

फक्त कार्यालयीन उपयोगार्थरिखा

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जालना जिल्हा

१९८८-८९

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक सेवामंडळ

जालना जिल्हा

११८८-१९

अर्थ व सांख्यिकी सेवामंडळ,

महाराष्ट्र शासन,

मुंबई.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा: नाशिक

१९८८-८९

अनुक्रमणिका

विवरण	पृष्ठ क्रमांक
<u>भाग-१</u>	
१] दृष्टिक्षेपात जिल्हा [सामान्य माहिती व महाराष्ट्राची तुलना]	१ ते ८
२] जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	१ ते २७
<u>भाग-२</u>	
३] जिल्हा सांख्यिकी योजवारा [विविध माहितीय सांख्यिकीय तक्ते]	१ ते २००

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९८८-८९

दृष्टीक्षेपात जिल्हा: जालना

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जालना जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
१.	२.	३.	४.	५.

[एक] प्राकृतिक रचना

अ] भौगोलिक स्थान

१] उत्तर अक्षांश	अंश	१९.१ ते २०.३	१६.४ ते २२.१
२] पूर्व रेखांश	अंश	७५.४ ते ७६.४	७२.६ ते ८०.९

ब] हवामान

		१९८८	१९८६
तपमान		औरंगाबाद	चिक्लठाणा
१] किमान	डिग्री सेल्सिअस	उ. ना.	१०.१
२] कमाल	डिग्री सेल्सिअस	उ. ना.	४०.७
३] पर्जन्य [सरासरी]	मिलिमिटर	१,०७१	३. ना.

क] प्रशासकीय विभाग

१] तालुके	संख्या	५	३०३
२] पंचायत समित्या	संख्या	५	२९८
		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८७-८८</u>
३] टॅन्डरस्त तालुके	संख्या	५	१३०
४] एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	संख्या	५	२९८
५] शहरे	संख्या	४	३०७
६] गावे [एकूण]	संख्या	९१३	४१,८३३
१] निर्जन	संख्या	१३	२,३७९
२] वस्ती असलेली	संख्या	९००	३९,४५४
७] क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	७६१२.४	३,०७,६२०

[दोन] प्रशासकीय संस्था [३१.३.१९८९]

१] पंचायत समिती	संख्या	५	२९८
२] मुहानगरपालिका	संख्या	—	११
३] नगरपरिषदा	संख्या	४	२२२
४] कटक मंडळे	संख्या	—	७
५] ग्रामपंचायती	संख्या	५५७	२५,१८२
६] पोलीस स्थानके	संख्या	१६	७८७
		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८७-८८</u>
७] पोलीस आउटपोस्ट	संख्या	९	१,१९१

१.	२.	३.	४.	५.
[तीन] लोकसंख्या [१९८१]				
१] ग्रामीण लोकसंख्या	आंकडे हजारत	८,७१	४,०७,९२	
२] नागरी लोकसंख्या	---"	१,६०	२,१९,९३	
३] एकूण लोकसंख्या	---	१०,३०	६,२७,८५	
४] अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	---	६८	४४,८०	
५] अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	६.५७	७.१४	
६] अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आंकडे हजारत	२०	५७,७२	
७] अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	१.९६	९.१९	
८] पुरुष	आंकडे हजारत	५,२३	३,२४,१५	
९] स्त्रिया	---	५,०७	३,०३,६९	
१०] स्त्री-पुरुष प्रमाण	१,००० हजार पुरुषां-मागे स्त्रियांचे प्रमाण	९७०	९३७	
११] घनता	दर चौ. कि.मी.	१३५	२०४	
१२] साक्षरतेचे प्रमाण				
१] एकूण	टक्केवारी	३०.४९	४७.१८	
२] पुरुष	---	४५.५४	५८.७९	
३] स्त्रिया	---	१४.९८	३४.७९	
४] राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	संख्या	२८	---	
[चार] कृषि [अस्थायी]				
१] भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	७७३	३०,७५८	
२] जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	५	५,४०९	
३] शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन				
अ] खिगर शोती वापरा-खालील जमीन	हजार हेक्टर	२८	१,०९१	
ब] पडीत आणि लागवडी-लायक नसलेली जमीन	---	१०	१,७२०	
क] एकूण	---	३८	२,८११	

* = अस्थायी

तक्ता क्रमांक: १.२

जालना जिल्हयाची १९५१ पासूनचा लोकसंख्येमधील दरावांर्षिक परक

[लोकसंख्ये अंकडे हजारात]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकूण व्यक्ती				पुरुष				स्त्रिया			
		एकूण		ग्रामीण नागरी		एकूण		ग्रामीण नागरी		एकूण		ग्रामीण नागरी	
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
जिल्हा	१९८१	१०३०	७७१	१६०	५२३	४४१	६२	५०७	४३६	७४			
	१९७१	८९७	७७६	१२१	४५८	३९५	६३	३३९	३४३	९६			
	१९६१	७२४	६३२	९०	३७०	३२३	४७	३२९	३१६	१३			
	१९५१	५७५	४९४	७७	२९९	२५९	४०	२५९	२४७	१२			
१. भोकरदन	१९८१	१६४	१५४	१०	८३	७८	५	८१	७६	५			
	१९७१	१३७	१३०	७	७०	६७	३	६७	६४	३			
	१९६१	१२०	११५	५	६१	५८	३	६२	६६	२			
	१९५१	८६	८२	४	४४	४१	३	४३	४०	३			
२. जाफाबाद	१९८१	८४	८४	---	४२	४२	---	४२	४२	---			
	१९७१	७२	७२	---	३६	३६	---	३६	३६	---			
	१९६१	५९	५९	---	३०	३०	---	२९	२९	---			
	१९५१	४६	४६	---	२३	२३	---	२३	२३	---			
३. जालना	१९८१	२३२	२१७	१२२	१७३	१६०	१३	१६६	१८५	८१			
	१९७१	२८४	१९३	९१	१७६	१९२	८८	१३८	९५	४३			
	१९६१	२२६	१५९	६७	११६	८०	३६	१११	७८	३३			
	१९५१	१८१	१२३	५८	९२	६२	३०	८२	६१	२१			
४. अंबड	१९८१	२५६	२४५	११	१३०	१२४	६	१२७	१२१	६			
	१९७१	२३६	२२७	९	१२०	११५	५	११६	११२	४			
	१९६१	१८९	१८३	७	९६	९२	४	९४	९१	३			
	१९५१	१५४	१४९	५	७८	७५	३	७७	७४	३			
५. परतूर	१९८१	१८७	१७०	१६	९५	८६	९	९२	८४	८			
	१९७१	१६८	१५४	१४	८६	७८	८	८३	७६	७			
	१९६१	१३४	१२४	११	६८	६२	६	६६	६१	५			
	१९५१	१०७	९८	९	५४	४९	५	५३	४९	४			

[३]

[तक्ता क्र. १.२ पढे चालू...]

[संज्ञक क्रमांक: १.२ पुढे चालू.....]

जिल्हा/तालुका		दर.ची.कि.मी. मधील लोकसंख्या		वशावाजिक परकाची टक्केवारी		
१.	२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.
जिल्हा	वर्ष	१३.	१४.	सकुण	गामीण	नगरी
जिल्हा	१९८१	१३३	+	१७.८७	+	१२.२०
	१९७१	१२२	+	२७.१३	+	२२.६१
	१९६१	१०६	+	२६.७१	+	२६.३९
	१९५१	७७		उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
१. तालुके भोकरदन	१९८१	१३६	+	१९.३९	+	१८.७६
	१९७१	११७	+	२०.५३	+	१९.९७
	१९६१	९३	+	२९.०६	+	४०.०३
	१९५१	६८		उ.ना.	उ.ना.	१२.९७
२. जांझाबाद	१९८१	१९६	+	१७.५७	+	१७.५७
	१९७१	१०७	+	२१.६५	+	२१.६५
	१९६१	७१	+	२८.८५	+	२८.८५
	१९५१	५५		उ.ना.	उ.ना.	-----
३. जालना	१९८१	१७७	+	१९.९५	+	१२.०४
	१९७१	१५३	+	२६.८८	+	२१.७५
	१९६१	११३	+	२७.६२	+	२९.२७
	१९५१	९१		उ.ना.	उ.ना.	५३.५०
४. अंबड	१९८१	१९७	+	२८.८५	+	२९.७५
	१९७१	११२	+	२७.७५	+	२३.९०
	१९६१	८७	+	२२.८५	+	२२.७७
	१९५१	६८		उ.ना.	उ.ना.	१४.७५
५. परतूर	१९८१	१२३	+	११.३१	+	१०.५८
	१९७१	११०	+	२६.०६	+	२७.६८
	१९६१	९१	+	२७.९७	+	२६.९२
	१९५१	७१		उ.ना.	उ.ना.	३०.६७

[४]

टीप: १] आंकडे पूर्णकालिने केल्याने बेरजा कदापित जळणार नाहीत. २] तक्त्यात स्तंभ क्र. ३ ते ११ मध्ये १९६१ व १९५१ व तसेच १३ ते १५ मध्ये १९७१, १९६१ व १९५१ करिता वशावजिले तालुके तालुक्याच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत. ३] उ.ना. = उपलब्ध नाही.
 आधार: १९७१ व १९८१ जनगणना प्रकाशन

१.	३.	३.	४.	५.
[नऊ] वीज			३१.३.८९	३१.३.८९
१] वीज परवठा केलेली शहरे व छेडी संख्या		९१५		३९,४१३
२] विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	"-	२११		उ.ना.
३] वीज परवठा केलेले पंपसंचयन	"-	४०,३२२		१३,९४,३४५
			३१.३.८९अखेर	३१.३.८९
४] गोबर गॅस सयंत्रण	"-	१,००९		उ.ना.
[दहा] सार्वजनिक आरोग्य		१९८८		१९८८
१] रुग्णालये संख्या		६		७६८
२] दवाखाने	"-	१७		१,७९९
३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	"-	३०		१,५३९
४] प्राथमिक आरोग्य पथके	"-	३		११८
५] एकात्मिक बालविकास योजनागट	"-	—		१०५
६] अंगणावाडीत उपस्थित राहणारी मुले	"-	उ.ना.		उ.ना.
[अकरा] शिक्षण		१९८७-८८		१९८८-८९
१] एकूण प्राथमिक शाळा संख्या		१०,०७६		५५,५६८
२] एक शिक्षकी शाळा	"-	३३५		१६,७४६
३] प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या हजारात		१५७		९,९६०
४] प्राथमिक शाळेतील शिक्षक संख्या हजारात		३		२५८
५] प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या		५०		३९
[बारा] दुय्यम शिक्षण				
१] दुय्यम शाळा संख्या		१०१		८,८६४
२] शाळेतील शिक्षक संख्या हजारात		४४		५,१०१
३] शाळेतील शिक्षक संख्या	"-	१		१६८
४] प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी संख्या		३०		३१
[तेरा] उच्च शिक्षण		३०.९.१९८७		३०.९.१९८८
१] संस्था संख्या		५		१,००२
२] एकूण विद्यार्थी संख्या हजारात		४		१,०१६
[चौदा] अ] प्रौढ शिक्षण		१९८८-८९		१९८८-८९
१] प्रौढ शिक्षणकेंद्रे संख्या		८००		३०,५५३
२] प्रौढांची उपस्थिती संख्या हजारात		२४		५२३

१.	३.	३.	४.	५.
ब] तांत्रिक शिक्षण				
<u>१९८७-८८</u>				
१] औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	२		११२	
१] शासकीय व शासन सहाय्यीत	२		११२	
२] इतर [खाजगी]	-		९९	
२] शासकीय व शासन सहाय्यीत औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मध्ये मंजूर झालेल्या जागा	३३६		४२, ३२८	
<u>१९८७-८८</u>				
३] तांत्रिक व व्यवसायिक शिक्षण संस्था				
१] शासकीय व शासन सहाय्यीत	१		१६५	
२] इतर [खाजगी]	-		६४५	
४] शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थेची प्रवेश क्षमता	०. १२०		११६	
५] अभियंत्यांची संख्या	१५		उ. ना.	
[पंधरा] परिवहन आणि दळणावळणी				
<u>३१. ३. १९८९</u> <u>३१. ३. १९८८</u>				
१] एकूण रेल्वे मार्गाची लांबी कि. मी.	८८		५, ४४०	
२] रस्त्यांनी जोडलेली गावे		उ. ना.	उ. ना.	
३] एकूण रस्त्यांची लांबी [पृष्ठांकित]	२, ०१६. ९५		१, ६९, ९२१	
४] राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	-		२, ९१६	
५] राज्य महामार्गाची लांबी	-	७२९. ६६	३०, ७६१	
६] महात्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	-	९०४. ५०	३७, ७९८	
७] इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	-	७२६. ७७	३७, ३५१	
८] ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	-	४७५. ६८	६१, ०९५	
[सोळा] पिंपसाच्या पाण्याचा पुरवठा				
<u>१९८८-८९</u> <u>१९८७-८८</u>				
कठीण गावांची संख्या		संख्या	उ. ना.	६, ०१३
१] खेड्यांना केलेला पुरवठा		संख्या	११	उ. ना.
२ अ] नळाचा पाणी पुरवठा		-	९	उ. ना.
ब] कुप नलिका		-	२	उ. ना.
क] विहीरी		-	-	उ. ना.

१.	३.	२.	४.	५.
	२] टैल्स किंवा बैलगाडीने पुरवठा केली जाणारी गावे	संख्या	—	उ. ना.
	३] योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	संख्या	—	उ. ना.
[त्तरा]	<u>घरबांधणी</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८७-८८</u>
	१] भूमिहीन कामगारांसाठी बांधिलेल्या झोपड्या	संख्या	८६४	उ. ना.
[अठरा]	<u>एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८२-८३</u>
	१] दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे	संख्या लाखात	०. ७३	४१.
	२] लाभार्थी		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८७-८८</u>
	अ] जुने	संख्या	४, १५०	१, ०८, ७४९
	ब] नवे	"	१, १८१	१, २९, ३६९
[सहोपीत]	<u>रोजगार निर्मिती</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८८-८९</u>
	अ] रोजगार हमी योजना	संख्या दिवस [कोटीत]	०. ११३२	८. १३
	ब] राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	"	०. ४९३	२. ५९
	क] ग्रामीण भूमिहीन रोजगार कार्यक्रम	"	०. ५६४	२. ५९
[वीस]	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८८-८९</u>
	आदिवासी करिता आश्रमशाळा	संख्या	निरंक	उ. ना.
	विद्यार्थी	"	निरंक	उ. ना.
[एकवीस]	<u>मागासकर्षीयांसाठी कल्याणकारी योजना</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८८-८९</u>
	अ] मागासकर्षीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	४	उ. ना.
	ब] वसतीगृहांत राहणारे विद्यार्थी	"	२६५	उ. ना.
[बावीस]	<u>जिल्हा नियोजन</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८८-८९</u>
	१] वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रु. कोटीत	१०. ०६	२, ४३०
	२] अनुषंगीय भूखण्डाच्या- साठी तरतूद	रु. कोटीत	४. ५३	४००

[८]

१.	२.	३.	४.	५.
[लेवीस]	नागरी पुरवठा		१९८८	१९८८-८९
१]	रास्त भवाची दुकाने	संख्या	१,११२	३४,५९६
२]	पुरविलेला स्कूपा साठा	"०००" मेटन	१९८८-८९	१९८८-८९
			२१	उ. ना.
३]	शासकीय गुदाभे	संख्या	१९८८	३१.३.१९८९
			२२	१,१२५
४]	साठवण्याची क्षमता	"०००" मेटन	१६	७२८

टीप: १] आंकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

२] सन १९८३-८४ ची कृषि विषयक जिल्हयाची आंकडेवारी पूर्ण सुधारित असून १९८७-८८ ची कृषि विषयक महाराष्ट्राची आंकडेवारी अस्थायी स्वरूपाची आहे.

३] उ. ना. = उपलब्ध नाही.

जालना जिल्हा व भौगोलिक माहिती

१] पुर्वीच्या औरंगाबाद जिल्ह्यातील जालना, अंबड, भोकरदन [१४ गावि वंगळून] व जाफ्राबाद हे चार तालुके व गरभणी जिल्ह्यातील परतूर हा एक तालुका असे ५ [पाच] तालुके मिळून नव्याने बनविलेला जालना जिल्हा, महाराष्ट्र राज्यातील २७वा जिल्हा व मराठवाड्यातील ६ वा जिल्हा, १.५.१९८१ पासून अस्तित्वात आला. पुर्वीच्या भोकरदन तालुक्याची पुनर्रचना करण्यात येऊन त्यातील १४ गावि सोयगांव तालुका [जिल्हा औरंगाबाद]यामध्ये समावीष्ट करण्यात आली. भोकरदन तालुक्यातील आणखी दोन गावांचा सोयगांव तालुक्यात समावेश ३०.४.१९८४ ला करण्यात आला. इतर ४ तालुक्यांच्या सीमा पुर्वीप्रमाणेच कायम ठेवण्यात आल्या.

भौगोलिक परिस्थिती

२] जालना जिल्हा दक्षिण मठाराच्या क्षेत्रात येतो. दक्षिण पठारावरील इतर क्षेत्रांप्रमाणेच या जिल्ह्यात चढ उतार आढळतो. जिल्ह्याचे उत्तर भागात सातमाळा व अर्जिठा हे पर्वत आहेत. जालना टेकड्यांच्या रांगा या सातमाळा व टेकड्यांच्या उपरांगा असून त्या जिल्ह्यात पूर्व-पश्चिम पसरलेल्या आहेत. या जिल्ह्यात अति उंच टेकड्या नाहीत. लहान पर्वतात जालना, अंबड, परतूर तालुक्यातील टेकड्यांचा समावेश होतो. ह्या टेकड्या अरुंद सुळकेच्या असून त्यांचा पूर्वेकडील पृष्ठभाग पसरठ आहे. या पर्वतांचे हळू हळू स्वांतर सवाट भागसत झाले आहे. जमीनीचा उतार दक्षिणेकडे आढळून येतो. जिल्ह्याची समुद्रसपाटीपासून सरासरी उंची ५३४ मीटर आढळते.

३] स्थान व भौगोलिक परिस्थिती

३] जालना जिल्हा १९° ५३' ३०" या उत्तर अक्षांश व ७५° ४' व ७६° ४' या पूर्व रेखांशामध्ये वसलेला आहे. जिल्ह्याचे स्थान महाराष्ट्र राज्यात साधारणपणे मध्यभागी आहे. जिल्हाच्या उत्तर सीमेवर जळगांव जिल्हा, पूर्वेत बुलढाणा व गरभणी जिल्हे, दक्षिणेस बीड जिल्हा व पश्चिमेस औरंगाबाद जिल्हा वसलेला आहे.

क्षेत्रफल व प्रशासकीय विभाग

४] जिल्ह्याचे एकूण क्षेत्रफल ७६१२.४ चौ. कि. मी. असून ते महाराष्ट्र राज्याच्या क्षेत्रफळाच्या तुलनेत २.४७ टक्के आहे. एकूण क्षेत्रफळाच्या ०.४५ टक्के म्हणजेच ३४.५ चौ. कि. मी. क्षेत्रफल नागरी विभागाचे आहे व उरलेले २९.५५ टक्के म्हणजे ७५७७.९ चौ. कि. मी. क्षेत्रफल ग्रामीण विभागाचे आहे. प्रशासकीय सोयीसाठी जिल्ह्यातील पाच तालुक्यांचा एकच उपविभाग केला असून उपविभागासाठी स्वतंत्र उपजिल्हाधिकारी कार्यालय जालना येथे आहे. प्रत्येक तालुकास्तरावर एक एक तहसील व पंचायत समिती कार्यालय आहे. जिल्ह्यातील तहसील व पंचायत समितीच्या कार्यक्षेत्राच्या सीमा एकच आहेत. जिल्हा स्तरावरील जिल्हापरिषदेच्या अधिपत्याखाली पंचायत समित्या काम करतात.

५] जिल्ह्यात वस्ती असलेली एकूण ९०० गावे असून १३ गावे ओसाड आहेत. या गावांकरिता ३२४ स्वतंत्र ग्रामपंचायती व २९३ गट ग्रामपंचायत आहेत. जिल्ह्यात जालना, अंबड, परतूर व भोकरदन या चार ठिकाणी नागरी क्षेत्रे असून त्यासाठी नगरपरिषदा आहेत. जाफ्राबाद येथे नागरी विभाग नसल्याने नगरपरिषद नाही. जालना येथील नगरपरिषद "अ" वर्गीय असून इतर तिन्ही नगरपरिषदा "क" वर्गीय आहेत. जालना, अंबड, भोकरदन येथे प्रत्येकी एक बाजार समिती असून परतूर तालुक्यात परतूर व मंठा येथे एक एक कृषि उत्पन्न बाजार समिती कार्यरत आहे. जालना शहर हे जिल्ह्याचे मुख्यालय असल्याने तेथे जिल्हाधिकारी कार्यालय तसेच विविध खात्यांची जिल्हा पातळीवरील कार्यालये आहेत.

भू-विज्ञान

६] जिल्ह्यातील जमीन बहुतांश अग्निजन्य गाळ दगडापासून तयार झाली असून ती काळी, मध्यम काळी, घुनखडीयुक्त, कमी जास्त खोलीची व निरनिराळ्या प्रतींची आढळून येते. जिल्ह्यातील भोकरदन, जाफ्राबाद व जालना तालुक्यांतील जमीन हलकी व मध्यम प्रतीची आढळते. अंबड व परतूर तालुक्यांतील गोदावरी नदी लगतची जमीन भारी, काळी व सुपीक आहे. ही काळी जमीन कापूस उत्पादनास अतिशय पोषक आहे. ज्वालामुखी पासून ही तयार झाली असून त्यात वनस्पती अन्न भरपूर प्रमाणात आढळते. रेग्युड भागांची रेताळ जमीन

ज्वालामुखीप्रसून अनेक स्थित्यंतरानंतर तयार झाली आहे. स्थान व खोलीनुसार जमीनीच्या प्रतीत बदल आढळतो. स्थितीनुसार जमीनीचे हलकी, मध्यम व भारी असे वर्गीकरण केले जाऊ शकते. नदीच्या किनाऱ्यालगतची जमीन खोल, काळी व सुपीक आढळते. भू-शास्त्र रचनेनुसार जमीनीचे वर्गीकरण पुढे दर्शविल्याप्रमाणे होऊ शकते.

अ] दख्खन भूप्रदेशातील मध्यभाग

ब] गोदावरी नदीच्या गाळाचा सुपीक भाग

क] गोदावरी व इतर नद्यांच्या गाळामुळे तयार झालेला स्तर नदीनाले

७] जिल्हयाच्या दक्षिण सीमेलगत अदमास ३० कि. मी. लांबीच्या किनाऱ्यावसून गोदावरी ही जिल्हयातील मुख्य नदी वाहते. त्यामुळे जिल्हयाचा दक्षिणभाग गोदावरीच्या खोऱ्यात मोडतो. दूधना व गल्हाटी या गोदावरीच्या उपनद्या मध्यभागातून वाहतात तर उत्तर भागातून पूर्णा, खेळणा व गिरजा या उपनद्या वाहतात. कुंडलिका ही दूधनाची उपनदी जालना शहरातून वाहते.

हवामान व पर्जन्य

८] जिल्हयाचे हवामान समशितोष्ण आहे. हवामानाच्या दृष्टीने जिल्हयाचे हवामान तीन विभागात मोडते.

अ] जून ते सप्टेंबर: हे चार महिने पावसाचे असून हवामान साधारण उष्ण असते. १९८८ वर्षात जिल्हयातील तपमान २३ अंश ते २९ अंश सेल्सिअस आढळते.

ब] ऑक्टोबर ते फेब्रुवारी: या कालावधीत थंडी जाणावते. या काळात थंड व कोरडे वारे वाहतात व रात्री हवेत गारठा आढळतो. कधी कधी थंडीची लाट या काळात येते.

क] मार्च ते मे: या ३ महिन्यांत हवा उष्ण व कोरडी असते. एप्रिल व मे महिन्यात कमालीची उष्णता असते. या कालावधीत तपमान सर्वात अधिक १८.३ अंश ते ४०.७ अंश सेल्सिअस इतके आढळते. या महिन्यात दिवसा कमालीची उष्णता असली तरी रात्री मात्र हवामान थंड असते. वर्षाच्या बहुतांश काळात जिल्हयातील हवामान अल्हाददायक असते.

९] जालना जिल्हयात तपमान नोंदीचे नोंदकेंद्र वाही, नजीकची तपमान नोंद केंद्र औरंगाबाद व चिकलठाणा ही आहेत. १९८८ या वर्षात चिकलठाणा

.....४ वर

येथे किमान तपमान १०.१ अंश सेल्सिअस डिसेंबर महिन्यात होते. तर कमाल तपमान मे महिन्यात ४०.७ अंश सेल्सिअस होते. १९८७ साली ती अनुक्रमे ११.१ अंश सेल्सिअस व ३८.८ अंश सेल्सिअस रॉप्रिल महिन्यात होती.

पर्जन्य

१०] जिल्ह्यातील पावसाचे प्रमाणा बेताथेच आढळते. व बऱ्याच वेळा पाऊस वेळेवर पडत नाही. जिल्ह्यात सरासरी ७५० ते ९०० मि. मि. पाऊस पडतो. पर्जन्याच्या दृष्टीने जिल्ह्याचे ढोबळमानाने २ भाग वड शकतात. पहिल्या भागात जिल्ह्यातील पांचही तालुक्यातील पूर्वेकडील भागांना समावेश होतो. या विभागात पडणारा पाऊस साधारणपणे ६०० मि. मि. असून तो खरीप पिकासाठी पोषक ठरतो. दुसऱ्या विभागात अंबड व परतूर तालुक्यांच्या परिमिकडील भाग मोडतो. या भागात ७०० ते ७५० मि. मि. पाऊस पडतो. हा पाऊस रब्बी पिकासाठी पोषक असल्याचे आढळून येते. जिल्ह्यात सर्व भागात साखऱ्याचे प्रमाणात पाऊस पडत नाही. वेळोवेळी ट्याईसदृश्य परिस्थिती काही भागात निर्माण होताना आढळते. जालना व अंबड हे तालुके विश्वसनीय पावसाचे भाग समजले जातात. अंबड तालुक्यातील काही भागांचा समावेश अर्कण प्रवण क्षेत्रात करण्यात आला आहे. जिल्ह्यातील बहुतांश पाऊस नैऋत्य मोसमी वाऱ्यापासून पडतो. ऑक्टोबर महिन्यात ईशान्य मोसमी वाऱ्यापासून तुरळक पाऊस पडतो.

११] जिल्ह्यातील सर्व तालुका मुख्यालयाच्या ठिकाणी पर्जन्यमापके बसविलेली असून दररोज पडणाऱ्या पावसाची नोंद केली जाते. १९८८ साली सर्वात कमी पाऊस भोकरदन तालुक्यात १००७ मि. मि. इतकी आढळून आला तर सर्वात जास्त पाऊस अंबड तालुक्यात ११७२ मि. मि. आढळला. मागील काही तुलनेत पावसाचे प्रमाणात २७.५८ टक्के वेगळे आढळते.

जमीनीचा प्रकार

१२] जिल्ह्यातील जमीन सुपीक व काळी असून कापसाच्या पिकासाठी योग्य अशी आढळते. भोकरदन, जाफ्राबाद व जालना तालुक्यातील जमीन हलक्या प्रतीची व मुरमाड आहे. यात खरीपांची पिके प्रामुख्याने घेतली जातात. जिल्ह्याच्या दक्षिण भागातील अंबड व परतूर तालुक्यांची जमीन काळी व सुपीक आहे. या भारी प्रतीच्या जमीनीत कापूस व रब्बीची पिके चांगल्या प्रमाणात घेतात.

जिल्हयाच्या उत्तर भागात विहीरी खोदल्या जाऊ शकत असल्या तरी पाणी अतिशय खोल व अणु-या प्रमाणात आढळते. ते बारामाही पिकासाठी अपुरे आहेत.

[२] लोकसंख्या

जनगणना व वार्षिक अंदाज

१३] १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्हयाची एकूण लोकसंख्या भोकरदन तालुक्यातील औरंगाबाद जिल्हयात समाविष्ट केलेले १६ गावे वगळून १०.३० लक्ष इतकी आहे. तर १९७१ च्या जनगणनेनुसार ती ८.९७ लक्ष होती. त्यानुसार दशवार्षिक लोकसंख्या वाढीचा दर, हजारी १२८ येतो. वार्षिक वाढीचा दर विचारात घेतल्यास मार्च १९८९ ची जिल्हयाची अंदाजित लोकसंख्या १२.०४ लक्ष येते. जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येची १५.९३ टक्के भोकरदन, ८.११ टक्के जाफ्राबाद, ३२.८९ टक्के जालना, २४.८८ टक्के अंबड व १८.१३ टक्के परतूर या तालुक्याची लोकसंख्या आढळते.

घनता

१४] महाराष्ट्र राज्याच्या क्षेत्रफळ व लोकसंख्येच्या तुलनेत जिल्हयाचे क्षेत्रफळ २.४७ टक्के व लोकसंख्या १.६४ टक्के इतकी आहे. १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्हयात लोकसंख्येची घनता दर चौ. कि.मी. १३५ येते. ग्रामीण विभागात दर चौ. कि.मी. ११४ तर नागरी विभागात दर चौ. कि.मी. भागे ४६२६ लोकसंख्या आहे. नागरी विभागात सर्वात जास्त घनता परतूर शहरात असून सर्वात कमी घनता अंबड शहरात आहे. ग्रामीण भागात सर्वात जास्त घनता भोकरदन तालुक्यात आहे. तर सर्वात कमी घनता अंबड तालुक्यात आहे.

ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या

१५] १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्हयातील एकूण लोकसंख्येची ८.७१ लक्ष म्हणजेच ८४.५१ टक्के लोक ग्रामीण भागात आहेत. तर उर्वरित १.६० लक्ष म्हणजेच १५.४९ टक्के लोक नागरी भागात आहे. एकूण नागरी लोकसंख्येची ७६.६३ टक्के म्हणजेच १.२२ लक्ष लोकसंख्या जालना शहराची आहे.

स्त्री-पुरुष प्रमाण

१६] जालना जिल्हयात १९८१ च्या जनगणनेनुसार दर हजार पुरुषांमागे ९७० स्त्रिया असे प्रमाण आहे तर हेच प्रमाण महाराष्ट्रासाठी दर हजार पुरुषांमागे

१३७ स्त्रिया असे आहे. नागरी व ग्रामीण भागातील अशा प्रमाणांमध्ये थोडा फरक आढळतो. नागरी भागातील हे प्रमाण १७७ स्त्रिया असे आहे तर ग्रामीण भागासाठी १७४ स्त्रिया असे येते.

अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती

१७] जनगणना १९८१ नुसार जिल्ह्यात अनुसूचित जातींची एकूण लोकसंख्या ६८ हजार इतकी आहे. ह्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी ६.५७ टक्के आहे. ही महाराष्ट्र राज्याच्या ७.१४ ह्या टक्केवारीपेक्षा थोडी कमी आहे.

१८] जिल्ह्यातील अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या १९८१च्या जनगणनेप्रमाणे २० हजार आहे. तींची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी १.९६ टक्के येते. महाराष्ट्र राज्यासाठी हीच टक्केवारी २.१९ टक्के आहे. अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या भोकरदन तालुक्यात जास्त असून त्या खालोखाल अंबड तालुक्यात ती जास्त आहे. यात बंजर जमातींचा लोक जास्त प्रमाणात आढळतात.

कामकऱ्यांची संख्या

१९] १९८१ च्या जनगणनेत कामकऱ्यांच्या व्याख्येत पुन्हा बदल करून सीमांत कामकरी ही संज्ञा नव्यानेच निर्माण केली आहे. पेशाचे पोटी ज्याला वर्कमन अथवा वर्कतील अधिक काळ काम मिळाले त्याला "कामकरी" ही संज्ञा वापरण्यात आली. अर्थात स्वयं रोजगार करणारे शेतकरी, कुटीर उद्योगात काम करणारे व्यापारी इत्यादींची गणना कामगारात झाली. या उलट वर्कतील एक अथवा काही दिवसे किंवा दररोज काही काळ पेशाचे पोटी ज्याने काम केले त्याला "सीमांत कामकरी" समजण्यात आले आहे.

२०] जिल्ह्यात १९८१च्या जनगणनेनुसार ४.५७ लक्ष कामकरी आहेत. एकूण लोकसंख्येशी कामकऱ्यांची टक्केवारी ४४.३८ टक्के येते. सीमांत कामकरी ०.४३ लक्ष म्हणजेच ४.२१ टक्के आहेत. महाराष्ट्रात कामकऱ्यांची व सीमांत कामकऱ्यांची टक्केवारी १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे अनुक्रमे ४२.५६ टक्के व ३.६५ टक्के आहे. त्यामुळे राज्याच्या तुलनेत जिल्ह्यातील कामकरी व सीमांत कामकरी यांची टक्केवारी जास्त आहे.

२१] पूर्वीच्या जनगणनेप्रमाणे कामकऱ्यांना ९ वर्गांत वर्गीकरण न करता १९८१ च्या जनगणनेत ते पुढील चार वर्गांत वर्गीकरण करण्यात आले आहे.

१] शोतकरी, २] शोतमजूर, ३] घरगुती उद्योग, वस्तू निर्माणा प्रक्रिया सेवा, दुरुस्ती इ. व इतर काम करणारे ज्यात पशुसंवर्धन, जंगलकाम, मछीमारी, शिकार मळे व फळबागा आणि तत्संबंधी क्षेत्र व खाणा व दण्डकाम करणाऱ्यांचा समावेश आहे. ४] बांधकाम व्यापार व वाणिज्य, परिवहन, साठवण, दळणावळण घरगुती उद्योगाखेरीज वस्तू निर्माणा, प्रक्रिया, दुरुस्ती व इतर हयांचा समावेश केलेला आहे.

२२] इतर जिल्ह्याप्रमाणेच ह्या जिल्ह्यात शोतकरी व शोतमजूर हयांचे प्रमाण कामक-यांत जास्त आहे. मोठे उद्योगदे जालना शहरात आहेत. इतर नागरी भागात मोठे उद्योग नाहीत. ग्रामीण विभागासाठी वर उल्लेखिलेल्या चार वर्गातील कामक-यांची एकूण कामक-यांशी टक्केवारी थोडे प्रमाणे आहे.

अ] शोतकरी ४६.६३ टक्के आ] शोतमजूर ३६.१६ टक्के इ] घरगुती उद्योग वस्तू निर्माणा वगैरे १.६१ टक्के व ई] इतर १५.६० टक्के. नागरी विभागातील कामक-यांशी अशी टक्केवारी अनुक्रमे ७.१५ टक्के, ११.६३ टक्के, २.६१ टक्के व ७८.२१ टक्के आहे.

वयोगटानुसार लोकसंख्या

२३] अशा प्रकारची आंकडेवारी जालना जिल्ह्यासाठी स्वतःच उपलब्ध नाही. १९८१चे जनगणनेत औरंगाबाद जिल्ह्याच्या लोकसंख्येची वयोगटात विभागणी करण्यात आली आहे. त्या जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येची वयोगटानुसार टक्केवारी पुढीलप्रमाणे आहे.

१] ० ते १४ वर्षे	४०.६५ टक्के
२] १५ ते १९ वर्षे	८.८१ टक्के
३] २० ते २४ वर्षे	७.८४ टक्के
४] २५ ते २९ वर्षे	७.४२ टक्के
५] ३० ते ३९ वर्षे	१२.८१ टक्के
६] ४० ते ४९ वर्षे	९.८२ टक्के
७] ५० ते ५९ वर्षे	६.१३ टक्के
८] ६० वर्षे व त्यावरील	६.३७ टक्के
९] वय अनिर्देशित	०.१५ टक्के

साक्षरता प्रमाण

२४] जनगणना १९८१ नुसार जिल्ह्यातील साक्षरता प्रमाण ३०.४९ टक्के आहे. तर महाराष्ट्र राज्यासाठी हे प्रमाण ४७.१६ टक्के आहे. साक्षरता प्रमाणात ग्रामीण व नागरी विभागात फारच तफावत दिसते. नागरी

.....८ वर

[८]

विभागातील टक्केवारी ४८.४९ असून ग्रामीण विभागातील टक्केवारी २७.१९ टक्के आहे. तसेच पुस्त्याचे मानाने स्त्रियांमधील साक्षरतेचे प्रमाण खूप कमी आहे. पुस्त्या साक्षरांची टक्केवारी ४५.५४ असून स्त्री साक्षरांची टक्केवारी फक्त १४.९८ आढळते.

वापरात असलेली निवासीपयोगी घरे व कुटुंबे

२५] १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात निवासीपयोगी १.८५ लक्ष घरे आहेत. व हया घरातून एकूण १.८७ लक्ष कुटुंबे रहात होती. १९७१च्या जनगणनेनुसार पूर्वीच्या औरंगाबाद जिल्ह्यातील एकूण कुटुंबांपैकी ८३.४६ टक्के कुटुंबे मालकीच्या घरात तर १६.५४ टक्के कुटुंबे भाड्याचे घरात रहात होती.

३] वने

२६] क्षेत्रफळ: जिल्ह्यात वनक्षेत्र फारच कमी व तुरळक असून उत्पादनाच्या दृष्टीने हलक्या दर्जाचे आहे. महसूल खात्याच्या १९८३-८४ सालच्या ऋतु व पिके याबाबतच्या अहवालातील आंकडेवारीनुसार जिल्ह्यातील जंगलव्याप्त क्षेत्र ५१०० हेक्टर आहे जे एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या फक्त ०.६६ टक्के आहे. महाराष्ट्र राज्याच्या १९८७-८८ च्या ५४,०९,००० हेक्टर क्षेत्राशी तुलना करता त्याची टक्केवारी फक्त ०.०९४ येते. सामाजिक वनीकरण विभागातर्फे गांवातील गायरान जमीनीत व रस्त्याचे कडेने वनीकरण केले जात आहे. पर्यावरणाचा समतोल राखण्याच्या दृष्टीने जंगलकाम क्षेत्र साधारणपणे ३३% असणे आवश्यक आहे.

२७] १९८८-८९ साली जंगलातील एकूण उत्पादन रु. १.४९ लक्ष होते हया उत्पादनापैकी ९३.५७ टक्के म्हणजे रु. १.३१ लक्ष विड्याच्या पानांचे उत्पादन असून उरलेले रु. ०.०९ लक्ष म्हणजेच ६.४३ टक्के उत्पादन डिकापासून होते.

४] शोती

जमीनीचा प्रकार

२८] जिल्ह्यातील शोती विषयक पूर्ण सुधारित आंकडेवारी १९८३-८४ वर्षाकरिता उपलब्ध असून जिल्ह्याच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या तालुक्यासाठी आहे. त्यामुळे हया आंकडेवारीमध्ये भोकरदन तालुक्यातून सोयगांव तालुक्यात समाविष्ट झालेल्या १४ गांवांच्या माहितीचा समावेश आहे. १९८३-८४ या वर्षाची

माहिती अंतीम सुधारित असल्याने समालोचनासाठी आर्किव्हारीया प्रामुख्याने उपयोग करण्यात आला आहे.

जिल्ह्याचे भौगोलिक क्षेत्र ७. ७३ लक्ष हेक्टर असून त्यापैकी जंगलव्याप्त क्षेत्र ५ हजार हेक्टर म्हणजेच ७. ६६ टक्के आहे. शोतीकरिता उपलब्ध नसलेल्या क्षेत्रांमध्ये विंगर शोती वापरून खालील जमीन १८ हजार हेक्टर म्हणजे भौगोलिक क्षेत्राच्या ३. ६५ टक्के होती. पडीत व लागवडीलायक नसलेली जमीन १० हजार हेक्टर जमीन म्हणजेच १. ३२ टक्के होती. अशा रितीने एकूण भा भौगोलिक क्षेत्रापैकी ४. ९७ टक्के जमीन लागवडीस उपलब्ध नव्हती. पडीत जमीन व्यतिरिक्त लागवडीलायक परंतु वापरात नसलेली ८. ५ हजार हेक्टर म्हणजेच १. १० टक्के होती. कायम गुरे चरणा आणि इतर चरण्याची जमीन २९. १ हजार हेक्टर म्हणजे ३. ७७ टक्के होती. ह्या कायम गुरेचरणा क्षेत्राचे जिल्ह्यात असलेल्या गाई-म्हशी याचिशी असलेले प्रमाण फारच कमी म्हणजे १. २१ हेक्टर आहे. कसलेल्या जमीनीत समावीष्ट न झालेली झाडे व झुडूपे व फळवाटा खालील जमीन ५. ८ हजार हेक्टर म्हणजे ०. ७५ टक्के होती. ह्याखेरीज चालू पड ३०. ६ हजार हेक्टर [३. ९६ टक्के] व इतर पड ४१. ९ हजार हेक्टर [५. ४१ टक्के] होती. ही सर्व वरील प्रकारे उपयोगा असलेली जमीन वजा जाता निव्वळ कसलेले क्षेत्र ६१३ हजार हेक्टर जे लागवडीखालील एकूण क्षेत्राच्या १०. ७८ टक्के होते. जिल्ह्यातील एकूण निव्वळ कसलेल्या जमीन क्षेत्राची तालुकावार टक्केवारी पुढीलप्रमाणे आहे. भोकरदन १६. ८४ टक्के, जाफ्राबाद ९. ५२ टक्के, जालना १३. १९ टक्के, अंबड २९. ४१ टक्के व परतूर २०. ८४ टक्के.

२९] जिल्ह्यातील ओलिताचे प्रमाण कमी असल्याने दुसरीटा पिकाखालील क्षेत्र कमी आहे. पाऊस चांगला झाल्यास काही भागात खरीपाचे पीक काढल्यानंतर रब्बीचे दुसरे पीक कोरडवाहू जमीनीत घेतले जाते. १९८७-८४ साली एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडीखालील क्षेत्र ६२, ४१० हेक्टर म्हणजे निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या १०. १४ टक्के होते. तालुकावार टक्केवारी पुढीलप्रमाणे आहे. भोकरदन ५. २३ टक्के, जाफ्राबाद १०. ८९ टक्के, जालना ०५. ७५ टक्के, अंबड ९. ७० टक्के व परतूर ३. ५२ टक्के.

वहीत धारणा केलेली जमीन व वहीती खातेदार

३०] १९८०-८१ च्या कुडी गणानुसार एक हेक्टरपेक्षा कमी जमीन धारणा करणारे वहीती खातेदार २०, ८१९ होते व १९७६-७७ च्या कुडिगणनेच्या आँडेवारीशी तुलना करताना हया गटातील खातेदारांच्या संख्येत ४५. ५४ टक्के वाढ झालेली दिसून येते. एकूण खातेदारांनी हया गटातील खातेदारांची टक्केवारी १२. २६ टक्के होते. तर त्यांनी धारणा केलेल्या जमीनीची टक्केवारी १. ८६ येते. एक हेक्टर पेक्षा जास्त व दोन हेक्टरपेक्षा कमी जमीन धारणा केलेले खातेदार ३५५०८ म्हणजेच एकूण खातेदारांच्या २०. ९३ टक्के होते, व त्यांनी धारणा केलेली जमीन ८. ५३ टक्के होती. दोन हेक्टरपेक्षा जास्त पण ५ हेक्टरपेक्षा कमी जमीन धारणा करणा-यांची संख्या ६४, ६५९ म्हणजेच ३८. ०९ टक्के होती. त्यांनी ३०. २४ टक्के जमीन धारणा केली होती. पांच हेक्टरपेक्षा जास्त पण दहा हेक्टर पेक्षा कमी जमीन धारणा करणारे खातेदार ३६, ३७४ म्हणजेच २१. ३८ टक्के होते. १० हेक्टरपेक्षा जास्त जमीन धारणा करणा-या खातेदारांची संख्या १२, ४८० होती. त्यांनी धारणा केलेली जमीन २३. ६७ टक्के होती. वरील आँडेवारी पाहता कमी जमीन धारणा करणा-यांची संख्या जास्त आहे असे दिसते. १९७६-७७ च्या कुडि गणानुसार खातेदारांनी सरासरी धारणा केलेली जमीन ४. ८० हेक्टर होती. तर १९८०-८१ च्या गणानुसार ती ४. १६ हेक्टर होती.

पिके व पिक पध्दती

१३१] हया जिल्ह्यात खरीप व उष्ण हया दोन्ही हंगामात पिके घेण्यात येतात. दोन्ही हंगामात घेतल्या जाणा-या पिकांमध्ये सर्वात जास्त क्षेत्र एकदल धान्याचे असून त्यानंतर अर्धदल धान्याचे क्षेत्र व त्याखालोखाल तेलवर्णिय पिकांचे क्षेत्रफळ असते. ज्वारी, बाजरी व गहू ही प्रमुख एक दल धान्य पिके असून सुग, तुर हरभरा ही प्रमुख अर्धदल [दाळवर्णिय] पिके घेण्यात येतात. १९८३-८४ मध्ये एकूण लागवडीखालील क्षेत्रापैकी, ४. ६९ लक्ष हेक्टर म्हणजे ६९. ४३ टक्के जमीन खाद्य पिकाखाली तर अखणू पिकाखाली ३५. ५७ टक्के जमीन होती. हया वर्षात ज्वारीचे क्षेत्रफळ २. ७६ लक्ष हेक्टर म्हणजे एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या ३०. ५४ टक्के क्षेत्र होते. तर बाजरीचे क्षेत्र ४८ हजार हेक्टर म्हणजे ७. ११ टक्के होते. गव्हाचे क्षेत्रफळ ४३ हजार हेक्टर म्हणजेच ६. ३१ टक्के होते. एकूण तुण धान्याखालील क्षेत्रफळ ३. ०४ लक्ष हेक्टर म्हणजेच ४५. ७१ टक्के होते. कडधान्याखालील क्षेत्र १. ५३ लक्ष हेक्टर होते. तेलबीयाचे पिकात प्रामुख्याने करडी, भुईमूग व जवस ही पिके

पीके घेतली जातात. करडीचे पीक रब्बीमध्ये कोरडवाहू जमोनीत बहुधा ज्वारीचे पिकाबरोबर मिश्र पीक म्हणून घेतले जाते. मुईमुंगीचे पीक खरीप व रब्बी या दोन्ही हंगामात घेतले जाते. १९८३-८४ साली गळीताय्या धान्याखालील क्षेत्र सुमारे ९० हजार हेक्टर होते. त्याची एकूण पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी १३.३६ टक्के येते. करडी पिकाखालील क्षेत्र ६१ हजार हेक्टर म्हणजेच ९.०६ टक्के होते. गळीत धान्याच्या क्षेत्राशी करडीचे क्षेत्राची तुलना करता टक्केवारी ६८.३० टक्के येते. व्यापारी पिकांमध्ये ऊस, कापूस ही महत्त्वाची पीके आहेत. तिर्यनाच्या सोपीमुळे व जिल्ह्यात स्थापन झालेल्या साखर कारखान्यामुळे उसाखालील क्षेत्रात वरचेवर वाढ होताना दिसते. सन १९८३-८४ मध्ये उसाखालील क्षेत्र ६०९६ हेक्टर होते. म्हणजेच पिकाखालील एकूण क्षेत्राच्या ०.९० टक्के होते. जालना व अंबड तालुक्यात उसाचे क्षेत्र जास्त प्रमाणात आहे. कपाशी खालील क्षेत्र १९८३-८४ साली १.१२ लक्ष हेक्टर म्हणजेच एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या १६.५१ टक्के होते.

पिक उत्पादन व मुख्य पिकाचे उत्पादनाचे प्रमाण

३२] जिल्ह्यातील जमोनी सर्व साधारणपणे चांगली असल्याने पुरेसा व वेळेवर पाऊस पडल्यास पिके चांगली येऊ शकतात. जिल्ह्यात कोरडवाहू जमोनीचे प्रमाण जास्त असल्याने पिके व त्याचे उत्पादन पावसावरच अवलंबून आहे. वृषी संचालक, पुणे यांनी तयार केलेल्या अंतीम अंदाजाप्रमाणे पिकवार एकूण उत्पादन व त्याचे दर हेक्टरी उत्पन्नाची १९८८-८९ ची मुख्य पिकासाठी माहिती उपलब्ध आहे. ती येणे प्रमाणे [उत्पादनाचे आंकडे टनामध्ये असून कंसातील आंकडे दर हेक्टरी उत्पादनाचे किलो मध्ये आहेत.]

१] ज्वारी [खरीप]	४०,१००	[६९९]
२] ज्वारी [रब्बी]	७२,७००	[४४६३]
३] गहू	३७,०००	[१,०१३]
४] बाजरी	३०,८००	[३१२]
५] तूर	१७,८००	[५२२]
६] हरभरा	७,६००	[५९८]
७] मूग	३५,३००	[४८८]
८] ऊस	७०,८००	[६,४३६]*
९] कापूस	८,९००	[६१]

[* = उसाचे उत्पादन "गुळाच्या स्वस्मात]

महाराष्ट्राचे सरासरी उत्पन्नाचे तुलनेत वरील दर हेक्टरी उत्पादनाचे प्रमाणा कमी आढळते. ह्यात वाढ होण्यासाठी संकरीत बियाणांचा व रासायनिक खतांचा वापर जास्त प्रमाणात होणे तसेच खतांची मात्रा योग्य प्रमाणात देणे आवश्यक आहे.

मैत्रीय व रासायनिक खतांचा वापर

३३] संकरीत व सुधारित बियाणांच्या वापरा बरोबरच मैत्रीय व रासायनिक खतांच्या वापराचे प्रमाणात वाढ होताना दिसते. जिल्हापरिषद व स्थानिक ^{सेवा} ~~स्था~~ आघाडे मार्फत खतांचे वाटप केले जाते. १९८७-८८ साली ३७३७२ मे. टन रासायनिक खतांचे वाटप करण्यात आले होते. १९८८-८९ साली ४१, ६६८ मे. टन वाटप करण्यात आले असून वाटपात ११.५० टक्के वाढ आढळते.

पीक संरक्षण

३४] विशेष करून कापूस या पिकाचे बाबतीत शेतकरी पीक संरक्षणाची उपाय योजना करतात. जिल्हापरिषदेतर्फे पीक संरक्षण, रोग प्रतिबंधक औषधांच्या पवारणी, कपाशीच्या पिकासाठी मोहिमा हाती घेतल्या जातात. ग्रामपंचायती मार्फत पीक संरक्षण औषधांचा पुरवठा केला जातो.

कृषि उत्पन्न बाजार समित्या

३५] जिल्ह्यात भोकरदन, जालना, अंबड, परतूर व मंठा [ता. परतूर] ह्या पांच ठिकाणी कृषि उत्पन्न बाजार समित्या आहेत. मुख्यत्वेकरून एकदल व विददल धान्य शेतकरी कृषि उत्पन्न बाजार समित्यात विक्रीस आणतात. सन १९८७-८८ व १९८८-८९ या वर्षात सर्व बाजार समित्या मिळून एकदल धान्ये अनुक्रमे ७७, ९५२ मे. टन व ७२, २०८ मे. टन विक्रीस आणले गेले, त्यांची किंमत अनुक्रमे रु. १४८६.८७ लक्ष रुपये १४४९.३३ लक्ष होते. वखार महापंडळाची जालना येथे धान्य साठविण्यासाठी वखारी असून त्यांची धान्य साठविण्याची क्षमता ९, ३७० मे. टन आहे. अंबड तालुक्यातील तिर्थपुरी व वडीगोत्री येथील वखारीची साठवण क्षमता अनुक्रमे १, ८०० मे. टन व २, ८०० मे. टन आहे. या वखारीतून कापसाच्या गाठी, अन्नधान्ये, तेलबिया, खते, सिमेंट, वगैरे वस्तू बंधूताशी साठविल्या जातात.

५] सिंचन

ओलितासी साधने

३६] जिल्हयात १९८३-८४ साली एकूण विहीरीच्या सिंचनाखालील क्षेत्र ३७ हजार हेक्टर होते. एकूण निव्वळ कसिलेल्या क्षेत्रांशी त्याची टक्केवारी ६.०५ येते जिल्हयात मोठे सिंचन प्रकल्प नाहीत. औरंगाबाद जिल्हयातील पैठण जवळील जायकवाडी हया मोठया प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रापैकी ३६,३६० हेक्टर लाभक्षेत्र जालना जिल्हयात आहे. त्याखेरीज जुन १९८९ पर्यंत ७ मध्यम प्रकल्पाची कामे पूर्ण झालेली असून त्याचे एकूण लाभक्षेत्र २२,१३३ हेक्टर येते. जिल्हयात ३९ लघुपाटबंधारे प्रकल्पांची कामे मार्च १९८९ अखेर पूर्ण झाली होती. हया सर्व कामाव्दारे १९८८-८९ मध्ये ३४८३.७८ हेक्टर निव्वळ ओलित करण्यात आले. १९८३-८४ साली जिल्हयात ३१,१०८ सिंचन विहीरी होत्या व १७३० विद्युतपंप व १,८२८ डिझेलपंप सिंचनासाठी वापरतात होते. केल्या काही वर्षातील टंचाईसदृश्य परिस्थितीमुळे सिंचन प्रकल्पाव्दारे पुरेसे ओलित होऊ शकले नाही.

ओलिताची पिके

३७] अन्नधान्यापैकी रब्बी हंगामात गहू, ज्वारी व हरभरा ही ओलिताची मुख्य पिके आहेत. १९८३-८४ वर्षात गहू, ज्वारी व हरभरा हयाखाली एकूण ओलिताचे क्षेत्रापैकी अनुक्रमे ४०.३४ टक्के, १६.३२ टक्के व ४.३५ टक्के क्षेत्र होते. व्यापारी पिकांपैकी मुख्यत्वे अस व कापूस पिके घेतली जातात. असाच क्षेत्र एकूण ओलिताचे क्षेत्राच्या ८.११ टक्के होते. तर कापसाचे क्षेत्र १७.५० टक्के होते.

मोठे, मध्यम, लघु सिंचन साधनांचा विकास कार्यक्रम

३८] जिल्हयात एकही मोठा प्रकल्प प्रस्तावीत नाही. औरंगाबाद जिल्हयातील पैठण जवळील जायकवाडीच्या मोठया प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रापैकी जालना जिल्हयात ३६,३०० हेक्टर लाभक्षेत्र असून ११,८९९ हेक्टर क्षेत्र ओलिता-खाली आणले गेले. तसेच ७ मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पाचे काम पूर्ण होऊन एकूण २२,१३३ हेक्टर लाभक्षेत्र निर्माण झाले. या प्रकल्पाव्दारे एकूण ५,५७४ हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली आणली गेली. मागील वर्षी तुलनेत ३.६५ टक्के वाढ आढळते. या खेरीज ३९ लघुपाटबंधारांच्याची कामे पूर्ण झालेली आहेत.

पूर व पूर निर्माण

३९] गेल्या कांही वर्षांत ह्या जिल्ह्यात पुरेसा पाऊस पडत नसल्याने, पूर परिस्थिती निर्माण झालेली नाही. जिल्ह्यात जास्त पाऊस पडून पूर परिस्थिती निर्माण होण्याची शक्यता दिसून आल्यास, पूर निर्माण कार्यक्रमांतर्गत नदीकाठी पुराचा धोका असलेल्या गावांचे दुस-या जागी पुनर्निर्माणाचे कार्यक्रम घेण्यात येतो.

६] पशु संवर्धन, पशु वैद्यकीय सेवा व दुग्ध व्यवसायपशुधन

४०] सन १९८२ चे पशुगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात तीन वर्षांवरील १,०८ हजार गाई होत्या. त्यापैकी ४९ हजार म्हणाजे ४५.७२ टक्के गाई दूध देणा-या होत्या. अडीच वर्षांवरील संकरीत गाईंची संख्या १,६३३ होती. जिल्हा सकार्त्मक ग्रामीण विकास कंपनीमार्फत दुग्ध व्यवसाय हा पूरक उद्योग, शेतकरी व शेतमजूर ह्यांना मिळावा म्हणून १९८१ पासून दुभत्या गाईंचे वाटप होत आहे. त्यामुळे आता जास्तीचे दूध जिल्ह्याबाहेर पाठविले जाते. ह्याच पशुगणनेनुसार जिल्ह्यात तीन वर्षांवरील १९७ हजार बैल होते. एकूण म्हशी व रेड्यांची संख्या ४९ हजार होती. त्यापैकी तीन वर्षांवरील २८ हजार म्हशी व २,३४१ रेडे होते. दूध देणा-या म्हशींची संख्या १३,३३७ होती. १९८३-८४ मध्ये लागवडीखालील एकूण क्षेत्राप्रमाणे दर बैल जोडीमागे ६.८७ हेक्टर वहीती क्षेत्र येते. जिल्ह्यात रेडे, शोती कामाला अगर वाहतूक कामाला वापरलीवयाची पध्दत नसल्याने रेड्यांचे प्रमाण कमी आहे. १९८२ साली १९७८ वर्षाच्या पशुगणनेच्या तुलनेत गाई म्हशींच्या संख्येत ११.९६ टक्के वाढ दिसून येते.

४१] ह्याच गणनेनुसार जिल्ह्यात एकूण २,४३ हजार शोळ्या व ४२ हजार मेंढ्या, १३५ हजार कोंबड्या व बंदके होती. कास्तकार दुधासाठी व आहारासाठी शोळ्या पाळतात. तसेच अंडी मिळविण्यापुरत्या कोंबड्या, शेतकरी व इतर जण पाळतात. सुधारित जातीच्या कोंबड्या पाळण्याचे प्रमाण जिल्ह्यात वाढत आहे. १९८२ साली १९७८च्या पशुगणनेच्या तुलनेत कोंबड्यांच्या संख्येत २१.४९ टक्के वाढ दिसून येते.

पशु उत्पादन

४२] जिल्ह्यात दुग्ध व्यवसाय हा शोती उद्योगाला एकपूरक व्यवसाय म्हणून वाढत आहे. जिल्ह्यात १९८८-८९ वर्षात एकूण ११७ दुग्ध सहकारी संस्था होत्या.

हया क्वाति त्याचेमार्फत रु. ५५.३२ लक्ष दुधाची खरेदी करण्यात आली. या संस्था-
मार्फत संकलित दूध, औरंगाबाद येथील दूध उगारीला पाठविले जाते.

४३] १९८८-८९ साली जिल्ह्यात ८ नोंदणीकृत पशुवधगृहे होती. त्यांत
४८३१ जनावरे, १९,३१३ गोड्या-भेदयांची कत्तल केली गेली. या व्यतिरिक्त
अनधिकृतपणे जनावरांची कत्तल पुढेकडे प्रमाणात होत असते. जिल्ह्यात थोठ्या
प्रमाणावर कुवकूट पालन व्यवसाय चालत नसला तरी जिल्ह्यात आवश्यक असलेली
अंड्यापैकी बरीचशी स्थानिकरित्या पुरविली जातात.

पशु उपचार सोयी

४४] शासन व जिल्हा परिषदमार्फत पशु उपचार सोयी उपलब्ध असून
जिल्ह्यात १९८८-८९ साली १ पशु वैद्यकीय सर्व चिकित्सालय व १९ पशु वैद्यकीय
दवाखाने व २२ पशु वैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्रे कार्यरत होती. याशिवाय फिरत्या
पशु वैद्यकीय दवाखान्यांची सोय जालना तालुक्यात उपलब्ध होती. २ विभागीय
कृत्रिम रेतन केंद्रे व त्यांचे अंतर्गत ४१ कृत्रिम रेतन केंद्रे कार्यरत होती. याशिवाय
एक जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रही चालू आहे. वेळोवेळी जिल्ह्यात होणा-या पशुच्या
साधीच्या रोगावरही उपचार केला जातो. व रोग प्रतिबंधक लस जनावरांना
टोचण्यात येते. सुधारित जनावरांचे संख्येत वाढ होण्याच्या दृष्टीने राज्य शासना-
-तर्फे ग्रामीण भागातून कृत्रिम रेतन धारणा केंद्रे उभारण्यात आलेली आहेत. या
केंद्रातून कृत्रिम रेतन धारणेसाठी जनावरांचे उपचारही केली जातात. जनावरांचे
तुलनेत जिल्ह्यात पशु वैद्यकीय सोयी अपु-या असून त्या वाढविण्याची आवश्यकता
वाटते.

विकास कार्यक्रम

४५] जिल्ह्यात पशु विकास कार्यक्रमांतर्गत वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून
देण्याकरिता पशु दवाखाने व उपचार केंद्रे यांचे संख्येत वाढ केली जात आहे. तसेच
भरपूर प्रमाणात दुग्ध उत्पादन होण्यासाठी संकरीत गाईच्या पैदाशीचा कार्यक्रम
जिल्ह्यात राबविला जातो. त्याचप्रमाणे गोकुळग्राम, एकात्मिक ग्रामीण विकास
यंत्रणेमार्फत दुग्धगा गाई व म्हशींचा पुरवठा होतो. घेरणा विकास कार्यक्रमांही
द्वारा पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध व्हावा म्हणून राबविला जातो. दुग्ध संकलना-
साठी नवीन दुग्ध संकलन यंत्रात वाढ करण्यात येत आहे.

७] मत्स्य व्यवसाय

४६] जिल्हयातकिल मत्स्य व्यवसाय नदीच्या वाहत्या पाण्यात तसेच प्रकल्पाच्या गोड्या पाण्यात प्रामुख्याने केला जातो. मध्यम प्रकल्पात मत्स्यबीज संवर्धन करून मत्स्य उत्पादन केले जाते. जिल्हयात मत्स्य व्यवसायासाठी आणलेले एकूण क्षेत्र २८२१ हेक्टर आहे. १६ मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था कार्यरत आहेत. १९८८-८९ व्षात ५१.७५ लक्ष रुपयांचे १०३५ मे. टन भू-जल मासे पकडण्यात आले व अदमासे ३६.९३ लक्ष मत्स्यबीज उपयोगात आणले गेले. जिल्हयात कटळा, रोहा, मिरगळ, सिप्रीनल वगैरे जातीचे मत्स्य संवर्धन केली जाते. याशिवाय वाम, मरळ, पदम व अहेर हया स्थानिक जातीचे मासेही आढळतात.

विकास कार्यक्रम

४७] जिल्हयात मत्स्य व्यवसायाचा विकास होण्याचे दृष्टीने रोहा, कटळा, मिरगळ व सिप्रीनल या जातीचे मत्स्य बीज संवर्धनासाठी वाटले जाते. मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था स्थापन करून त्याचिर्तर्फे सुधारित बोरी व नॉयलॉन जाळी इत्यादी साधने पुरविली जातात.

८] विद्युत निर्मिती व विद्युत पुरवठा

४८] १९८८-८९ अखेर पर्यंत विद्युत निर्मितीचा एकही प्रकल्प या जिल्हयात नाही. महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळातर्फे कोयना, पारस, परळी वगैरे नजीकच्या प्रकल्पापासून वीज पुरवठा केला जातो. शहरी विभागात ४ शहरांचे विद्युतीकरण पूर्वीच झालेले आहे. ग्रामीण भागात एकूण ९१३ गावांपैकी ६११ गावांचे विद्युतीकरण झालेले असून त्याची टक्केवारी ९९.७८ येते.

शोती करिता पंपाचे विद्युतीकरण

४९] जिल्हयात विद्युतीकरणामुळे शोतीकरिता वीजेची मागणी ग्रामीण भागात वाढत आहे. मार्च १९८९ अखेर ४०, ३२२ विद्युत पंप बसविण्यात आले.

वीजेचा वापर

५०] जिल्हयात १९८८-८९मध्ये २०० लक्ष किलोवॉट तास वीज वापरण्यात आली. १९.९२ टक्के वीज घरगुती वापरासाठी वापरली होती, औद्योगिक कामासाठी ४४.११ टक्के, व्यापार व लघु उद्योगासाठी ४.९९ टक्के, सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी २.२२ टक्के, शोती साठी २८.३७ टक्के व इतर

कामासाठी ०.३९ टक्के वीज वापरण्यात आली. १९८७-८८ च्या वीज वापराच्या तुलनेत १०.३६ टक्के वाढ दिसून येते, जी प्रामुख्याने औद्योगिक क्षेत्रातील वाढत्या वीज वापरामुळे झालेली आढळते.

९] खाणी व कारखाने

५१] जिल्ह्यात आर्थिकदृष्ट्या महत्वाची खनिजे अत्यल्प प्रमाणात आढळतात. जातपार, अगटा, कानोलीन चकीदरी, वॉलओट्रप्स व चुनखडी, पांढरी व भुरड बेसॉल्ट व ग्रेनाईट कोरे दगडाच्या खाणी जिल्ह्यात आहेत. या सर्व खनिजांचा इमारतीच्या बांधकामासाठी प्रामुख्याने वापर केला जातो.

कारखाने

५२] जिल्ह्यात १९८८ अखेर एकूण १५४ नोंदणी झालेले कारखाने होते. त्यापैकी १३ कारखाने बंद होते. या कारखान्यांतील कामगार संख्या ५६३४ इतकी आहे. १९८७ अखेर १५४ कारखाने व त्यांतील कामगार ५७४ होते. जिल्ह्यातील कारखान्यांतील कामगारांची महाराष्ट्र राज्यातील एकूण कामगारांशी टक्केवारी ०.३९ येते. जिल्ह्यातील नोंदणीकृत कारखान्यापैकी १९८८ अखेर शेतीचे पदार्थ व पशुजन्य उत्पादनाचा दर्जा ठरविणे व्हायक उत्पादन करणारे ७ चालू कारखाने असून त्यांत २६५ कामगार आहेत. धान्य गिरणी उत्पादनासंबंधी १८ चालू कारखाने असून त्यांत ३०७ कामगार आहेत. खाद्य तेल व चरबी यांचे उत्पादन करणारे ९ चालू कारखाने असून त्यांत २१७ कामगार आहेत. कापूस स्वच्छ करणारी गांठी बांधण्याचे ३० चालू कारखाने असून त्यांत १६९५ कामगार आहेत. तर कापूस पिंजून सूत काढण्याचे ८ चालू कारखाने असून त्यांत ६३ कामगार आहेत. लाकडी वस्तू तयार करण्याचे २ कारखाने असून त्यांत ३१ कामगार आहेत. लोखंडी व पोलादी सळ्या, पत्रे बनविण्याचे ९ चालू कारखाने असून त्यांत ३६० कामगार आहेत. या सर्व कारखान्यांतून १९८७-८८ व्हांत ९७८ लाख रुपयांच्या मालाचे उत्पादन झाले.

विकास कार्यक्रम

५३] जालना जिल्हा महाराष्ट्रातील औद्योगिक दृष्ट्या मागासलेल्या जिल्ह्यापैकी एक आहे. केंद्र सरकारने हा जिल्हा औद्योगिकदृष्ट्या मागास असल्याचे जाहीर केले आहे. त्यामुळे मागास भागासाठी देण्यात येत असलेल्या

विशेष सुव्यवस्था ह्या जिल्ह्यास देण्यात येत आहेत. जालना जिल्ह्यात अक्वारे, अंतकाम, क्राफ्ट्स पेपर, रोलर बेअरिंग, खाद्य तेलावर प्रक्रिया, साखर, ब्रेक्स व लायनर लोखंडी सळ्या इ. उत्पादनांचे मोठे उद्योग स्थापन झाले आहेत. गॅस मिलेडर उत्पादन, सुत गिरणी वीरे उद्योगाचे काम प्रगती पथावर आहे. महाकाळा ता. अंबड व रामनगर ता. जालना येथे साखर कारखाने कार्यन्वित झाले आहेत. औद्योगिक विकासासाठी जिल्ह्यातील महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक उद्योग व गुंतवणूक मंडळ, महाराष्ट्र राज्य वित्तीय महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळ, व महाराष्ट्र राज्य लघु उद्योग महामंडळ, वीरे संस्था कार्य करीत आहेत. ऑक्टोबर १९८२ मध्ये जिल्हा उद्योग केंद्र जालना येथे सुरु करण्यात आले. या केंद्रातर्फे १९८८-८९ मध्ये ४२ उद्योजकांना रु. ५,०२,०० बीज भांडवल वाटप करण्यात आले. सदर केंद्राने सुशिक्षित बेरोजगार युवकांना स्वयंरोजगार योजनेतर्फे १९८८-८९ मध्ये बेरोजगारांना रु. २५ लक्ष कर्ज बँकामार्फत वाटप केले.

औद्योगिक वसाहत

१९८२ साली सहकारी औद्योगिक वसाहत जालना येथे स्थापन करण्यात आले. या औद्योगिक वसाहतीचे क्षेत्र महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक महामंडळाच्या जुन्या जुन्या औद्योगिक क्षेत्रात समाविष्ट करण्यात येऊन तीचे क्षेत्रफळ ५०.५८ हेक्टर आहे. सदर वसाहतीत ८० प्लॉटसचे वाटप करण्यात आले. सध्या येथे ७२ लघुउद्योग चालू आहेत. अंबड येथे मराठवाडा विकास महामंडळाने १ लघु उद्योग वसाहत स्थापन केली असून वसाहतीत उद्योजकांना १२ गाळे [शोड्स] बांधून दिलेले आहे. यात ८ लघु उद्योग चालू आहेत.

अतिरिक्त औद्योगिक वसाहत

५४] ऑगस्ट १९८७ मध्ये स्थापन करण्यात आली. ही वसाहत जालना औरंगाबाद रोडवर वसलेली असून तीचे क्षेत्रफळ १५८.१० हेक्टर आहे. एकूण ३२८ प्लॉट पैकी २०६ प्लॉटसचे वाटप करण्यात आले आहे. सध्या २७ उद्योग घटक चालू आहेत. याच औद्योगिक क्षेत्रात महामंडळाने १५ गाळे [शोड्स] बांधून ते उद्योजकांना वाटप केलेले आहेत.

सन १९८८-८९ मध्ये १६३ लघु उद्योग घटकांची नोंद करण्यात आली. ३१.३.१९८९ पर्यंत ५५० लघु उद्योग घटक कार्यन्वित असून त्यामध्ये रु. १३७३.५९ लक्ष गुंतवणूक केलेले आहे. त्यातील एकूण कामगार संख्या ४,८९९ आहे.

जिल्हयात एकूण १३ मध्यम व मोठे उद्योग असून त्यांची भांडवली गुंतवणूक रुपये ५२९७ लक्ष असून कामगारांची संख्या १, ९४६ आहे.

१०] वाहतूक व दळणवळण

रेल्वे

५५] जिल्हयात फक्त एकच मीटरगेज रेल्वे मार्ग असून मनमाड ते काचीकुडा रेल्वे मार्ग जिल्हयातील भागातून जातो. जिल्हयातील त्याची एकूण लांबी ८८ कि.मी. आहे. लवकरच ह्या मार्गाचे ब्रॉडगेज मध्ये रूपांतर करण्यात येणार आहे.

रस्ते

५६] जिल्हयात ३१.३.१९८९ अखेर कर्णिकृत रस्त्यांची लांबी २८३६.६१ कि.मी. इतकी आहे. त्यापैकी राज्य रस्ते ७२९.६६ कि.मी. लांबीचे प्रमुख जिल्हा मार्ग २०४.५० व इतर जिल्हा रस्ते ७२५.७७ कि.मी. चे आहेत. १९८८च्या तुलनेत कर्णिकृत रस्त्यांच्या लांबीत ३.८३ टक्के वाढ आढळते. खेड्यातील रस्त्यांची लांबी ४७५.६८ कि.मी. आहे व नगरपालिकांच्या हद्दीतील रस्ते १६९.९१ कि.मी. आहेत. वरील सर्व रस्त्यापैकी ६७०.९१ कि.मी. रस्त्यांचे डांबरीकरण झालेले असून १४६६.१७ कि.मी. रस्ते खडीचे आहेत. माल वापरून वाहन चालविण्यास योग्य आहे. रस्त्यांची लांबी ८११.७९ कि.मी. असून ४५.५० कि.मी रस्ते वाहन चालविण्यास अयोग्य आहे. एकूण सर्व रस्ते विचारात घेता जिल्हयात दर १०० चौ. कि.मी. मार्गे ३९.५० कि.मी. रस्ते येतात. ३१.३.१९८४ रोजीची रस्ते लांबीनुसार महाराष्ट्र राज्यासाठी हीच आकडेवारी ४८ कि.मी. येते.

नोंदणीकृत वाहने

५७] मार्च १९८९ अखेर जिल्हयात १२, २०५ स्वयंचालित वाहनांची नोंद करण्यात आली. मार्च १९८८ च्या तुलनेत वाहनांच्या संख्येत १५.१८ टक्के वाढ झालेली दिसून येते. एकूण वाहनांपैकी ६९.६७ टक्के वाहने दुचाकी, ५.४० टक्के मालवाहू मोटारी व ६.७८ टक्के जीप्स, मोटारी स्टेशन वॅगन, ६.०४ टक्के ट्रॅक्टर वाहने होती व उर्वरित वाहने १२.११ टक्के होती.

मालवाहतूक

५८] जिल्हयात रेल्वे व मालवाहू मोटारी तर्फे मालाची वाहतूक केली जाते. मीटर गेज रेल्वे असल्याने व रेल्वे मार्ग कमी असल्याने बहुतांश वाहतूक मोटारीनेच केली जाते. औद्योगिक विकास होत असल्याने मालवाहतूकीचे वेग वाढत असून वाहतूक करणा-या संस्थांचे प्रमाण वाढत आहे.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या, जिल्ह्यात १९८८-८९

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन

५९] महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या, जिल्ह्यात १९८८-८९ वर्षात २०४ मार्गावरून, १६८ गाड्या वाहत होत्या. ह्या मार्गांची एकूण लांबी १५३२९ कि.मी. असून मार्गांची सरासरी लांबी ७५.४९ कि.मी. येते. १९८७-८८ च्या तुलनेत मार्गांच्या संख्येत ७.३६ टक्के व मार्गांच्या एकूण लांबीत ३.६८ टक्के वाढ दिसून येते. रस्त्यांवर धावणा-या गाड्यांची दैनिक सरासरी १५० असून प्रवाशांची दैनिक सरासरी ६१,००० येते. १९८७-८८ चे तुलनेत ४५.६६ टक्के वाढ प्रवाशांच्या दैनिक सरासरीत आढळते व १९.४४ टक्के वाढ उत्पन्नात दिसून येते.

टपाल व तार कार्यालये

६०] जिल्ह्यात १९८८-८९ साली १६१ टपाल कार्यालये व १४ तार कार्यालये होती. १९८७-८८ चे तुलनेत १.०४ टक्के वाढ पोस्ट कार्यालयात आढळते. जिल्ह्यातील सर्व ठिकाणी टपाल सेवा उपलब्ध आहे. काही फिरती टपाल कार्यालयेही आहेत तर काही अपेक्ष कार्य करणारी टपाल कार्यालये आहेत.

दूरध्वनी व संयोजन केंद्र

६१] जालना जिल्ह्यात १९८९ अखेर १४ दूरध्वनी संयोजन कार्यालये आहेत. जिल्ह्यात एकूण २,४४५ दूरध्वनी असून त्यापैकी बहुतांश दूरध्वनी जालना शहरात आहेत. जिल्ह्यात अंबज, पारतूर, भोकरदन व जाफ्राबाद इ. ठिकाणी दूरध्वनी सेवा उपलब्ध आहेत.

दूरचित्रवाणी संघ

६२] जालना येथे दूरचित्रवाणी प्रक्षेपण केंद्र दिनांक २५.८.१९८४ पासून सुरु झाले आहे. १९८८-८९ मध्ये २३ दूरध्वनि संघांचे वाटप शासनातर्फे करण्यात आले.

११] कामगार व रोजगार

रोजगार

६३] सेवायोजना आिकडेवारीनुसार १९८८-८९ वर्षात १८,४६९ व्यक्ती कामावर होत्या. त्यापैकी ५०१५ व्यक्ती [३८.३१ टक्के] शासकीय संघित

५६३३ व्यक्ती [३०.५६ टक्के] निमशासकीय क्षेत्र तर उर्वरित [३१.१३ टक्के] म्हणजे ५७५३ व्यक्ती खाजगी क्षेत्र कामावर होत्या. १९८७-८८ च्या तुलनेत कामावर आणता-या व्यक्तींत ५.२९ टक्के वाढ दिसून येते. सर्वात जास्त म्हणजे ९,३९६ व्यक्ती [५१.३२ टक्के] सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा ह्या उद्योग गटात काम करणा-या आढळतात.

सेवायोजन कार्यालय

६३] जातना क्षेत्रील सेवायोजन कार्यालयात १९८८ कांति सेवा पटावर नोकरी मागणा-यांची नोंदविलेली संख्या २३,९८२ होती. मागील काळ्या तुलनेत ९.९५ टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते. सेवायोजन कार्यालयामार्फत नोकरी मिळवून दिलेल्या १९१ उमेदवारांपैकी ३ खाजगी क्षेत्रात व १८८ सार्वजनिक क्षेत्रात नोकरीस लागले.

तांत्रिक शिक्षण सोयी

६४] जिल्ह्यात रकडी अभियांत्रिकी महाविद्यालय नाही. मात्र डिसेंबर १९८५ पासून ते निकेतन जालना येथे सुरु करण्यात आलेले आहे. तसेच जिल्ह्यात जालना व अंबड येथे प्रत्येकी एक औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहे. या दोन संस्थांमध्ये ३३८ विद्यार्थ्यांना तांत्रिक शिक्षणाची सोय असून तंत्रनिकेतन संस्थेमध्ये १२१ विद्यार्थ्यांची शिक्षणाची सोय आहे.

रोजगार हमी योजना

६६] ग्रामीण भागात मागणानुसार काम देण्याची हमी राज्य शासनाने घेतली आहे. ह्या योजनेंतर्गत ग्रामीण भागात तळी, पाझर तलाव, मू-सुधार, वृक्षा-रोपणा, लक्ष व मध्यम प्रकल्पातील धार टाबण्याचे काम इ. उत्पादक कामे घेतली जातात. या योजनेवर १९८८-८९ कांति २७३.९३ लक्ष रु. खर्च झाला असून ११.३३ लक्ष मनुष्यदिन रोजगार निर्मिती झाली. रोजगार हमी कार्यक्रमातील खर्चात १९८७-८८ चे तुलनेत ४७.५४ टक्के घट झालेली आढळते.

राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार योजना

६७] ग्रामीण भागात रोजगार निर्मितीसाठी केंद्र शासन पुरस्कृत राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार योजना जिल्ह्यात १९८३-८३ पासून राबविली जात आहे. ग्रामीण भागातून ग्रामपंचायत घर, शाळा, गटारे, बांधकाम, सामाजिक वनीकरण

लहान प्रमाणावरील कामे खेड्यांतून घेऊन पूर्ण करण्यात आली. १९८८-८९ व्षात योजनेवर रु. १०५. ६६ लक्ष खर्च झाले असून ४. ९३ लक्ष मुनुष्य दिवस रोजगार निर्मिती झाली. १९८७-८८ च्या तुलनेत खर्च १७. ५० टक्के वाढ तर रोजगार दिवस निर्मितीत ३. ५७ टक्के घट दिसते.

१२] सहकार

६८] जून १९८९ अखेर जिल्ह्यात १, १४२ सहकारी संस्था असून त्यांचे ३, ०४, ८८८ सभासद आहेत. या पतसंस्थांपैकी ५०. १८ टक्के कृषि पत संस्था, कृषि बिगर पतसंस्था २५. ७६ टक्के, बिगर कृषि बिगर पत संस्था २९. ०७ टक्के असून इतर पतसंस्था ४. ९९ टक्के आहेत. प्रामुख्याने नोकर कार्याच्या पतसंस्थांचा समावेश होताहोतो. इतर ५७ बिगर पतसंस्था आहेत. एकूण संस्थांपैकी दुग्ध उत्पादक संस्था ११७ [१०. २५ टक्के], कामगार कंत्राट सहकारी संस्था ९७ [७. ८८ टक्के], इतर औद्योगिक संस्था ८८ [७. ७१ टक्के], विणकर संस्था १६ [१. ४० टक्के], मत्स्य व्यवसाय संस्था १६ [१. ४० टक्के], ग्राहक भांडार व गृहनिर्माण १२७ [११. १२ टक्के] ह्या जिल्ह्यातील प्रमुख सहकारी संस्था आहेत. १९८७-८८ च्या तुलनेत जिल्ह्यात सहकारी संस्थेत ५. १६ टक्के वाढ तर सभासद संख्येत ११. ९५ टक्के वाढ आढळते.

३०. ६. १९८९ अखेर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांनी शोती हंगामी कामासाठी अल्प मुदतीचे ११७६. ६८ लक्ष रुपयांचे कर्ज वाटप केले. कर्ज वाटपाचे प्रमाणात १८. ५२ टक्के वाढ आढळते. मध्यम व दीर्घ मुदतीची वाढलेली कर्जे अनुक्रमे ८७३. ९१ लक्ष व १२. ७६ लक्ष आहेत. रु. १८६९. २० लक्ष वर्ष अखेर थकबाकी होती. शेतकऱ्यांच्या जमीनी सुधारण्यासाठी भू-विकास बँकमार्फत दीर्घ कालीन कर्ज पुरवठा होतो. जिल्हा भू-विकास बँकेच्या ६ शाखा जिल्ह्यात कार्यरत आहेत. ३०. ६. ८९ अखेर जिल्हा भू-विकास बँकमार्फत शेतकऱ्यांना १०८७. ५१ लाख रुपयांचे कर्ज वाटप झाले.

१३] बँक

६९] १९८८ अखेर जिल्ह्यात १३ कर्णिकृत बँका व त्यांच्या ६७ शाखा कार्यालये कार्यरत होत्या. या कर्णिकृत बँकांच्या ठेवी रुपये ४६३८. ११ लक्ष असून त्यांनी दिलेल्या आगउऊ रकमा रु. ४८१०. ७६ लक्ष आहेत. १९८७ च्या तुलनेत शाखा कार्यालयात ३. ५८ टक्के वाढ दिसते. त्याशिवाय जिल्ह्यात सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा ६४ आहेत. कर्णिकृत शाखेमार्फत १५, ३७५ लोकांना सेवा उपलब्ध

होते. रिझर्व बँकेच्या मापदंडाप्रमाणे प्रत्येक १७,००० लोकसंख्येमागे एक बँक शाखा पाहिली. ग्रामीण भागिती मापदंडाप्रमाणे बँक कार्यालयांची संख्या कमी आढळते.

अग्रक्रम विभागासु कर्ज पुरवठा

७०] जिल्ह्यातील अग्रणी बँकेमार्फत बँकाना कर्ज वाटपाचे अग्रक्रम दिले जाते. १९८८ व्षात हया सर्व बँकाना मिळून रु. २१६७.०० लक्ष रुपयाचे कर्ज वाटपाचे लक्ष्य देण्यात आले होते. प्रत्यक्षात २४४४.८४ लक्ष रुपयाचे कर्ज वाटप करण्यात आले. म्हणजेच कर्ज वाटप दिलेल्या लक्ष्यापेक्षा १२.८२ टक्क्यांनी जास्त आहे. तरी १९८७ व्षाच्या तुलनेत कर्ज वाटप १८.४० टक्क्यांनी जास्त होते.

१४] किंमती

घाऊक किंमती

७१] जालना जिल्ह्यात १९८८ व्षाच्या महत्वाच्या निवडक शोती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमतीची तुलना १९८७ च्या किंमतीशी केला असता तांदूळ ८.२८ टक्के, ज्वारी १८.९३ टक्के, तूर ३.८७ टक्के, उडीद २४.६९ टक्के, जवस ५.४० टक्के वाढ या शोतीमालात दिसून आली. तर तीळ ९.९३ टक्के, सुर्यफुल ५.८६ टक्के घट या शोतीमालात आढळली.

किरकोळ किंमती

७२] जिल्हा मुख्यालय येथील महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी १९८८ मधील किरकोळ किंमती व त्या वस्तूंच्या १९८७ सालाच्या सरासरी किरकोळ किंमतीची तुलना केली असता ०.२५ ते २४.५० टक्के वाढ घेतापत्ती. ज्वारी, तांदूळ, मसूर, डाळ व उडीद डाळ हया वस्तूंच्या किंमतीत वाढ आढळते. तर ०.८२ ते ९.६९ टक्के घट भूईसुग तेल, केशनतेल, कॉफी पावडर, सुपारी, हळकुंड, कांदे हया वस्तूंच्या भावात आढळून आली.

कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

७३] औरंगाबाद केंद्रातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे १९६१ हे पायाभूत वर्ष घेऊन १९८७-८८ व्षाचा सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक ७८७ होतो. हया निर्देशांकात त्यापुढील व्षात १०.८० टक्के वाढ होऊन तो ८७२ झाला.

१५] शिक्षणाच्या सोयी

७४] जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ वर्ष अखेर १०७६ प्राथमिक व ९३ माध्यमिक व ८ उच्च माध्यमिक शाळा होत्या. यापैकी ९२ टक्के प्राथमिक शाळा ग्रामीण भागात आहेत. एक लक्ष लोकसंख्येमागे १०७ प्राथमिक शाळा आढळून येतात. तर माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा प्रती लाख लोकसंख्येमागे ९ आहेत. महाराष्ट्र राज्यासाठी १९८८-८९ वर्षाकरिता १ लाख लोकसंख्येमागे ८८ प्राथमिक व १० माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा असे प्रमाणात आढळते. जिल्ह्यात ५ महाविद्यालये असून त्यातील विद्यार्थी संख्या ४१३४ आहे. एकूण २०६०५७ विद्यार्थ्यांपैकी ०.३९ टक्के पूर्व प्राथमिक शाळेत, ७६.३४ टक्के विद्यार्थी प्राथमिक शाळेत, २१.३१ टक्के विद्यार्थी माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळेत, उर्वरित २.०० टक्के विद्यार्थी महाविद्यालयात आहेत. एकूण विद्यार्थ्यांपैकी ६५.६३ टक्के विद्यार्थी असून फक्त ३४.३६ टक्के विद्यार्थीनी आहेत.

इतर शिक्षण

जिल्ह्यात १९८८-८९ मध्ये ८०० प्रौढ शिक्षण केंद्रे सुरु होती. मागील वर्षाच्या तुलनेत प्रौढ शिक्षण केंद्रात वाढ आढळून येत नाही.

१६] वैद्यकीय व आरोग्य सेवा

७५] जिल्ह्यात वैद्यकीय सेवा राज्य शासन, स्थानिक संस्था व खाजगी संस्थातर्फे पुरविल्यात येते. १९८८ अखेर जिल्ह्यात ६ रुग्णालये व १७ दवाखाने व ३० प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती. या सर्व संस्थांमधून ७५७ खाटांपैकी सोय उपलब्ध होती. त्यातून ६.९४ लक्ष आंतर रुग्ण व बाह्य रुग्णांनी उपचार करून घेतले. ग्रामीण रुग्णालये ही सामान्य रुग्णालय जालनाचे अंतर्गत असून ३० प्राथमिक आरोग्य केंद्रे जि.व्हा.परिषद माफत चालविली जातात. दर १७५ हजार ग्रामीण लोकसंख्येसाठी १ रुग्णालय, दर २९ हजार लोकसंख्येमागे १ प्राथमिक आरोग्य केंद्र व दर लाख लोकसंख्येमागे ७४ खाटा असे प्रमाणात संख्या आढळते.

जन्म-मृत्यू

७६] १९८८ वर्षात १८, ५७६ जन्म नोंदी व मृत्यू नोंदी ४, ६७५ नोंदविण्यात आल्या. १९८७ मध्ये त्या अनुक्रमे २०, ३७५ व ५, १६० होत्या. जन्मांची नोंद केल्याप्रमाणे दर हजारी १८.०३ जन्मांचे प्रमाणात आढळते. तर मृत्यूचे

प्रमाण दर हजारने ३.५३ आढळते.

कुटुंब कल्याण कार्यक्रम

७७] जिल्ह्यात सर्व कार्यक्रम राबविण्यासाठी १९८८-८९ मध्ये ३५ कुटुंब कल्याण केंद्र कार्यरत होती. त्यावर्षी ७,८५९ स्त्रियांच्या व १५८ पुस्कांच्या नसबंदी शास्त्रक्रिया करण्यात आल्या, या आधीच्या म्हणजे १९८७-८८ वर्षात ६९२३ स्त्रियांच्या व २८४ पुस्कांच्या नसबंदी शास्त्रक्रिया करण्यात आल्या होत्या. लूप बसवून घेणा-या स्त्रियांची संख्या १९८८-८९ मध्ये ७,४७७ होती. गर्भ प्रतिबंधक उपाय म्हणून तांबी बसवून घेणा-या स्त्रियांच्या संख्येत वाढ होत आहे.

७८] साधीच्या रोगांचा प्रादुर्भाव दूर करण्यासाठी वेळोवेळी रोग प्रतिबंधक लस टोचण्याचा कार्यक्रम आवश्यकतेनुसार घेण्यात आतो. हिंविताप निर्मूलन पथकही जिल्ह्यात कार्यरत आहे.

१७] दुर्बल घटक कार्यक्रम

७९] जिल्हा नियोजनात दुर्बल घटकांकरिता स्वतंत्र कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे. अनुसूचित जाती व जमातींच्या लोकांकरिता जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत व जिल्हापरिषद, तहसील वगैरे इतर कार्यालयांमार्फत स्वतंत्र कार्यक्रम राबविला जात आहे. दुर्बल घटकांना विहोरी खोदून देणे, विद्यार्थ्यांसाठी वसतीगृहे, फी-माफी, शिक्षणवृत्ती, गणवेश वाटप, पुस्तकपेट्या स्थापन करणे, घरबांधणी करिता कर्जे, अनुदान देणे, जमीन सुधारणेसाठी, दुमती जनावरे घेण्यासाठी, लघुउद्योग, सुरु करण्यासाठी कर्जे व अनुदाने वाटप करणे, ह्यासारखे कार्यक्रम राबविले जातात. शासकीय व निमशासकीय कार्यालयातून या घटकांतील व्यक्तींच्या नेमणूकाही वेळोवेळी केल्या जातात. तसेच जिल्ह्यात महात्मा फुले मागासवर्गीय महामंडळामार्फत अनुसूचित जाती जमातींच्या दुर्बल घटकांतील व्यक्तींना स्वतःचा उद्योग सुरु करण्याचे वृष्टीने अर्थ सहाय्य केले जाते. एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रमांतर्गत १९८८-८९ मध्ये ४,१५० जुन्या व १,१८१ नवीन लाभधारकांना आर्थिक सहाय्य व अनुदान देण्यात आले.

१] संकीर्ण

स्थानिक संस्था

८०] प्रारंभ १९८९ अखेर जिल्ह्यात १५७ ग्रामपंचायती होत्या. त्यापैकी

३२४ स्वतंत्र ग्रामपंचायती व २३३ ग्रुप ग्रामपंचायती आहेत. १९८८-८९ मध्ये या ग्रामपंचायतीचे एकूण उत्पन्न रु. ५६.३५ लक्ष होते. तर खर्च रुपये ५७.२८ लक्ष होता. जिल्ह्यात मार्च १९८९ अखेर ७ नगरपरिषदा कार्यरत होत्या. त्यांचे १९८८-८९ मधील उत्पन्न ४७०.८८ लक्ष व खर्च ४७९.२५ लक्ष होता. जिल्हापरिषदेचे १९८८-८९चे उत्पन्न रु. १७७७.३१ लक्ष व खर्च १७३०.३५ लक्ष होता. १९८७-८८ च्या तुलनेत ग्रामपंचायतीच्या उत्पन्नात ४.४१ टक्के वाढ व खर्चात १७.२८ टक्के वाढ आढळते. त्याचप्रमाणे नगरपरिषदांच्या उत्पन्नात ३९.८७ टक्के वाढ व खर्चात ६६.६९ टक्के वाढ व जिल्हापरिषदेच्या उत्पन्नात २३.१३ टक्के वाढ व खर्चात १७.४६ टक्के वाढ आढळून येते.

घरबांधणी कार्यक्रम

८१] जिल्ह्यात ग्रामीण भूमीहीन व बेघर मजुरांसाठी महसूल खात्यातर्फे १९८७-८८ साली ६५८ घरकुले बांधण्यात आली. १९८८-८९ मध्ये ८६७ घरे बांधली गेली. इंदीरा आवास योजनेतर्फे ७७ घरकुले बांधण्यात आली.

वार्षिक योजना

८२] १९८८-८९ हया वर्षात विविध योजनेतर्फे एकूण खर्च रु. १०१७.०६ लक्ष झाला. त्यात प्रामुख्याने ग्रामीण विकास कार्यक्रम २६.७१ टक्के, लघुपाटबंधारे पूर्वनियंत्रण कामे व आयाकट विकास २०.३९ टक्के, कृषि व संलग्न सेवा ८.८९ व सामुहिक व सामाजिक सेवा ३१.७५ टक्के या विकास शीर्षातर्फे योजनेतर्फे खर्च झाला.

१९८८-८९ वर्षात जालना जिल्ह्यात अंबड तालुका हा केंद्र पुरस्कृत अर्जात प्रवण कार्यक्रमात रौबविण्यासाठी निवडलेला असून १९८८-८९ हया वर्षात खर्च व भौतिक साध्य यांची दिलेली लक्ष्य पूर्ण करण्यात आली आहेत.

वीस कलमी कार्यक्रमातर्फे १९८८-८९ मध्ये २९.५५ एकर अतिरिक्त जमीनीचे वाटप करण्यात आले. त्यातील एकूण २८ लाभधारकांपैकी १२ जण अनुसूचित जातीचे लाभधारक होते. ११ खेड्यांना स्वच्छ पिण्याच्या पाणी पुरवठा करण्यात आला. त्यामुळे १,४९२ लोकसंख्येत त्याचा लाभ झाला. १९८८-८९ मध्ये ५,२५१ विद्युत संवाधे विद्युतीकरण करण्यात आले. तसेच २,३६६ सुधारित चुली व १,००९ बायोगॅस पुरविण्यात आले. विशेष घटक योजनेतर्फे १९८८-८९ मध्ये १९.६९० लक्ष रुपये म्हणजे २५.८८ टक्के खर्च झालेला आहे. त्यात प्रामुख्याने ग्रामीण विकास विशेष कार्यक्रम १७० टक्के, लघुपाटबंधारे व पूर नियंत्रण

१८ टक्के, विद्युत विकास १०१ टक्के मागासवर्गीय कल्याण ९२ टक्के खर्च झालेला आढळून येतो.

करमणूक

८३] जिल्ह्यात १९८८-८९ अखेर ७ कायम स्वस्वाची चित्रपटगृहे असून १० फिरती चित्रपटगृहे होत. कायम स्वस्वाच्या चित्रपटगृहांची प्रत्येक खेळामाठी असलेली आसन क्षमता ४४४५ इतकी तर फिरत्या चित्रपटगृहांची २०५० होती. १९८८-८९ मध्ये रु. २४. ५ लक्ष करमणूक कर वसूल करण्यात आला. १९८७-८८च्या तुलनेत त्यात १३. ९५ टक्के घट आढळते. जालना शहरात फुलंब्रीकर नाट्यगृह नगरपरिषदेने बांधलेले असून त्यात निरनिराळे करमणूकीचे व सांस्कृतिक कार्यक्रम होतात.

इतर

८४] जिल्ह्यात एकूण ४४ मुद्रणालये असून ७ मराठी दैनिके प्रकाशित होतात त्याचप्रमाणे २३ मराठी १ हिंदी आणि ४ इतर अशी एकूण २८ साप्ताहिके तसेच २ मराठी मासिके प्रकाशित होतात. बहुतांश प्रकाशने जालना येथून छापून प्रकाशित करण्यात येतात.

पर्यटन

८५] जालना जिल्ह्यात महत्त्वाची व प्रसिध्द पर्यटन केंद्रे नाहीत. परंतु कांही धार्मिक व प्रेक्षणीय स्थळे आहेत. जालना शहरात संबादेवी, आनंदीस्वामीमठ, दुर्गामाता मंदीर प्रसिध्द असून अंबड येथे मत्स्योदरी, राजूर येथे गणापती मंदीर, जांब येथे समर्थ रामदास स्वामीय मंदीर ही धार्मिक स्थळे आहेत.

भाग-२

जिल्हा सांख्यिकी गोष्ठवारा

१९८८-८९

[विविध सांख्यिकीय तक्ते]

भाग - २

जिल्हा सांख्यिकी गोष्टवारा १९८८-८९

[विविध सांख्यिकीय तक्ते]

अनुक्रमणिका

अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
१. क्षेत्रफळ व लोकसंख्या			
१.	१.१	१९८१च्या जनगणनेनुसार तालुकानिहाय क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या	१
२.	१.२	१९५१ पासूनचा लोकसंख्येमधील देशवर्षिक फरक	३
३.	१.३	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्यागटानुसार गावाचे तालुकानिहाय वर्गीकरण	५
४.	१.४	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्यागटानुसार शहराचे तालुकानिहाय वर्गीकरण	७
५.	१.५	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकानिहाय काम करणारे, व काम न करणारे पॉप्युलेशन	८
६.	१.६	लोकसंख्येचे अ) वयोगटानुसार व ब) धर्मानुसार वर्गीकरण	१०
७.	१.७	जालना जिल्ह्यातील १९८१च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व नवविधकारिता सुधारित आँडेंवारी	११
८.	१.८	१९७१च्या जनगणनेप्रमाणे भिंती छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार घराचे वर्गीकरण	१२
९.	१.९	१९७१ च्या जनगणनेप्रमाणे आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण	१४
१०.	१.१०	अपंगतेनुसार जिल्ह्यातील अपंगांची संख्या [१९८१ जनगणना]	१६
११.	१.११	१९८१च्या जनगणनेनुसार जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	१७
२. हवामान			
१२.	२.१	निव्वडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	१९
१३.	२.२	निव्वडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान	२१
३. शेती			
१४.	३.१	तालुकानिहाय जमीनीचा वापर	२२
१५.	३.२	तालुकानिहाय निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्रे	२४
१६.	३.३	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	२९
१७.	३.४	क्षेत्र विविध साधनांनी ओलिताखाली असलेली तालुकानिहाय क्षेत्रे	३०

१.	३.	३.	४.
१८.	३. ५	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे तालुकानिहाय क्षेत्र	३१
१९.	३. ६ [अ]	तालुकानिहाय सिंचन विहीरी व इतर विहीरी	३५
२०.	३. ६ [ब]	कुपनीलिका, हातपंप आणि विद्युत पंप	३६
२१.	३. ७	विहरी खेरीज लघुपाटबंधा-यांची कामे	३७
२२.	३. ८	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प यामुळे भ्रमणारे क्षेत्र व सिंचणारे फायदे	३९
२३.	३. ९	१९८०-८१ च्या कृषि गणनेप्रमाणे वहीत धारणा जमीनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ ओलिताखालील असलेल्या वहीत धारणा जमीनीची संख्या	४३
२४.	३. १०	१९८२ च्या पशुगणनेप्रमाणे तालुकानिहाय कृषि विज्ञानिक अंजारे	४६
२५.	३. ११	टंयाई टंयाईच्या सद्यस्थ परिस्थितीची तालुकानिहाय माहिती.	४७
२६.	३. १२	टंयाईच्या पूर्वतिहासानुसार कठीणा व इतर टंयाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती	४८
४. पशुसंवर्धन, वन व मत्स्य व्यवसाय			
२७.	४. १	१९८२च्या पशुगणनेप्रमाणे तालुकानिहाय पशुधन	४९
२८.	४. २	तालुकानिहाय पशुवैद्यकीय संस्थांची आंकडेवारी	५४
२९.	४. ३	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या	५६
३०.	४. ३ [अ]	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य	५७
३१.	४. ४	मान्यता प्राप्त पशुवधुहे आणि प्रत्येक पशुवधुहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या	५८
३२.	४. ५	जिल्ह्यातील वनक्षेत्रे	५९
३३.	४. ६	जिल्ह्यातील मुख्य व गीणा वन उत्पादने	६०
३४.	४. ७	जिल्ह्यातील भू-जल मत्स्य व्यवसाय	६१
५. उद्योग व वीज			
३५.	५. १	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक संशसरी संख्या	६२
३६.	६. २	चालू कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योग-निहाय कार्यकरण	६६
३७.	५. ३	कार्याच्या दिवसानुसार कारखान्यांचे कार्यकरण	६८
३८.	५. ४	उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबींची आंकडेवारी	७०
३९.	५. ५	रोजगार विनियम केंद्रातील आंकडेवारी	७१
४०.	५. ६	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	७३
४१.	५. ७	कर्मचारी गणना [कर्मचा-यांची संख्या]	७४
४२.	५. ८	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार	७५
४३.	५. ९	जिल्ह्यातील विकृतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या	७६

१.	२.	३.	४.
४४.	५.१०	क्विटा वापर	७७
४५.	५.११	१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार बिगर कृषि आस्थापना [आस्थापना व स्वयंकार्यरत उद्योगासह]	७८
४६.	५.१२	प्रमुख उद्योगगटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या व सर्वसाधारणांसाठी नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	७९
४७.	५.१३	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या	८०
४८.	५.१४	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या	८१
४९.	५.१५	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट एकत्र]	८२
५०.	५.१६	प्रमुख-उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	८३
५१.	५.१७	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	८४
५२.	५.१८	घाऊक व किरकोळ क्रेपापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	८६
५३.	५.१९	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	८६
५४.	५.२०	सर्व उद्योग गट मिळून संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	८७
		६. सहकार	
५५.	६.१	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	८८
५६.	६.२	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती	२०
५७.	६.३	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षा कायद्याने कायदा	२१
५८.	६.४	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य	२५
५९.	६.५	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	२५
६०.	६.६	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	२८
६१.	६.७	जिल्ह्यातील लॅम्प संस्थांचे कार्य	२९
६२.	६.८	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेले पीक कर्जे	१००
६३.	६.९	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेले पीक कर्जे	१०१
६४.	६.१०	जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे	१०२
६५.	६.११	जिल्ह्यातील बिगर कृषि पत संस्थेचे कार्य	१०३

१.	२.	३.	४.
६६.	६.१२	जिल्हयातील जिल्हा आणि पणान संस्थेचे कार्य	१०७
६७.	६.१३	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	१०६
६८.	६.१४	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा यांचे महत्वाचे कार्य	१०७
६९.	६.१५	जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती	१०९
७०.	६.१६	जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	११४

७. जीवन विषयक आंकडेवारी

७१.	७.१	सांख्यिक व अर्थ सहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या सुविधांची तालुकानिहाय माहिती	११५
७२.	७.२	नोंदणी केलेल्या जन्म व मृत्यूंची संख्या	११७
७३.	७.३	विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या	११८
७४.	७.४	माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	११९
७५.	७.५	जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या	१२०

८. शिक्षण

७६.	८.१	१९८१च्या जनगणनेनुसार तालुकानिहाय साक्षरता	१२१
७७.	८.२	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या व विद्यार्थ्यांची संख्या	१२२
७८.	८.३	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक, महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरानिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची संख्या	१२३
७९.	८.४	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती	१२५
८०.	८.५	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत याबाबतची माहिती	१२६
८१.	८.६	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	१२७
८२.	८.७	जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन [कनिष्ठ महाविद्यालये] व तांत्रिक शाळा	१२८
८३.	८.८	जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	१२९
८४.	८.९	शिक्षकाकरिता प्रशिक्षण संस्था	१३०

९. परिवहन व दळणावळण

८५.	९.१	जिल्हयातील रेल्वे मार्गांची लांबी	१३१
८६.	९.२	प्रकार व पृष्ठभाग यांनुसार रस्त्यांची लांबी	१३२
८७.	९.३	जिल्हयातील वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या	१३३
८८.	९.४	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची [प्रवासी] वाहतूक आंकडेवारी	१३४
८९.	९.५	महत्त्वाच्या रस्त्यांवरील वाहतूक गणना	१३५
९०.	९.६	जिल्हयातील पोस्ट, तारगरे व दूरध्वनी सेवा व दूरदर्शन सेवे यांची आंकडेवारी	१३७

१.	२.	३.	४.
----	----	----	----

१०. स्थानिक संस्था

९१.	१०.१	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	१३८
९२.	१०.२	ग्रामपंचायतींचे उत्पन्न व खर्च	१३९
९३.	१०.३	जिल्हापरिषदांचे उत्पन्न व खर्च	१४१
९४.	१०.४	नगरपरिषदांचे उत्पन्न व खर्च	१४३
९५.	१०.५	नगरपरिषद क्षेत्रातील इमारतींची वापरातसार संख्या व त्यापैकी निवासितर उपयोग असणाऱ्या इमारती अगूर त्यांच्या भागांमध्ये चालणाऱ्या उद्योग व्यवसाय संबंधी माहिती	१४५

११. वार्षिक योजना

९६.	११.१	विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च	१४७
९७.	११.२	योजनाखालील महत्वाची भौतिक साधने	१४८
९८.	११.३	रोजगार हमी योजनेबाबतची आंकडेवारी	१५४
९९.	११.४	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार व खर्च	१५५
१००.	११.५	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व व्हॉल्यूमसंबंधी टॅंगेंसंबंधी केलेल्या उपाय योजना	१५६
१०१.	११.६	संकरित व अधि उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र	१५८
१०२.	११.७	रासायनिक खतांचे वाटप	१५९
१०३.	११.८	साखर कारखान्यांची आंकडेवारी	१६०
१०४.	११.९	दुग्ध संस्थांची माहिती	१६१
१०५.	११.१०	जिल्ह्यातील अर्धवर्षा प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती	१६२
१०६.	११.११	एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती त्यावरील तरतूद व खर्च	१६४
१०७.	११.१२	जिल्ह्यातील वीस कलमी कार्यक्रम	१६५
१०८.	११.१३	विशेष घटक योजना	१६७

१२. किंमती व किंमत निर्देशांक

१०९.	१२.१	निवडक शेतमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	१६८
११०.	१२.२	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणी महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमती	१६९
१११.	१२.३	कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	१७३

१३. पोलीस गुन्हे आणि कारागृह

११२.	१३.१	जिल्ह्यातील पोलीस दलाची एकूण संख्या	१७४
११३.	१३.२	गुन्ह्यासंबंधी आंकडेवारी	१७५
११४.	१३.३	तुसांत दाखल केलेले गुन्हेगार	१७६
११५.	१३.४	तुसांत दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व प्रौढांक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	१७७
११६.	१३.५	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे	१७८

१.	२.	३.	४.
----	----	----	----

१४. संयुक्त भांडवली संस्था, बँका व विमांपत्रे

११७.	१४.१	बँक कार्यालये, कार्याकृत बँका यांची संख्या : त्यांच्या ठेवी व कर्जे	१७९
११८.	१४.२	संयुक्त भांडवली संस्था	१८०
११९.	१४.३	उत्तरविलेल्या विमापत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम	१८१

१५. संकीर्ण

१२०.	१५.१	पित्रपटगृहाय विक्रीची आंकडेवारी	१८२
१२१.	१५.२	जिल्ह्यात गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या	१८३
१२२.	१५.३	तालुकानिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल	१८४
१२३.	१५.४	छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके	१८५
१२४.	१५.५	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदुळ, गहू व साखर	१८७
१२५.	१५.६	सागण्याची व वसूल केलेले धान्य	१८८
१२६.	१५.७	१९८४ मधील लोकसभा निवडणूक व १९८५ मधील विधानसभा निवडणूक या संबंधी आंकडेवारी	१८९
१२७.	१५.८	अधिकारी व प्रवासी यांच्यासाठी असलेल्या बंगल्यांची तालुकानिहाय यादी	१९०
१२८.	१५.९	रेल्वे स्थानकाची तालुकानिहाय यादी	१९१
१२९.	१५.१०	निवडक निर्देशांकट कल	१९२

तक्ता क्रमांक: १.१

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जालना जिल्ह्यातील तालुकानिहाय क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या

अ. क्र.	तालुका	एकूण गांवी नागरी	क्षेत्र [चौ. कि. मी.]	घरे मध्य लोकसंख्या वस्ती असलेली	गावांची संख्या ओसाड	शहरांची संख्या	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	
	जिल्हा	एकूण गांवी नागरी	७६१२.४ ७५७७.९ ३४.५	१३५ ११४ ४, ६२६	९०० ९०० ---	१३ १३ ---	४ ---
	तालुके						
१.	भोकरदन	एकूण गांवी नागरी	१२०१.२ ११९८.६ २.६	१३६ १२८ ३, ७३८	१४९ १४९ ---	४ ---	१ ---
२.	जाफाबाद	एकूण गांवी नागरी	७२७.४ ७२७.४ ---	११६ ११६ ---	१०० १०० ---	---	---
३.	जालना	एकूण गांवी नागरी	१९१५.६ १८८९.७ २५.९	१७७ ११५ ४, ७२१	२२१ २२१ ---	२ ---	१ ---
४.	अंबड	एकूण गांवी नागरी	२२४४.८ २२३९.६ ५.२	११४ १०९ ३, १६२	२३५ २३५ ---	१ ---	१ ---
५.	परतूर	एकूण गांवी नागरी	१५२३.४ १५२३.६ ०.८	१२३ ११२ २१, ०६९	१९५ १९५ ---	३ ---	१ ---

[६]

[पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १.१ पुढे चालू.....]

		आंकडे हजारात					
अ. क्र.	तालुका	सकण ग्रामीण नागरी	वापरातील निवासीगृहांची संख्या	कुटुंबांची संख्या	लोकसंख्या		
					सकण	पुरुष	स्त्रिया
१.	२.	३.	४.	१०.	११.	१२.	१३.
	जिल्हा	सकण	१८५	१८७	१०३०	५२३	५०७
		ग्रामीण	१५९	१६७	८७१	४४१	४३०
		नागरी	२६	२७	१६०	८२	७८
	तालुके						
१.	भोकरदन	सकण	२९	२९	१६४	८३	८१
		ग्रामीण	२७	२७	१५४	७८	७६
		नागरी	२	२	१०	५	५
२.	जाफ्राबाद	सकण	१५	१५	८४	४२	४२
		ग्रामीण	१५	१५	८४	४२	४२
		नागरी	—	—	—	—	—
३.	जालना	सकण	६०	६१	३३९	१७३	१६६
		ग्रामीण	४०	४०	२१७	११०	१०७
		नागरी	२०	२०	१२२	६३	५९
४.	अंबड	सकण	४७	४७	२५६	१३०	१२७
		ग्रामीण	४५	४५	२४५	१२४	१२१
		नागरी	२	२	११	६	५
५.	परतूर	सकण	३५	३५	१८७	९५	९२
		ग्रामीण	३२	३२	१७०	८६	८४
		नागरी	३	३	१६	९	८

[२]

टीप: आंकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजम कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: भाग-२ [अ] मालिका-१२, महाराष्ट्र भारतीय जनगणना १९८१ प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक: १.२

जालना जिल्हयाची १९५१ पासूनचा लोकसंख्येमधील दशावार्षिक फरक

[लोकसंख्येचे अंकडे हजारात]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकूण व्यक्ती				पुरुष			स्त्रिया		
		एकूण	ग्रामीण नागरी		एकूण	ग्रामीण नागरी		एकूण	ग्रामीण नागरी		
			ग्रामीण	नागरी		ग्रामीण	नागरी		ग्रामीण	नागरी	
जिल्हा	१९८१	१०३०	६७१	१६०	५२३	४४१	६२	५०७	४३०	७८	
	१९७१	८९७	७७६	१२१	४५८	३९५	६३	३३९	३६१	५९	
	१९६१	७२५	६३९	९०	३७०	३२३	४७	३५९	३१६	४३	
	१९५१	५७५	४९५	७५	२९१	२५१	४०	२६३	२४७	३८	
१. भोकरदन	१९८१	१६५	१५४	१०	८३	७८	५	८१	७६	५	
	१९७१	१३७	१३०	७	७०	६७	३	६७	६४	३	
	१९६१	१२०	११५	५	६१	५८	३	६९	६६	३	
	१९५१	८६	८२	४	४४	४१	३	४३	४०	३	
२. जाफाबाद	१९८१	८४	८४	—	४२	४२	—	४२	४२	—	
	१९७१	७२	७२	—	३६	३६	—	३६	३६	—	
	१९६१	५९	५९	—	३०	३०	—	२९	२९	—	
	१९५१	४६	४६	—	२३	२३	—	२३	२३	—	
३. जालना	१९८१	३३९	२१७	१२२	१७३	११०	६३	१६६	१०६	१०७	
	१९७१	२८५	१९३	९१	१४६	९९	४८	१३८	९५	४३	
	१९६१	२२६	१५९	६७	११५	८०	३५	१११	७८	३३	
	१९५१	१८१	१२३	५८	८२	६२	२०	८९	६१	२८	
४. अंबड	१९८१	२५६	२४५	११	१३०	१२४	६	१२७	१२१	६	
	१९७१	२३६	२२७	९	१२०	११५	५	११६	११२	४	
	१९६१	१८९	१८३	६	९६	९२	४	९४	९१	३	
	१९५१	१५४	१५२	५	७८	७५	३	७७	७५	२	
५. परतूर	१९८१	१८७	१७०	१६	९५	८६	९	९२	८५	७	
	१९७१	१६८	१५४	१४	८५	७८	७	८३	७६	७	
	१९६१	१३४	१२४	११	६८	६२	६	६६	६१	५	
	१९५१	१०७	९८	९	५४	४९	५	५३	४९	४	

[३]

[तक्ता क्र. १.२ पुढे चालू...]

[तल्लर क्रमांक: १.२ पुढे घालू.....]

जिल्हा/तालुका		वर्ष	दर.ची कि.मी. मधील लोकसंख्या		दशावार्षिक परकाची टक्केवारी				
वृ.	वृ.	वृ.	वृ.	वृ.	सकुण	ग्रामीण	नगरी		
	जिल्हा	१९८१	१२३	+	१४.८४	+	१२.२०	+	३१.७२
		१९७१	१२२	+	२४.१३	+	२२.६१	+	३५.३३
		१९६१	१०६	+	२६.७१	+	२६.३९	+	१५.९१
		१९५१	७७		उ.ना.		उ.ना.		उ.ना.
	तालुके								
१.	भोकरदन	१९८१	१२६	+	१९.३९	+	१८.४६	+	३६.६५
		१९७१	११७	+	२०.५३	+	१९.९७	+	३२.६४
		१९६१	९३	+	३९.०६	+	४०.०३	+	२०.९५
		१९५१	६६		उ.ना.		उ.ना.	+	१२.१४
२.	जांभ्याबाद	१९८१	११६	+	१७.७४	+	१७.५४		---
		१९७१	१०४	+	२१.६५	+	२१.६६		---
		१९६१	७१	+	२८.८७	+	२८.८६		---
		१९५१	५५		उ.ना.		उ.ना.		---
३.	जालना	१९८१	१७७	+	१९.१५	+	१२.०४	+	३४.२२
		१९७१	१५३	+	२५.८८	+	२१.७६	+	३५.६६
		१९६१	११३	+	२४.६२	+	२९.२७	+	१४.८४
		१९५१	९१		उ.ना.		उ.ना.	+	५३.५०
४.	अंबड	१९८१	११४	+	२२.७०	+	८.१८	+	२१.४६
		१९७१	११२	+	२४.४६	+	२३.९६	+	२९.४३
		१९६१	८४	+	२२.८५	+	२२.४७	+	२९.८६
		१९५१	६८		उ.ना.		उ.ना.	+	१४.४६
५.	परतूर	१९८१	१२३	+	११.३१	+	१०.५८	+	१९.५०
		१९७१	११०	+	२५.०६	+	२४.६८	+	२५.४५
		१९६१	९१	+	२४.९४	+	२६.१२	+	१२.६६
		१९५१	७१		उ.ना.		उ.ना.	+	३०.६७

[४]

टीप: १] आंकडे पूर्णकांत केल्याने बेरजा कदापित जखणार नाहीत. २] तक्त्यात स्तंभ क्र.३ ते ११ मध्ये १९६१ व १९५१ व तालुके १२ ते १५ मध्ये १९७१, १९६१ व १९५१ करिता दशावधिक तालुके तालुक्याच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत. ३] उ.ना. = उपलब्ध नाही.
 आधार: १९७१ व १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १.३

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जालना जिल्ह्यातील गावांचे लोकसंख्येच्या गटानुसार तालुकानिहाय वर्गीकरण

[लोकसंख्येचे आंकडे शोकड्यात]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	वस्ती असलेली गावे									
		३०० पेक्षा कमी संख्या	३०० ते ४९९ लोकसंख्या	५०० ते ९९९ संख्या	१००० ते १९९९ लोकसंख्या	२००० ते ४९९९ संख्या	५००० ते ९९९९ लोकसंख्या	१०००० ते १९९९९ संख्या	२०००० ते ४९९९९ लोकसंख्या	५०००० ते ९९९९९ संख्या	१००००० ते १९९९९९ लोकसंख्या
	जिल्हा	४६	५५	१४३	६७६	३६७	२,७०४	२४५	३,३३०	४८	१,३७७
	तालुके										
१.	भोकरदन	६	७	२८	१०९	५९	४३०	४४	५६९	१०	३०४
२.	जाफ्राबाद	४	३	३२	११६	४१	२९३	१८	२३७	३	७१
३.	जालना	९	१२	३९	१४५	८५	६३४	४७	१,०५८	१०	२६१
४.	अंबिड	१२	१५	३७	१३९	१०२	७५८	६२	६३२	२०	५९५
५.	परतूर	१७	१६	४७	१६९	६०	५८९	४४	६३२	५	१४६

[तक्ता क्रमांक: १.३ पुढे घालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १.३ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	वस्ती असलेली गावे						
		५००० ते ९९९९		१०००० आणि त्याहून जास्त		एकूण		ओसाड गावांची
१.	२.	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या
	जिल्हा	९	५६१	---	---	९००	५०६	१३
	तालुके							
१.	भोकरदन	२	११४	---	---	१४९	१५४४	४
२.	जाफ्राबाद	२	१२१	---	---	१००	४४२	---
३.	जालना	१	५६	---	---	२२१	२१६६	२
४.	अंबड	२	१११	---	---	२३५	२४५१	१
५.	परतूर	२	१५८	---	---	१९५४	१७०३	६

टीप: आंके पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १.४

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जालना जिल्ह्यातील लोकसंख्या गटानुसार शहराचे लोकसंख्येच्या गटानुसार तालुकानिहाय वर्गीकरण

[लोकसंख्या हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	५०० पेक्षा कमी		५००० ते ९९९९		१०००० ते १९९९९		२०००० ते ४९९९९		५०००० ते १०००००		एकूण शहरे	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या		
१.	जिल्हा	---	---	१	१०	२	२८	---	---	१	१,२२	४	१,६०
	तालुके												
१.	भोकरदन	---	---	१	१०	---	---	---	---	---	---	१	१०
२.	जाफ्राबाद	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
३.	जालना	---	---	---	---	---	---	---	---	१	१,२२	१	१,२२
४.	अंबड	---	---	---	---	१	११	---	---	---	---	१	११
५.	परतूर	---	---	---	---	१	१६	---	---	---	---	१	१६

टीप: आंकडे पूर्णांकित केल्यामुळे बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: भाग २ [अ] सामान्य जनगणना तक्ते महाराष्ट्र, भारतीय जनगणना १९८१ प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १.५

जालना जिल्हयातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

[अंकडे शोडयांत]

अ. क्र.	काम करणा-यांचा वर्ग	ग्रामीण नागरी सकूण	जिल्हयाची सकूण	तालुके				
				भोकरदन	जाफाबाद	जालना	अंबड	परतूर
१.	शेतकरी	ग्रामीण नागरी सकूण	२,०९,४ २,२४,४ २,१३,२	४३,६ ४४,० ४४,०	२१,२ २१,२ २१,२	६३,३ ६३,३ ६३,३	१६,६ १६,६ १६,६	३४,९ ३४,९ ३४,९
२.	शेतमजूर	ग्रामीण नागरी सकूण	१,६९,८ १,६९,८ १,६९,८	२२,७ २२,७ २२,७	११,६ ११,६ ११,६	३६,६ ३६,६ ३६,६	६२,९ ६२,९ ६२,९	३६,९ ३६,९ ३६,९
३.	घरगती उद्योग वस्तु निर्मिणा प्रक्रिया सेवा दुरुस्ती इत्यादि.	सकूण ग्रामीण नागरी सकूण	६,९ ६,९ ६,९	१,९ १,९ १,९	६ ६ ६	१,९ १,९ १,९	१,९ १,९ १,९	१,९ १,९ १,९
४.	* इतर काम करणारे	ग्रामीण नागरी सकूण	३६,७ ३६,६ ६९,३	६,६ ६,६ ६,६	३,६ ३,६ ३,६	१०,६ १०,६ १०,६	१०,६ १०,६ १०,६	२२,६ २२,६ २२,६
५.	सिंप्रतीक काम करणारे	ग्रामीण नागरी सकूण	६९,९ ६९,६ ६३,६	६,६ ६,६ ६,६	६,६ ६,६ ६,६	१०,६ १०,६ १०,६	१०,६ १०,६ १०,६	६,६ ६,६ ६,६

[२]

[तक्ता क्रमांक: १.५ पुढे चालू...]

[तक्ता क्रमांक: १.५ पुढे चालू:.....]

१	२	३	४	५	६	७	८	९
६. सकुणा काम करणारे	गामीणा नागरी सकुणा	४,१०,५ ४६,८ ४,५७,२	७१,२ ३,८ ७४,७	३६,७ — ३६,७	१,०३,० ३५,२ १,३८,२	१,१८,९ ३,५ १,२२,४	६९,० ५,३ ७४,३	
७. सकुणा काम न करणारे	सक गामीणा नागरी सकुणा	४,१८,२ १,११,३ ५,२९,५	७७,६ ६,८ ८४,३	४०,९ — ४०,९	१,०७,५ ८६,२ १,९६,७	१,९५,५ ७,५ २,०३,०	८२,८ १०,९ ९३,७	
८. सकुणा लोकसंख्या	गामीणा नागरी सकुणा	८,७०,६ १,५९,६ १०,३०,२	१,५७,७ १,७ १,६६,१	८४,२ — ८४,२	२,१६,६ १,२२,३ ३,३८,९	२,४५,१ ११,२ २,५६,३	१,७०,३ १६,७ १,८६,८	

टीप: * यांत पशुसंवर्धन, जंगलकाम, मच्छीमारी, शिकार, मळे, कळबागा-आणि ना... तसेच खण व...
दगडकाम करणा-यांचा समावेश आहे. त्याचप्रमाणे बांधकाम, व्यापार व वार्जणाज्य, परिवहन, साठवण...
व दळणावळण, घरगुती उद्योगाखेरीज वस्तू निर्माणा प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्ती व इतर यांचा समावेश आहे.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १. ६

औरंगाबाद जिल्ह्याचे १९८१ च्या जनगणनेनुसार [अ] वयोगटानुसार व [ब] धर्मानुसार वर्गीकरण [आंकडे शेकड्यात]
 [अ] वयोगटानुसार वर्गीकरण [लोकसंख्या]

बाब	सर्व वयोगट	०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६० व वय	वय
									त्यावरील	अनिर्देशित
									५० व	५० व
									वय	वय
एकूण	२४,३३,४४	९,८९,३३	२,१४,४४	१,९०,४४	१,८०,४६	३,११,४६	२,३८,४९	१,४१,४९	१,५५,००	३८
ग्रामीण	१८,९५,९९	७,७५,००	१,६०,४३	१,३७,४३	१,३३,४७	२,४३,४४	१,९३,४६	१,२२,००	१,२७,४८	२८
नगरी	५,३७,४५	२,१४,३३	५४,०१	५३,०१	४६,९९	६८,०२	४५,०३	२९,४९	२७,५२	१०

[ब] धर्मानुसार लोकसंख्या [१९८१ जनगणना] जालना जिल्हा

[आंकडे शेकड्यात]

बाब	सर्व धर्म	मुस्लिम	ख्रिश्चन	हिंदू	सिख	मुत्सिमा	शीख	इतर
एकूण	८,१७,३८४	८५,४९	१,२,४९	८,०५,००	७,४९	१,२६,४९	४	४
ग्रामीण	८,७८,८३३	७८,०४	७,४९	७,०७,००	३,४९	८२,४९	४	३
नगरी	१,५९,५५१	७,४५	५,०१	९८,००	३,७५	४४,०३	४	१

[१०]

टीप: १] आंकडे पूर्णपणे केल्याचे खरेजा कदाचित् जुळणार नाहीत. २] जालना जिल्ह्याकरीता स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नसल्याने जालना औरंगाबाद जिल्ह्याची उपलब्ध असलेली माहिती प्रकाशित केली गेली आहे. ३] १९८१ची जालना जिल्ह्याची धर्मानुसार माहिती दिल्ली असून जिल्ह्याच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या तालुक्याची आहे.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १.७

जालना जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व नवबोधकरिता सुधारित आकडेवारी [आकडे हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण गामीणा नागरी	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			नवबोध			एकूण			
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.
	जिल्हा बेरीज	एकूण	६६	३४	३३	२०	१०	१०	१५	७	७	१३	६२	५९	
		गामीणा	५९	३०	२९	१९	१०	१०	१४	७	७	१२	५७	५५	
		नागरी	७	४	४	१	०	०	१	०	०	१	५	४	
१.	भोकरदन	एकूण	१०	५	५	५	३	३							
		गामीणा	९	५	५	५	३	३							
		नागरी	१	०	०	०	०	०							
२.	जांभ्याबाद	एकूण	५	३	३	२	१	१							
		गामीणा	५	३	३	२	१	१							
		नागरी	०	०	०	०	०	०							
३.	जालना	एकूण	२०	१०	१०	५	२	२							
		गामीणा	१२	६	६	४	२	२							
		नागरी	८	४	४	१	०	०							
४.	अंबड	एकूण	२१	११	११	५	३	३							
		गामीणा	२१	१०	१०	५	३	३							
		नागरी	०	०	०	०	०	०							
५.	परतूर	एकूण	१२	६	६	३	२	२							
		गामीणा	११	५	५	३	१	१							
		नागरी	१	१	१	०	१	१							

टीप: १] आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. २] x=आकडे दिलेल्या प्रमाणकाच्या निम्न्यापेक्षा कमी आहेत.
 ३] जालना जिल्ह्याकरिता स्तंभ क्रमांक: १०, ११ व १२ ची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही. तसेच जुन्न्या औरंगाबाद जिल्ह्याची तालुकानिहाय माहिती उपलब्ध नसल्याने जिल्ह्याची एकत्रित दिली गेली आहे.
 ४] स्तंभ क्र. १०, ११ व १२ करिता तालुकानिहाय माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जिल्ह्याची एकूण स्तंभ क्र. १३, १४ व १५ मध्ये दिलेली आहे. ५] उ.ना. उपलब्ध नाही.

[१२]

तक्ता क्रमांक: १.८

भिंती छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार औरंगाबाद जिल्हा
जिल्ह्यातील घरांचे वर्गीकरण [१९८१ जनगणनेनुसार]

अ. क्र.	बाब	एकूण ग्रामीण नागरी	संख्या
	<u>एकूण जनगणना घरे</u>	एकूण	४, २९, ७७०
		ग्रामीण	३, ३५, ७८५
		नागरी	९३, ९८५
१.	<u>भिंतीची सामग्री</u>		
१.	गवत, पाने, वेळू व बांबू	एकूण	३२, १७५
		ग्रामीण	२९, ३६५
		नागरी	२, ७८०
२.	माती	एकूण	१, ६९, ७७९
		ग्रामीण	१, ५७, ३७५
		नागरी	१२, ४०४
३.	कच्च्या विटा	एकूण	६९, ९५१
		ग्रामीण	५९, ७७५
		नागरी	१०, १७६
४.	लाकूड	एकूण	१, ६२५
		ग्रामीण	१, ६०५
		नागरी	२०
५.	पक्क्या विटा	एकूण	१, १६, ५०
		ग्रामीण	६७, ९८०
		नागरी	४८, ५२०
६.	मॅल्बेनाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे	एकूण	१, ५९
		ग्रामीण	६३५
		नागरी	१७५
७.	दगड	एकूण	३८, ७९०
		ग्रामीण	३६, ९००
		नागरी	१, ८९०
८.	सिमेंट काँक्रीट	एकूण	१, ७३०
		ग्रामीण	२३०
		नागरी	१, ५००
९.	वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त इतर सामग्री	एकूण	१, ७५
		ग्रामीण	१६०
		नागरी	५९०

[तक्ता क्रमांक १.८ पृष्ठ चालू...]

[तक्ता क्रमांक: १.८ पुढे चालू....]

१.	२.	३.	४.
२.	छप्परासाठी वापरलेली सामग्री		
१.	गवत, पाने, वेळू, माती, कट्ट्या व विटा किंवा बाबू	एकूण गुमिणा नागरी	१,२३,५९० १,८५,०३० ८,५६०
२.	कौल, तक्तीदगड, कंकर	एकूण गुमिणा नागरी	४०,४०५ २८,७४५ ११,६६०
३.	पन्हाळीचे लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे	एकूण गुमिणा नागरी	१,४३,८४५ १,४८,४७० ५५,३७५
४.	ऑब्लिस्टॉस सिमेंटचे पत्रे	एकूण गुमिणा नागरी	५,८३५ ३,२३५ २,६००
५.	विटा व चुना	एकूण गुमिणा नागरी	५,७८५ ५,८७० ९,९१५
६.	दगड	एकूण गुमिणा नागरी	४६० ३५५ १०५
७.	प्रचलित सिमेंट कोंक्रीट	एकूण गुमिणा नागरी	१३,८४० १३,९३५ ९०५
८.	इतर वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामग्री	एकूण गुमिणा नागरी	७,०१० ५,१४५ १,८६५

टीप: १९८१ जनगणनेतील उपरोक्त माहिती जालना जिल्हयाकरिता स्वतंत्र उपलब्ध नसल्याने १९८१ मधील जुन्या औरंगाबाद जिल्हयाची माहिती दिली आहे.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन [भाग आठ व बी [1]]
घरबांधणी अहवाल

तक्ता क्रमांक: १. ९

औरंगाबाद जिल्ह्यातील आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण

[१९६१ च्या जनगणनेनुसार]
[संख्या]

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	१] एकूण कुटुंबे	३, ३९, ९३५	९७, ७१५	४, ३७, ६५०
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	२, ९४, ०५०	४३, २५५	३, ३७, ३०५
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	४१, ७३५	५०, ४६०	९२, १९५
२.	एक व्यक्ती कुटुंबे			
	१] एकूण कुटुंबे	१७, २८५	५, ५८५	२२, ८७०
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	११, ४८०	१, ०७०	१२, ५५०
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	५, २६५	४, ५१०	९, ७७५
३.	दोन व्यक्तींची कुटुंबे			
	१] एकूण कुटुंबे	२५, ९९०	३४, ७३५	६०, ७२५
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	२०, ८२५	२, ३७५	२३, २००
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	५, ४४५	३१, ३६०	३६, ८०५
४.	तीन व्यक्तींची कुटुंबे			
	१] एकूण कुटुंबे	३६, ३३०	१०, ९७०	४७, ३००
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	२९, ५९०	३, ५३५	३३, १२५
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	६, ९४५	७, ४३५	१४, ३८०
५.	चार व्यक्तींची कुटुंबे			
	१] एकूण कुटुंबे	५०, ५२०	१३, ६९०	६४, २१०
	२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	४२, ५३५	५, १३५	४७, ६७०
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	८, २८०	८, ५५०	१६, ८३०

[तक्ता क्रमांक: १.९ पुढे चालू....]

१.	२.	३.	४.	५.
६. पांच व्यक्तींची कुटुंबे				
१] एकूण कुटुंबे	५९,०००	१५,०७५	७७,०७५	
२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती				
अ] स्वतःची घरे असलेली	५१,०१०	६,४०५	५७,४१५	
ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	७,९९०	८,६७०	१६,०६५	
७. सहा किंवा अधिक व्यक्तींची कुटुंबे				
१] एकूण कुटुंबे	१,५०,८१०	४०,३५०	१,९१,१६०	
२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती				
अ] स्वतःची घरे असलेली	१,३८,६१०	२७,७३५	१,६६,३४५	
ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	१२,२००	१२,६१५	२४,८१५	
८. निर्देशात न केलेल्या व्यक्तींची कुटुंबे				
१] एकूण कुटुंबे	---	---	---	
२] घराच्या मालकीबाबतची स्थिती				
अ] स्वतःची घरे असलेली	---	---	---	
ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	---	---	---	

टीप: १] यात पुर्वीच्या औरंगाबाद जिल्ह्यातील माहितीचा समावेश आहे. हया तक्त्यातील एकूण कुटुंबांच्या संख्येत बेघर कुटुंबांचा समावेश आहे, व संस्था कुटुंबांचा समावेश नाही. त्यामुळे एकूण कुटुंबांची संख्या जुळणार नाही.

२] जालना जिल्ह्याकरिता स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन [भाग ए व बी [११]]
घरबांधणी अहवाल.

तक्ता क्रमांक: १.१०

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जालना जिल्ह्यातील अपंगत्नसार अभ्याची संख्या

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	पुर्णतः अंध	पुर्णतः पांगळे	पुर्णतः मूक	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.
	एकूण जिल्हा बेरीज	१४७	५२६	३५१	१०२४
	गामीणा	६५३	४५६	३१५	१४२४
	नागरी	१०४	७०	३६	१८०
	तालुके				
१.	भोकरदन	११३	७५	६०	२४८
	गामीणा	११४	६८	६०	२४२
	नागरी	३	७	—	१०
२.	जाफाबाद	८४	५४	३३	१७१
	गामीणा	८४	५४	३३	१७१
	नागरी	—	—	—	—
३.	जालना	२६८	१६२	१०६	५३६
	गामीणा	१८९	१०७	८०	३७६
	नागरी	७९	५५	२६	१६०
४.	अंबड	२७३	१४७	९०	५१०
	गामीणा	२६७	१४२	८३	४९२
	नागरी	६	५	७	१८
५.	परतूर	२०५	८८	६८	३६१
	गामीणा	१८९	८५	६६	३४०
	नागरी	१६	३	२	२२

[३६]

टीप: तक्त्यात दर्शविलेले तालुके तालुक्यांच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन मालिका १३, भाग-७

तक्ता क्रमांक: १.११

१९८१ च्या जनगणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर

अ.क्र.	एकूण ग्रामीण नागरी	एकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरुवातीस रिक्कामी असलेली घरे	राहणे	जनगणना घरांचा वापर					व्यवसायाची घरे आणि कार्यालये
					दुकान आणि राहणे	फॅब्रीका [कुटीरोद्योग सह] आणि राहणे	हॉटेल फॅब्रीका पर्यटनगरे इत्यादी	उपहारगरे सोडन दुकाने		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	
जिल्हा औरंगाबाद										
१.	एकूण	५,५२,०२०	४७,५६०	४,१०,३६५	५,६९०	९,४४५	३९०	१०,८६५		३,३९०
	ग्रामीण	४,४२,८८५	३६,३००	३,२५,८०५	३,९१५	७,७७०	२५०	५,५००		२,९९०
	नागरी	१,१६,१३५	११,२६०	८४,५६०	१,७७५	१,६७५	१४०	५,३६५		४,४००
३.	औरंगाबाद									
	शहर सिकूल [नागरी]	६७,१३०	६,६००	५०,२८५	७५५	६५५	७५	३,१३०		७३५
३.	जालना शहर [न.पा.]									
	जालना शहर [नागरी]	२६,५३०	२,२७०	२४,७००	२८५	६५०	४०	१,१००		२६०

[६१]

[तक्ता क्रमांक: १.११ पुढे चालू...]

[तक्ता क्रमांक: १.११ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	एकूण ग्रामीण नागरी	कारखाने यंत्रशाळा कार्यशाळा छप्परे इत्यादि	रेस्टॉरंट्स मिठाईची दुकाने आणि उपहारगृहे	करमणांक पंचायतघरे सांस्कृतिक केंद्रे इत्यादि पूजास्थाने सोडन	पूजास्थाने [देवळे चर्च मधीली गुरुद्वारे वगैरे]	इतर
१.	२.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
१.	<u>जिल्हा औरंगाबाद-</u>					
	एकूण	७,५८०	१,७८०	८५०	६,२६५	५५,३४०
	ग्रामीण	४,१२०	१,८०५	६९५	५,२९०	५०,८१५
	नागरी	३,४६०	७७५	१५५	९७५	४,०२५
२.	<u>औरंगाबाद शहर [न.पा.]</u>					
	एकूण	१,९६५	३७०	८५	४२५	२,०४०
३.	<u>जालना शहर [न.पा.]</u>					
	एकूण	७३५	१८५	२०	२९५	१,९९०

[२६]

टीप: जालना जिल्हयाची स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्हयाचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक: ३.१

जालना जिल्ह्यातील निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य १९८८ या व्षाकरिता [पर्जन्य मिलीमीटरमध्ये]

अ. क्र.	महिना	१. केंद्र: भोकरदन			२. केंद्र: जाफावाड			३. केंद्र: जालना		
		सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
१.	जानेवारी	५	---	---	१	---	---	७	---	---
२.	फेब्रुवारी	५	---	---	१	---	---	६	---	---
३.	मार्च	३	---	---	३	---	---	२	---	---
४.	एप्रिल	६	---	---	२	---	---	७	---	---
५.	मे	१८	---	---	२२	---	---	२३	---	---
६.	जून	१९२	१४	२१५	१३७	१०	२०१	२०३	१	१९५
७.	जुलै	१६९	१९	३१७	२१८	१८	२२०	१५८	१०	१८७
८.	ऑगस्ट	१३८	१०	८०	१६८	११	१२२	१२८	१	१२६
९.	सप्टेंबर	१४४	२३	३२४	१०८	१८	३६२	१६६	१९	३८२
१०.	ऑक्टोबर	२८	४	७६	१९	३	५४	२७	२	१३
११.	नोव्हेंबर	२२	---	---	३५	---	---	२१	---	---
१२.	डिसेंबर	५	---	---	११	---	---	---	---	---
एकूण		७३५	७०	१,०७७	७७०	६०	१,०३८	७५५	४९	१,००९

[१९]

[तक्ता क्र. ३.१ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: २.१ पुढे चालू...]

अ.क्र.	महिना	४. केंद्र: अंबड			५. केंद्र: परतूर		
		सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	
१.	जानेवारी	४	---	---	---	---	---
२.	फेब्रुवारी	२	---	---	१३	---	---
३.	मार्च	७	---	---	४	---	---
४.	एप्रिल	१	---	---	३	---	---
५.	मे	१५	---	---	३९	---	---
६.	जून	१२४	११	२२८	१३८	९	१४४
७.	जुलै	२०२	१४	२५५	२२०	१८	२४८
८.	ऑगस्ट	१९९	१०	१६१	२१२	१८	३२२
९.	सप्टेंबर	१८५	२०	५०८	१७०	२२	४१०
१०.	ऑक्टोबर	४५	२	२०	१२१	१	७
११.	नोव्हेंबर	२३	---	---	१५	---	---
१२.	डिसेंबर	११	---	---	१२	---	---
रकूण		८१८	५७	११७२	९३९	६८	११३१

[२०]

आधार: जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तबती क्रमांक: ३३

जालना जिल्हयात १९८८ वर्षातील निवडक केंद्रातील कपाल व किमान तपमान

[अंकडे डिग्री सेल्सियसमध्ये]

अ.क्र.	महिना	१. केंद्र: औरंगाबाद, जिल्हा: औरंगाबाद		२. केंद्र: पिकलठाणा, जिल्हा: औरंगाबाद	
		कमाल	किमान	कमाल	किमान
१.	जानेवारी	उ.ना.	उ.ना.	२२.८	१२.४
२.	फेब्रुवारी	उ.ना.	उ.ना.	२२.९	१५.३
३.	मार्च	उ.ना.	उ.ना.	२५.६	१८.३
४.	एप्रिल	उ.ना.	उ.ना.	३८.७	२२.९
५.	मे	उ.ना.	उ.ना.	४०.७	२५.०
६.	जून	उ.ना.	उ.ना.	३४.३	२३.१
७.	जुलै	उ.ना.	उ.ना.	२९.८	२१.५
८.	ऑगस्ट	उ.ना.	उ.ना.	२९.२	२१.७
९.	सप्टेंबर	उ.ना.	उ.ना.	२९.९	२१.५
१०.	ऑक्टोबर	उ.ना.	उ.ना.	३०.८	१७.०
११.	नोव्हेंबर	उ.ना.	उ.ना.	२९.५	१२.८
१२.	डिसेंबर	उ.ना.	उ.ना.	२८.२	१०.१
	व्षासाठी	उ.ना.	उ.ना.	४०.७	१०.१

टीप: उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार: कृते प्रादेशिक निदेशक, प्रादेशिक मौसम केंद्र: कुलाबा, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ३.१
जालना जिल्ह्यात १९८३-८५ व्षातील जमीनीचा वापर [क्षेत्रफळ शंभर हेक्टरमध्ये]

जिल्हा/ तालुका	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र विंगर शेती वापराखाली जमीन	पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	एकूण लागवडी- लायक पण वापरात नसलेली	पडीत जमीनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन कायम गुरे चरणा आणि इतर चरण्याची जमीन	कसलेल्या जमीनी- मध्ये समाविष्ट न झालेली इष्टपे व फसवागा ची खालील जमीन	एकूण [७५-८५-०]	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	
जिल्हा वेरीज	७, ७२, ७	५, १	२८, २	१०, २	३८, ४	८, ५	२, ९१	५, ८	४३, ३
तालुके									
१. भोकरदन	१, २०, ७	१, ६	५, ९	२, ६	८, ५	२, ०	३, ६	६	६, ९
२. जाफ्रावाद	७२, ७	२	२, २	२, ०	४, २	२, ४	१, ८	२	४, ४
३. जालना	१, ९१, ६	२, ५	९, ०	२, १	११, १	३	१२, ४	४, ३	१४, ०
४. अंबड	२, २४, ५	६	४, १	१, ७	५, ७	२, २	७, ६	२	१०, ०
५. परभूर	१, ५३, २	२	७, १	१, ८	८, ९	१, ५	३, ६	६	५, ७

[तक्ता क्रमांक: ३.१ पृष्ठे चालू:.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.१ पुढे चालू.....]

जिल्हा/ तालुका	पडीत जमीन			निव्वळ कसलेले क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक पैसा कसलेले क्षेत्र	लागवडीखालील एकूण क्षेत्र	लागवडीलायक क्षेत्र [७-१-१३-१-१३]
	चालू पड	इतर पड	एकूण				
१	२	३	४	५	६	७	८
जिल्हा वेरीज	३०, ६	४१, ९	७२, ५	६, १३, ४	६२, २	६, ७५, ७	७, ००, २
तालुके							
१. भोकरदन	७	१०, ५	११, २	१, ०३, ३	५, ४	१, ०८, ७	१, १७, ०
२. जाफ्रावाद	१, २	४, ५	५, ६	५८, ४	१२, २	७०, ६	६६, ६
३. जालना	१२, २	५, २	१७, ४	१, ४३, ५	२२, ६	१, ६६, १	१, ६५, ५
४. अंबड	८, ७	१८, ९	२७, ६	१, ८०, ४	१७, ५	१, ९७, ९	२, १०, ५
५. परतूर	७, ८	२, ८	१०, ६	१, २७, ८	४, ५	१, ३२, ४	१, ४०, ५

टीप: १] आंकडे पूर्णत्वात केल्याने वेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

२] १९८३-८४. वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित.

आधार: कृषि संचालनालय, पुणे-१

२] जिल्हा ऋतु व पीक अहवाल

[६]

तक्ता क्रमांक: ३.२

जालना जिल्ह्यात १९८३-८४ वर्षातील तालुकानिहाय निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

जिल्हा/ तालुका	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	ज्वारी सकुणा	वाजरी	मका	राळा	इतर तृणधान्ये	सकुणा तृणधान्ये
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
<u>जिल्हा वेरीज-</u>	२,८९५	४२,६६२	६८,६२७	१,३७,६९६	२,०६,३२३	४८,०२८	२,२१७	३६८	१,६२०	३,०४,११३
<u>तालुके</u>										
१. भोकरदन	४५०	७,२१२	२४,०१२	३,५११	२७,५२३	१३,२००	५८२	१२६	६४७	५०,४४०
२. जाफ्रावाद	२१२	२,०१५	१५,१५०	८१५	१५,२६५	४,२४०	२४०	८०	१०	२२,७६२
३. जालना	५५९	८,२५०	११,३७१	३८,२२७	४९,६६८	१०,२९०	८०८	३९	६८	६९,६८२
४. अंबड	५६४	१६,१०५	३,४७३	६९,९३४	७३,४०७	१३,२७१	४४५	१३	५४९	१,०४,३५४
५. परतूर	१,११०	९,०८०	१४,६२१	२५,१३९	३९,७६०	६,३२७	१४२	११०	३४६	५६,८७५

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू....]

जिल्हा/ तालुका	कुलथी	उडीद	हरभरा	तूर	मुग	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	उस
रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.
जिल्हा वेरीज	२४, ५५६	१५, ३०८	१०, २२३	२८, ६४८	६२, २३०	१०, ५८०	१, ५३, ३१५	४, ५७, ४२८	६, ०२६
तालुके									
१. भोकरदन	७, ११५	३, २०५	२, ०२०	३, ५५०	३, ५२०	१, ५७२	२१, १३२	७१, ५६२	८५०
२. जाफ्रावादे	६, ४२०	६, १००	१, १००	३, ८००	६, २००	२, ६३०	२६, २५०	४२, ०१२	४६०
३. जालना	६, ४१३	२, ४०८	१, ५५३	६, २३३	२२, २२४	४, ६७०	४३, ५०१	१, १३, १८३	१, ५५३
४. अंघड	२, २८२	६०२	३, ०३१	१०, ७५०	१४, २७५	१, २८८	३२, २४२	१, ३७, २२६	२, ५१७
५. परतूर	२, ३१९	२, २८६	३, २१९	४, ३१५	१६, २४१	४२०	२९, ५००	८६, ३७५	७१६

[३८]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू.....]

जिल्हा/ तालुका	सताल्याचे पदार्थ	फळे	भाजीपाला	सकीर्ण खाद्य पिके	सकूण खाद्य पिके	कापूत	इतर तंतूमय पिके	सकूण तंतूमय पिके	भूईसुग
१.	२.	३.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
जिल्हा वेरीज तालुके	३,००८	८५९	१,६९९	---	५,६९,०९०	१,११,५८२	४,७७१	१,१६,३५३	११,२०७
१. भोकरदन	१,००७	४२	१९२	---	७३,६५३	१९,१०४	८८७	१९,९९१	५,२००
२. जाफ्रावाद	५६२	१३	३५	---	५०,०८२	१२,८५५	७४०	१३,५९५	१,१९०
३. जालना	५४२	२२०	४५१	---	१,१५,९४९	२५,८०३	१,५०५	२५,३०८	६८८
४. अंबड	५४१	४३२	५६४	---	१,४१,३५०	२४,४०३	६१९	२८,०९२	३,५७८
५. परतूर	३५६	१५२	४५७	---	८८,०५६	२६,४१७	१,०२०	२७,४३७	५५१

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू....]

जिल्हा/ तालुका	तीळ	जवस	करडई	इतर गतीतांची धान्ये	एकूण गतीतांची धान्ये	तवाखू	इतर औद्योगी व मादक पदार्थ	एकूण औद्योगी व मादक पदार्थ
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
जिल्हा वेरीज	२,४७०	१२,४६८	६१,१९४	२,२६१	८९,६००	३	३०	३३
तालुके								
१. भोकरदन	१६०	३३०	९,३००	४३	१५,०३३	—	३०	३०
२. जाफनावाड	३००	५०	५,३१०	४३	६,८९३	—	—	—
३. जालना	६६०	२,९९४	१७,०४८	१,०६५	२२,४५५	१	—	१
४. अंबड	१,०३५	६,१३९	१७,३०१	३०६	२८,७८१	—	—	—
५. परतूर	३१५	२,९६५	१२,२३५	८०५	१६,८७१	१	—	१

[तक्ता क्रमांक: ३.३ पुढे चालू.....]

१५८

[तक्ता ब्लॉक: ३.२ पुढे चालू.....]

जिल्हा/ तालुका	चा-यापी पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	लागवडीखालील एकूण क्षेत्र	एकपेक्षा अधिक वेळा लागवडीखाली असलेले	लागवडीखालील निष्पन्न क्षेत्र
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
जिल्हा वेरीज	५९९	---	२,०६,५८४	६,७५,६७४	६२,२३३	६,१३,४४१
तालुके						
१. ओकरदन	---	---	३५,०४३	१,०८,६९६	५,४००	१,०३,२९६
२. जाफावाद्	---	---	२०,४८८	७०,५७०	१२,२०४	५८,३६६
३. जालना	४२४	---	५०,१८८	१,६६,१३७	२२,५९५	१,४३,५४२
४. अंबड	१७५	---	५६,५५६	१,९७,९०६	१७,५०८	१,८०,३९८
५. परतूर	---	---	४४,३०९	१,३२,३६५	४,५२६	१,२७,८३९

टीप: १९८३-८४ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

आधार: १] कृषि संघालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१, २] जिल्हा ऋतु व पिक अहवाल

[२५]

[२९]

तक्ता क्रमांक: ३.३

जालना जिल्ह्यातील १९८८-८९ वर्षातील मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन

[अंतीम अंदाज]

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टर उत्पन्न [किलो मध्ये]	उत्पादन [अंशर मे. टन]
१]	तांदूळ	५३३	९६
२]	गहू	१०१३	३७०
३]	ज्वारी [रब्बी]	४९६	४२७
४]	ज्वारी [खरीप]	६२९	४०२
५]	बाजरी	४१२	३०८
६]	मका	४८५	१७
७]	इतर धान्ये	---	---
८]	एकूण धान्ये	५६१	१८४०
९]	हरभरा	५९८	७६
१०]	तूर	५२२	१७८
११]	उडीद	२९५	८९
१२]	मुग	४८८	३५३
१३]	इतर कडधान्ये	३३३	२३
१४]	एकूण कडधान्ये	४६०	७१९
१५]	जवस	२५०	१५
१६]	तीळ	३०९	३०
१७]	भुईमुग [खरीप व रब्बी]	८०४	१०३
१८]	अस	६४३६ *	७०८ *
१९]	कापूस	८२	८९
२०]	वटाटा	२२३५	१५२

*= असाथे उत्पादन "गुळाच्या स्वरूपात".

आधार: कृषि संघालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

तक्ता क्रमांक: ३.४

जालना जिल्ह्यात १९८३-८४ कार्यातील विविध साधनांनी ओलिताखाली असलेली तहसुकांनिहाय क्षेत्र

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र	ओलिताखालील एकूण क्षेत्र
		पृष्ठभागीय	विहीरी		
	जिल्हा वेरीज	१८, ६१८	३७, २५०	५५, ८६८	७५, १७१
	तालुके				
१.	मोकरदन	१, ९५०	५, २७४	७, २२४	१२, ५९४
२.	जाफ्रावाद	८७५	२, ३४०	३, १८५	३, ६३५
३.	जालना	३, ५८७	१२, ७९९	१६, ३८६	१८, ६५५
४.	अंबड	१०, ८१९	८, ५५३	१९, ३७२	२७, १६१
५.	परतूर	१, ४१७	८, २८४	९, ७०१	१३, १२७

टीप: १९८३-८४ कार्याची माहिती पूर्ण सुधारित.

आधार: १] कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

२] जिल्हा ऋतु व पिक अहवाल

तक्ता क्रमांक: ३.५

जालना जिल्हयात १९८३-८४ वर्षातील निरनिराळ्या पिकाखालील ओलितांचे तालुकानिहाय क्षेत्रफळ.

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

जिल्हा/ तालुका	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	सकूण ज्वारी	वाजरी	मका	राळा	इतर तुपाधान्ये	सकूण तुपाधान्ये
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
जिल्हा वेरीज तालुके	१,७८९	३०,३२१	४२७	११,४५३	१२,२७०	२२१	१,०१९	--	--	४५,६२०
१. भोकरदन	--	६,१२०	--	१,३९०	१,३९०	--	५७२	--	--	६,०९२
२. जाफावाड	७	१,४४०	--	५४०	५४०	--	--	--	--	१,२९७
३. जालना	१०८	२,५८३	--	४,१८७	४,१८७	--	९१	--	--	७,२६९
४. अंबिड	५६४	११,०९८	४२७	४,९६९	५,३९६	२२१	२०४	--	--	१७,४८३
५. परतूर	१,११०	९,०८०	--	७५७	७५७	--	१४२	--	--	११,०८९

[तक्ता क्रमांक: ३.५ पुढे चालू....]

[१६]

[संज्ञा क्रमांक: ३.५ पुढे घालू.....]

जिल्हा/ तालुका	हरभरा	तूर	सुग	कतार कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	उस मसाल्याय पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
जिल्हा.वेरीज	२,२६२	---	---	---	२,२६२	४,४४२	६,०२६	२,०२२	६२२	१,३६७
तालुके										
१.भोकरदन	१,६६६	---	---	---	१,६६६	२,७५०	८५०	२७१	५१	१,३६७
२.जाफावाड	---	---	---	---	---	१,२५३	४६०	५	११	१
३.जालना	४८३	---	---	---	४८३	७,४५२	१,५५३	३००	२२०	२७५
४.अंबड	१,१२०	---	---	---	१,१२०	१,६०३	२,५१७	३२६	३२३	५३६
५.परतूर	---	---	---	---	---	११,०८२	७१६	३५६	६७	३७१

[संज्ञा क्रमांक: ३.५ पुढे घालू.....]

[३२४]

[तक्ता क्रमांक: ३.५ पुढे चालू....]

जिल्हा/तालुका	संकीर्ण खाद्य पिके	सकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतूमय पिके	सकूण तंतूमय पिके	भूईपुंग	तीळ	ज्वस	करडई	इतर गळीतायी पिके	सकूण गळीतायी पिके
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
जिल्हा वेरीज	--	५९,०५३	१३,१५५	४५	१३,२००	१,६५४	१३७	२८०	४०	१२३	२,४४४
तालुके											
१. भोकरदन	--	११,६४४	७५०	--	७५०	--	--	--	--	--	--
२. जाफ्राबाद	--	२,४६३	१,१२०	९	१,१२९	३	--	--	४०	--	४३
३. जालना	--	९,६००	८,४०८	--	८,४०८	२३	--	--	--	--	२३
४. अंभड	--	२२,३७७	२,४४८	३६	२,४८४	१,७६०	१३७	२०	--	१२३	२,३००
५. परतूर	--	१२,६१९	४२९	--	४२९	७९	--	--	--	--	७९

[तक्ता क्रमांक: ३.५ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ३.५ पुढे चालू.....]

जिल्हा/ तालुका	तंबाखू व मादक पदार्थ	इतर औद्योगी व मादक पदार्थ	एकूण औद्योगी व मादक पदार्थ	चा-याची संकीर्ण पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	एकूण ओलिताखालील क्षेत्र
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
जिल्हा बेरीज	--	३०	३०	४२४	--	१६,०९८	७५,१७१
तालुके							
१. भोकरदन	--	३०	३०	--	--	७८०	१२,५९४
२. जाफाबाद	--	--	--	--	--	१,१७२	३,६३५
३. जालना	--	--	--	४२४	--	८,८५४	१८,६५४
४. अंबड	--	--	--	--	--	४,७८४	२७,१६१
५. परतूर	--	--	--	--	--	५०८	१३,१२७

टीप: १९८३-८४ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित.

आस्पाद: १] कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१. २] जिल्हा रतु व पिक अहवाल

[६]

तक्ता क्रमांक: ३.६ [अ]

जालना जिल्ह्यात १९८३-८४ वर्षातील तालुकानिहाय सिंचन विहीरी व इतर विहीरींची संख्या

जिल्हा/ तालुका	विहीरींची एकूण संख्या [सिंचन विहीरी]	वापरात असलेल्या विहीरींवर वसविलेले डिझेल पंप	वापरात नसलेल्या सिंचन विहीरींची संख्या	इतर विहीरींची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.
जिल्हा वेरीज	३१,१०८	१,६२८	९,७३०	१,५१६
तालुके				
१. भोकरदन	५,५५०	१७५	१,२५०	५९०
२. जाफ्राबाद	२,४२०	३८९	६५०	२१०
३. जालना	१२,९३७	५६७	४,९९६	२५९
४. अंबड	७,२०३	३५७	१,९०४	३९७
५. परतूर	२,९९८	३५०	९३०	१५६

टीप: १९८३-८४ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित

आधार: १] कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

२] जिल्हा ऋतु व पिके अहवाल

[३६]

तक्ता क्रमांक: ३. ६ [व]

जालना जिल्ह्यात १९८३-८४ कार्तील तालुकानिहाय कूपनलिका, हात पंप आणि विद्युत पंप

जिल्हा/तालुका	यशस्वी कूपनलिकांची संख्या	वसविलेल्या हातपंपाची संख्या	वसविलेल्या विद्युत पंपाची संख्या	वंद पडलेल्या हातपंपाची संख्या	वंद पडलेल्या विद्युत पंपाची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.
जिल्हा वेरीज	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
तालुके					
१. भोकरदन	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
२. जाफ्रावाद	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
३. जालना	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
४. अंबड	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
५. परतूर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.

टीप: उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार: १] कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ २] वरिष्ठ भूवैज्ञानिक ३] जिल्हा अतं व पीक अहवाल

तक्ता क्रमांक: ३.७

जालना जिल्ह्यातील विहीरीखेरीज १९८८-८९ वर्षातील लघुपाटबंधाऱ्यांची कामे

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	उपयोगात नसलेली कामे				उपयोगात असलेली कामे			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	सकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	सकूण
१.	सकूण जिल्हा बेरीज	१	--	--	१	१८	३१	--	३९
	तालुके								
१.	भोकरदन	--	--	--	--	८	३	--	११
२.	जाफाबाद	--	--	--	--	२	२	--	४
३.	जालना	१	--	--	१	२	४	--	६
४.	अंबड	--	--	--	--	४	५	--	९
५.	परतूर	--	--	--	--	२	७	--	९

[तक्ता क्रमांक: ३.७ पुढे चालू.....]

[६६]

[तक्ता क्रमांक: ३.७ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र [हेक्टर]				वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र [हेक्टर]			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	एकूण
१.	२.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.
	एकूण जिल्हा बेरीज	१०६.७८	३,३७७	—	३४६३.७८	१,४०९	११,७१६	—	१३,२०५
	तालुके								
१.	भोकरदन	१७.८०	१७५	—	१९२.६०	६४१	२६६	—	१,६०७
२.	जाफ्राबाद	३४.८६	६७३	—	७०७.८६	१४४	२,१०९	—	२,३३३
३.	जालना	११.४४	४७२	—	४८३.४४	१६८	२,०४०	—	२,२०८
४.	अंबड	—	९३३	—	९३३.००	३६०	३,१३७	—	३,४९७
५.	परतूर	४३.६८	१,१२४	—	११६६.६८	१७६	३,३८४	—	३,५६०

[३८]

- आधार: १] कार्यकारी अभियंता, जालना लघु पाटबंधारे विभाग, जालना.
 २] कार्यकारी अभियंता [सिंचन] जिल्हापरिषद, जालना.
 ३] जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ३.८

जालना जिल्ह्यातील ३० जून १९८९ चे मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प यापुढे भिन्नभारि क्षेत्र व मिळणारे फायदे

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प		
१.	२.	३.	४.	५.	६.
१.	प्रकल्पाचे नाव	जायकवाडी प्रकल्प टप्पा-१ [पेठणा डावा कालवा घटक]	जुलै प्रकल्प	अप्पर दुधना प्रकल्प	गल्हाटी प्रकल्प
२.	प्रकल्पाचे स्थान	धरणा हे गोदावरी नदीवर पेठणा जवळ डावा कालवा धरणाच्या डाव्याबाजूस	गाव: दानापूर ता. भोकरदन	गाव: सोमठाणा ता. जालना	गाव: शहरपूर ता. अंबड
३.	अ) काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	जालना जिल्ह्यातील पेठणा डाव्या कालव्याची सर्व कामे १९७५ मध्ये पूर्ण झालेली आहेत.	१९६०	१९६५	१९६४
	ब) प्रकल्प अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	-----	-----	-----	-----
	क) प्रकल्पाचा अंदाज खर्च [लाख रुपयांत] सुधारित प्रकानुसार अंदाज	१, ४१, ९०.००	३६.०४	८१.११	७७.९१
४.	अ) गंजर झालेली उंची [मीटरमध्ये]	३७	१४.९५	१७.६४	१६.४६
	ब) पूर्ण झालेली उंची [मीटरमध्ये]	३७	१४.९५	१७.६४	१६.४६

[३९]

[तक्ता क्रमांक: ३.८ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ३.८ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.
५.	कालवा				
	अ) सकूणा लांबी [कि.मी.]	२०८ [जालना जिल्हयात]	१६.६५	८.००	१५.७६
	ब) पूर्ण लांबी [कि.मी.]	२०८ [जालना जिल्हयात]	१६.६५	८.००	१५.७६
६.	कुमाल क्षमता [दशलक्ष घनमीटर]	०.०००१६०८ [दशलक्ष घनमीटर प्रति सेकंद]	९.१५	१५.३९	१६.४३
७.	३१.३.८९ रोजीचा प्रत्यक्ष साठा [दशलक्ष घनमीटर]	१९१४.७९५	६.३८	६.३२	२१५.१९ [दशलक्ष घनफुट]
८.	सकूणा लाभक्षेत्र [हेक्टर]	३६,३०० [जालना जिल्हयात]	३,२९६	५,७८८	२,१००
९.	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र [हेक्टर]	३६,३०० [जालना जिल्हयात]	२,६३६	५,२८३	२,१००
१०.	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]	३६,३०० [जालना जिल्हयात]	२,१६३	३,४०१	२,१००
११.	सध्या [१९८८-८९] ओलिताखाली क्षेत्र [हेक्टर] सकूणा [अ-ब]	११,८९९	८७६	१,७०२	४६६
	अ) बारमाही	१,७७३			
	ब) हंगामी	१०,१२६	८७६	१,७०२	४६६

[४०]

[तक्ता क्रमांक: ३.८ पुढे चालू.....]

		मध्यम प्रकल्प			
अ.क्र.	बाब	१	२	३	४
१.	प्रकल्पाचे नांव	जीवरेखा प्रकल्प	कल्याणा गिरजा प्रकल्प	धामणा प्रकल्प	कल्याणा मध्यम प्रकल्प
२.	प्रकल्पाचे स्थान	गांव: अकोला ता. जाफ्राबाद	गांव: सावंगी ता. भोकरदन	गांव: सेलद ता. भोकरदन	गांव: सोमनाथ ता. जालना
३.	अ] काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९६६	१९७२	१९७४	१९७५
	ब] अपूर्ण झाल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	---	---	---	---
	क] प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [लाख रुपयात] सध्या रित अंदाजपत्रकानुसार	४१.६१	६६.६६	७०.९८	४८५.१३
४.	धरणा	१५.४६			
	अ] मंजूर झालेली उंची [मीटरमध्ये]		१४.५०	१३.०७	१६.५०
	ब] पूर्ण झालेली उंची [मीटरमध्ये]	१५.४६	१४.५०	१३.०७	१६.५०
५.	कालवा				
	अ] रकूमा लांबी [कि.मी.]	१७.०६	१६.२८	१६.०३	१०.००
	ब] पूर्ण लांबी [कि.मी.]	१७.०६	१६.२८	१६.०३	१०.००
६.	कर्भाल क्षमता [दशलक्ष घनमीटरचे]	६.८८	१०.१०	१०.७२	१५.३६

[३६]

[तक्ता क्रमांक: ३.८ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.८ पुढे चालू....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.
५.	३१.३.१९८९ रोजीचा प्रत्यक्ष साठा [दशलक्ष घनमीटर]	०.६६	३.३२	१.५३	६.००
८.	सकूण लाभक्षेत्र [हेक्टर]	३,२३७	१,७७२	२,४२२	३,५९१
९.	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र [हेक्टर]	२,५८९	१,७३६	१,६८२	२,६९३
१०.	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]	१,०६४	१,३६०	१,३७६	१,६१९
११.	सध्या [१९८८-८९] ओलिताखाली असलेले क्षेत्र [हेक्टर]				
	सकूण [अ+ब]	५०३	७६२	७५२	५०६
	अ] बारमाही	---	---	---	---
	ब] हंगामी	५०३	७६२	७५२	५०६

आधार: १] उपअधिकार-अभियंता, जायकवाडी कालवा मंडळ, औरंगाबाद २] प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरणा, औरंगाबाद
३] शाखाधिकारी, गल्हाटी प्रकल्प, शाखा, शहापूर ४] कार्यकारी अभियंता, जालना लघुपाटबंधारे विभाग, जालना.

तक्ता क्रमांक: ३.९

१९८०-८१च्या कृषि गणनेनुसार जालना जिल्ह्यातील वहीत धारण जमिनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ ओलिताखाली असलेल्या वहीत धारण जमिनी आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या

अ.क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		संस्थांचे धारण		एकूण धारण	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१.	०.५ पेक्षा कमी हेक्टर	७,६७५	२,५३४	४	१	---	---	७,६७९	२,५३५
२.	०.५-१.०	१३,१३२	१०,५७३	८	५	---	---	१३,१४०	१०,५७८
३.	१.०-२.०	३५,४९०	६०,२५०	११	१५	७	१०	३५,५०८	६०,२७५
४.	२.०-३.०	२८,१२२	७२,३१४	१८	४५	७	१७	२८,१४७	७२,३७६
५.	३.०-४.०	२०,८६२	७३,२८५	१३	४४	१०	३४	२०,८८५	७३,३६३
६.	४.०-५.०	१५,६०७	७०,५९९	१४	५९	६	२७	१५,६३७	७०,६८५
७.	५.०-६.०	१२,८०६	६९,५४१	४	२०	४	२२	१२,८१४	६९,५८३
८.	६.०-७.५	१२,०३५	८१,३९९	१२	७६	७	४७	१२,०५४	८१,५२९
९.	७.५-१०.०	११,४०८	९८,४५१	१०	१७५	८	६८	११,४३६	९८,६९५
१०.	१०.०-२०.०	११,७८९	१,५०,५५०	१६	१७४	१२	१७१	११,८१७	१,५०,८२५
११.	२०.०-३०.०	५८१	१२,८०५	१	२६	१	२२	५८३	१२,८५३
१२.	३०.०-४०.०	६४	२,१५७	१	३७	१	३४	६६	२,२२८
१३.	४०.०-५०.०	८	३५५	---	---	१	४२	९	३९७
१४.	५०.० वरील	१	३५	१	५१	३	२५७	५	३४३
एकूण [सर्व श्रेणी]		१,६९,५८०	७,०४,८४८	१२३	७२८	६७	७५१	१,६९,७७०	७,०६,३२७

[३३]

[तक्ता क्रमांक: ३.९ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.९ पुढे चालू....]

अ.क्र. क्षेत्रफळ श्रेणी		पूर्णापणो ओलिताखाली		पूर्णापणो जिरायती		अंशतः ओलिताखाली				
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	एकूण ओलिताखालील क्षेत्र			
		११	१२	१३	१४	१५	१६			
१.	०.५ पेक्षा कमी हेक्टर	४३	१५	७	०३८	२	०७०	५२८	२७०	१७३
२.	०.५ - १.०	२१	१५	१२	३७८	१२	३७७	८७१	७२३	४८०
३.	१.० - २.०	३१२	३८१	३३	३७७	५१	१२६	१८११	२१०१	३३५
४.	२.० - ३.०	१२७	२८०	२६	१०१	६२	८२१	११११	१५०	६२८
५.	३.० - ४.०	७२	२३६	१८	१८१	६१	८२२	२१३२	२५३	८०५
६.	४.० - ५.०	२२	१०१	११	५६५	५६	३१६	२१३५	२२५	१०५
७.	५.० - ७.५	१२	६६	१०	१८६	५७	३३५	१६१६	८१७	५३५
८.	७.५ - १०.०	२	१८	१	८१	६३	८३५	१८५३	६८	७१७
९.	१०.० - २०.०	—	—	१	५७२	१८	८६२	२१५५	२०३	५७१
१०.	२०.० - ३०.०	—	—	—	५५५	८	०२५	१२१	२५२	३६८
११.	३०.० - ४०.०	—	—	—	६१	१	२७५	१५	७८७	६७
१२.	४०.० - ५०.०	—	—	—	६	—	१११	३	१३७	३१
१३.	५०.० वरील	—	—	—	—	—	—	—	—	—
एकूण [सर्व श्रेणी]		६२५	१,१५७	१,५२,३२६	५,७१,२५८	१६,७७१	२१,२५५	१९,२६५	१७,३३१	२६५

[६६]

[तक्ता क्रमांक: ३.९ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ३.९ पुढे चालू....]

अ. क्र.	क्षेत्रपट्ट श्रेणी	संपूर्ण मालकीचे		पूर्णपणे भाडेपट्टीचे		अंशतः मालकीचे व		अंशतः भाडेपट्टीचे	
		संख्या	क्षेत्रपट्ट	संख्या	क्षेत्रपट्ट	संख्या	एकूण मालकीचे क्षेत्र	भाडेपट्टीचे क्षेत्र	मालकीचे एकूण क्षेत्र
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१.	०.५ पेक्षा कमी हेक्टर	७५८२	२५८२	८०	८	११७	२९	१६	५५
२.	०.५ - १.०	१२९६२	१०५३८	५५	७६	१२३	३०	६५	१५
३.	१.० - २.०	२७७८७	५११६९	२१७	३१८	५०७	२९२	७९६	७८८
४.	२.० - ३.०	७७७७	७१५३०	११२	२६८	२६१	२४९	७२९	६७८
५.	३.० - ४.०	२०५६९	७२२६३	७५	२५२	२५१	७२७	७३१	८५८
६.	४.० - ५.०	१५३९७	६६६२२	५९	२७९	१७१	२६२	५२२	७८७
७.	५.० - ६.०	१२५८२	६३३०६	४७	२५५	१८५	६५३	३७९	६२२
८.	६.० - ७.५	११८१२	७९८८२	७०	४५८	१७२	३७३	८०९	१८२
९.	७.५ - १०.०	१११८१	९६५३३	२२	१७३	२३२	९०७	१०८१	१८८
१०.	१०.० - २०.०	११५०९	१५६१९३	६	९	३०२	२५५	२३५१	५०६
११.	२०.० - ३०.०	५५७	११९७७	—	—	३९	३७०	५३६	१०६
१२.	३०.० - ४०.०	६०	२२१	१	३५	५	६८	१०४	१७२
१३.	४०.० - ५०.०	८	३५१	१	४६	—	—	—	—
१४.	५०.० वरील	४	२८३	१	६०	—	—	—	—
एकूण [सर्व श्रेणी]		१, ६६, ६७१	६, ९०, ९१०	७४६	२, २९४	२, ३५३	५, ९०५	७, २१८	१३, १२३

[५६]

टीप: १] माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे. २] तक्त्यात दर्शविलेली माहिती तालुक्याच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या स्थितीनुसार आहे.

आधार: कृषि गणना १९८०-८१

तक्ता क्रमांक: ३.१०

१९८२ च्या पशुगणनेप्रमाणे जालना जिल्ह्यातील तालुकानिहाय दुग्धि विषयक अंकांचे

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	नागरीची संख्या		गाड्यांची संख्या	उसाचे चरक		आलितासाठी		आलिता-ट्रॅक्टरां साठी	जिल्हाणी	
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारे	बैलाच्या मदतीने चालणारे	तेलावर चालणारे	विद्युतपंप		५किलो व त्यापेक्षा अधिक	५किलो व त्यापेक्षा कमी
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
जिल्हा एकूण		५,५५७	२२,२५२	३५,२३८	४२५	२९	३,६५७	७,६७७	४३५	३१२	१९
तालुके											
१.	भोकरदन	८०९	५,०५८	५,८७१	१५	—	१,५२१	६७	४०	—	—
२.	जोधाबाद	१५०	२,२९८	३,५८९	४३	१	४५२	८८६२	४८	७	—
३.	जालना	१,५४९	५,४४१	९,०९४	१६६	१	७७०	२,५२२	१२९	२१०	—
४.	अंबड	८६८	४,४४४	९,१२४	९०	२५	८६३	१,२३४	१३९	२७	३
५.	परतूर	२,१८१	४,६६०	७,५६०	११२	२	५१	२,८९५	७७	६८	१६

आधार: पशुगणना वर्ष १९८२

तक्ता क्रमांक: ३.११

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ कार्यातील टॅगाईसद्वय्य परिस्थितीची माहिती

अ. क्र.	बाब	जिल्ह्याची			तालुके		
		सकूण	भोकरदन	जाफावाड	जालना	अंबड	परतूर
१	२	३	४	५	६	७	
अ) टॅगाईसद्वय्य परिस्थिती							
१.	तालुक्यातील सकूण गावांची संख्या	९१५	१५३	१००	२२४	२३७	२०१
२.	गुस्त गावांची संख्या	९१५	१५३	१००	२२४	२३७	२०१
३.	गुस्त लोकसंख्या	१०,३०,१७८	१,६४,०५९	८४,१६८	३,३६,९०९	२,५६,२७४	१,६६,७६८
४.	जमीन मूहसलामध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या	--	--	--	--	--	--
५.	अंदाजित हानी [रुपयांमध्ये]	--	--	--	--	--	--
६.	अ) पीक न येणे	--	--	--	--	--	--
	ब) पशुधन मालमत्ता इत्यादींची हानी	--	--	--	--	--	--
७.	मदतीची हाती धेतलेली कामे	--	--	--	--	--	--
८.	कागदवर धेतलेल्यांची संख्या	--	--	--	--	--	--
९.	केलेला खर्च [रुपयांत]	--	--	--	--	--	--
१०.	शेतजमीन अधिनियमाखाली दिलेल्या टॅगाईची रक्कम [रुपयांत]	--	--	--	--	--	--
ब) अर्जासद्वय्य परिस्थिती							
	१ ते १०	--	--	--	--	--	--
क) पुर							
	१ ते १०	--	--	--	--	--	--

[७६]

आधार: जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ वर्षातील टंचाईच्या पूर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती

जिल्हा/ तालुका	मंडळ	मंडळातील गावांची संख्या	टंचाईस्त गावांची संख्या १९८८-८९
१.	२.	३.	४.
एकूण जिल्हा वेरीज			
		२१५	९९५
१] भोकरदन	१] धावडा	२३	२३
	२] भोकरदन	३६	३६
	३] सिपोरा	२४	२४
	४] हसनावाद	४३	६३
	५] पिंपळगांव [रेणूकाई]	२७	२७
		१५३	६५३
२] जाफावाद	१] जाफावाद	५०	६०
	२] टेंभूर्णी	५०	५०
		१००	१००
३] जालना	१] मौजपूरी	३९	३९
	२] नेर	४४	४६
	३] वदनापूर	३४	३६
	४] जालना	३८	३९
	५] दाभाडी	३४	३६
	६] वाघुज जहांगीर	३५	३५
		२३४	२३६
४] अंबड	१] अंबड	३४	३६
	२] राणी उधेगांव	३६	३६
	३] कुंभारपिंपळगांव	१९	१९
	४] वडीगोद्री	४०	६०
	५] तीर्थपूरी	३२	३३
	६] जामखेड	३९	३९
	७] धनसावणी	३५	३५
		१३७	२३६
५] परतूर	१] परतूर	४०	६०
	२] मंठा	४८	६९
	३] आष्टी	२८	२९
	४] दूधा	५९	५९
	५] प्रेण्टी	३६	३६
		१०१	२०९

आधार: जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक: ४.१

१९८२ च्या पुष्पागणनेप्रमाणे जालना जिल्हयातील तालुकांनिहाय प्रथम

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	विदेशी/संकरित गायी व बक					अंडीच		विदेशी/संकरित अंडीच कुडी पध्दती वापर	एकूण विदेशी/संकरित गायी व बक
		अंडीच वापरलेल बक	अंडीच वापरलेली गायी	अंडीच	एकूण	एकूण गायी	एकूण			
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	
	जिल्हा एकूण	६८१	४०२	१,०९०	७७७	७३०	१२६	१,६३३	२,१६६	४,९१९
	तालुके									
१.	भोकरदन	३८	१२४	१६२	७६	८७	७६	२३१	३६६	७६७
२.	जाफाबाद	६	३१	३७	४२	२३	---	६५	१६९	२७१
३.	जालना	४८१	८०	५६१	४१२	३७९	४६	८०७	९२१	३१९
४.	अंबड	१२७	९५	२२२	१७२	१८४	४	३६०	३९३	९७५
५.	परतूर	२१	७९	१०८	७५	५७	---	१३२	३३९	५७९

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	दे शी गा यी व बै ल					तीन व्हावरील गायी				
		केवळ पेदाशी करिता वापरलेले वूळ, बैल	पेदाशी करिता व कामा करिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा करिता वापरलेले बैल	इतर	एकूण तीन व्हावरील बैल	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यालेल्या	फक्त कामा साठी	इतर गायी	एकूण गायी
१.	२.	१३.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.
जिल्हा	एकूण	७५	२, ४१७	१, ९१, ९०७	१, ३५३	१, ९६, ७५२	४९, ३५९	५७, ६४७	७३९	१३९	१, ०७, ९६४
तालुके											
१.	भोकरदन	१	१, ०६२	३३, ८०७	६१२	३५, ४८२	६, ५०९	९, ६२४	१९३	२२	१५, ७५६
२.	जाफ्राबाद	---	---	१९, १५८	२३	१९, १८१	५, ०४०	५, ४०३	---	---	१०, ४४३
३.	जालना	४५	२, ०४६	४८, ३६७	३१२	५०, ७७०	१४, ०१४	१६, ३२२	७७६	११७	३१, २२६
४.	अंबड	२	४८	४९, १५४	१६५	४९, ३६९	१२, ८८८	१४, २३२	---	---	२७, ६२०
५.	परतूर	२७	२६९	४१, ४२१	२४६	४१, ९५८	१०, ९०८	१२, ५९६	---	---	२३, ४९४

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू...]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	देशी गायी व बैल	विदेशी/	म्हशी व रेडे		फक्त इतर	सकुणा रेडे		
		तीन वी व त्याखालील देशी वासर	तीन सकुणा देशी गायी व बैल	संकरित व देशी सकुणा गायी व बैल	तीन कावरील रेडे				
				कुचब पेंदाशी व साठी ठेवलेले	पेंदाशी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामासाठी			
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.		
	जिल्हा सकुणा तालुके	२२,०५८	३,९६,७९४	४,०१,७०५	२६९	४६७	१,४१०	१९५	२,३४९
१.	भोकरदन	१२,५२२	६३,७६२	६४,५२९	२६	२०९	४२०	१००	७५५
२.	जाफाबाद	१०,६२४	४०,२४८	४०,५१९	४	२१	२७४	---	२९९
३.	जालना	२४,३४१	१,०६,३३९	१,०६,६५८	१५८	७४	२०४	१०	४६६
४.	अंबड	२४,४०८	१,००,८८९	१,०१,८६४	२९	५९	२९०	९	३८८
५.	परतूर	२०,१८४	८५,५५६	८६,१३५	३२	१९४	२२२	७६	४३४

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू.....]

[४५]

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू....]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	म्हशी व रेडे				रेडके ३ वर व त्याखालील	एकूण म्हशी व रेडे	एकूण गोजातीय
		पेदाशीसोठी दुभत्या आटलेल्या व एकटविसा व्यालेल्या	फक्त कामा- सोठी	इतर	एकूण म्हशी			
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	
जिल्हा एकूण								
	१३, ३३७	१४, ३६६	१३५	२८	२७, ८६६	१८, ८४१	४९, ६४८	४, ५०, ७५३
तालुके								
१. भोकरदन	१, ५६१	२, ०४७	१३	१४	३, ६३५	२, ५२०	६, ११०	७१, ४३९
२. जाफ्राबाद	२९७	१, ३७०	---	---	२, ३६७	१, २०१	४, ५६७	४५, ०८६
३. जालना	४, ८७५	४, ६२६	१२२	१४	९, ६३७	४, ९५४	१५, ०५७	१, २३, ७१५
४. अंबड	२, ४९६	२, ६८२	---	---	५, १७८	३, ८२५	९, ३९०	१, ११, २५४
५. परतूर	३, ४०८	३, ६४१	---	---	७, ०४९	५, ६४१	१३, १२४	९९, २५९

[५३]

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	मेर्या	बक-या	घोंडे व दिगी	इतर पशुधना	सकूण पशुधना	सकूण कोबडया	सकूण	कुक्कुटादि पक्षी
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
	जिल्हा सकूण तालुके	४२, २२१	२, ८३, ३०७	२, ३८७	१३, ०७९	७, ११, ७७७	१, ३७, ९८३	१, ३५, ४३९	
१.	भोकरदन	१२, ४८८	२८, ६६४	५६०	१, ८६०	१, १५, ८११	१८, ४८२	१८, ४२३	
२.	जाफ्राबाद	८, २३९	१६, ६७५	२९२	१, ६३४	७२, २२६	१३, ६७२	१३, १७६	
३.	जालना	११, ४९०	४७, ८६३	५८९	४, ८७३	१, ८७, ६६६	२९, ४४१	२९, ६६५	
४.	अंबड	५, ९५३	५८, ३३१	६११	२, ५४२	१, ७८, ६९२	३१, ९७१	३१, ९३१	
५.	परातूर	४, ०५१	५१, ७७७	७५५	२, ६६९	१, ५८, १६८	४२, १३५	४२, २५८	

टीप: १) माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे. २) इतर पशुधनामध्ये डकर गाढवे आणि उंट यांचा समावेश आहे.
३) जाफ्राबाद जिल्ह्यातील भोकरदन तालुक्यात आरंगाबाद जिल्ह्यातील सोळात तालुक्यात समाविष्ट केल्या १४ गावांची माहितीचा यात समावेश नाही.

आधार: पशुधना १९८२

तक्ता क्रमांक: ४. ३

जालना जिल्ह्यातील १९८८-८९ वर्षातील तालुका निहाय पशु वैद्यकीय संस्थांची संख्या

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	पशु वैद्यकीय संस्थांचा प्रकार									
		पशु वैद्यकीय सर्व पशु वैद्यकीय	पशु वैद्यकीय दवाखाने राज्यस्तर	पशु वैद्यकीय स्थानिकस्तर	पशु वैद्यकीय पथसोपचार केंद्रे	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा	फिरती पशुरोग निर्यात पथके	फिरते पशु वैद्यकीय दवाखाने	दक्षता पथके	कृत्रिम रत्न कृत्रिम प्रशिक्षण केंद्रे	विभागीय कृत्रिम रत्नकेंद्रे
	जिल्हा बेरीज	१	—	१९	२२	—	—	—	१	—	१
	तालुके										
१.	भोकरदन	—	—	३	४	—	—	—	—	—	—
२.	जाफाबाद	—	—	२	३	—	—	—	—	—	—
३.	जालना	१	—	५	३	—	—	१	—	१	१
४.	अंबड	—	—	५	७	—	—	—	—	—	—
५.	परतूर	—	—	४	५	—	—	—	—	—	१

[तक्ता क्रमांक: ४. २ पुढे चालू.....]

[तकता क्रमांक: ४.२ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र [स्थानिक]	आधारभूत ग्रामकेंद्र	जिल्हा परिषदा कडील	आधारभूत ग्रामकेंद्र खालील	विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्राखालील	पगडा पेदास केंद्र	पगडा सधन कुक्कुट विकास गट	मेळा पेदास क्षेत्र	श्री पेदास क्षेत्र
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
	जिल्हा बेरीज	१				४९				
	तालुके									
१.	भोकरदन	--	--	--	--	१	--	--	--	--
२.	जाफाबाद	--	--	--	--	--	--	--	--	--
३.	चालना	१	--	--	--	१४	--	--	--	--
४.	अंधड	--	--	--	--	६	--	--	--	--
५.	परतूर	--	--	--	--	१३	--	--	--	--

[५५]

आधार: जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक: ४.३

जालना जिल्हयातील १९८८-८९ कातील रोगाच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूची संख्या

१९८८-८९		
	लागू	मृत्यू
संसर्गजन्य व बाँडगूळ जन्य रोग		
१. सकुण पशुधनाची मृत्यू संख्या	९,४५५	६,४६५
१. गायी व म्हशी		
अ] घटसर्प	१०	४
ब] लाल्या	१२	—
क] फ-या	१८	७
ड] फासा	—	—
इ] स-या	—	—
फ] इतर	—	—
सकुण	४०	११
२. भेंडया व बक-या		
अ] फ-या	—	—
ब] न्युमोनिया	—	—
क] पायलाग व लाल्या	—	—
ड] इतर [निल जिभ्या सारखा]	१,४१५	६,४५४
सकुण	१,४१५	६,४५४
३. कोबडया		
अ] राणी खेत [मानमोडी]	—	—
ब] देवी	—	—
क] बुळकाडी	—	—
ड] इतर	—	—
सकुण	—	—

आधार: जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक: ४.३ [अ]

जालना जिल्ह्यातील १९८८-८९ वर्षातील विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खर्च्यीकरण केलेल्या गुरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणानंतर जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		लस टोचलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	संभ. ६-अपेकी संकरित वासरांची संख्या	
१	२	३	४	५	६. अ	६. ब	७
	जिल्हा बेरीज	२, ४६, ०४५	३३, ६५३	१६, १५५	३, ७३७	३, २३७	६, १६, ७७६
	तालुके						
१.	भोकरदस	३७, २६०	५, ८७६	४, ५४१	१, ०५१	८४८	१, ११, ६४६
२.	जाफ्राबाद	३६, १९०	३, ९२२	१, ५३९	३९६	३२५	४९, ७६४
३.	जालना	८१, ११७	९, ८४९	५, ६६३	१, ५५३	१, ३८४	२, ३३, ३३८
४.	अंबड	४७, ३२८	६, ६०४	२, ६५३	४२४	४०८	६, ३९, ९९४
५.	परतूर	४४, ०८०	७, ४०२	१, ७५६	३१३	२७२	१, ६२, ११०

आधार: जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना.

[६६]

तक्ता क्रमांक: ४.४

जालना जिल्ह्यातील मान्यता प्राप्त पशुवधुहे आणि या पशुवधुह्यात १९८८-८९ व्षात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	पशुवधुह्याची संख्या	सकूण कत्तल केलेली जनावरे	गायी-बैल	म्हशी-रेडे	भेंढया	शोळया	डुक्करे	इतर	सकूण
१.	२.	३.		४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
	जिल्हा बेरीज	८		४, ७९६	३५	१, ६९९	१७, ६१४	—	—	२४, १४४
	तालुके									
१.	भोकरदन	१		११०	—	९	३०५	—	—	५२५
२.	जाफ्राबाद	१		१७	—	—	१, ५००	—	—	१, ५१७
३.	जालना	२		४, ३६६	२४	१, ६९९	१०, ४३३	—	—	१६, ४३२
४.	अंबड	२		२७२	८	—	३, ८७६	—	—	४, १५६
५.	परतूर	२		३१	३	—	१, ५००	—	—	१, ५३४

आधार: पशुधन विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना २] सर्व नगरपालिका जालना जिल्हा

तक्ता क्रमांक: ४.५

जालना जिल्हयातील वनक्षेत्र १९८८-८९ या वर्षाकरिता

[क्षेत्र पो. कि.मी.]

अ. क्र.	विभाग	राखीव	पुरोगी सुरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.
१.	एकूण	८४.८०	७.९१	---	९२.७१
२.	महसुली	-----	-----	---	-----
३.	वन	८४.८०	७.९१	---	९२.७१

टीप: माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार: मुख्य वन सांख्यिकी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

[६०]

तक्ता क्रमांक: ४. ६

जालना जिल्ह्यातील मुख्य व गोणा वन उत्पादने १९८८-८९ या काकिरिता

अ. क्र.	वन उत्पादन	उत्पादन हजार घनमिटर	मूल्य हजार रुपयांत
१.	इमारतीचे लाकूड	---	---
२.	जळाऊ लाकूड	---	---
३.	चंदन	---	---
<u>गोणा वन उत्पादने [किंमत]</u>			
	अ] बांबू		
	ब] गवत इत्यादी		
	क] विडी पाने	४८५, ६४७ [बॅगज]	१, २९
	ड] डिक	उपलब्ध नाही	९
	इ] इतर		
	१] आपटा पाने	---	---
	२] मोहाची फळे	---	---
	३] खाणी व जनिजे	---	---
	४] हिरडा	---	---
	५] अंबा	---	---
	६] इतर	---	---
	फ] स्कूण गोणा वन उत्पादने	---	---
४.	स्कूण किंमत	---	१, ४०

आधार: वनक्षेत्र अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ५. ७

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ कार्यातील भू-जल मत्स्यव्यवसाय

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	नदीची लांबी [कि.मी.]	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र, तळी, सरोवर व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र [हेक्टर]	मत्स्यव्यवसायासाठी आणलेले एकूण क्षेत्र [हेक्टर]	भू-जल मत्स्य उत्पादन [मे. टन]	पकडलेल्या माशांची उत्पादकीय मिळालेली किंमत [रु. लाखात]	मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज सध्या [लाखात]
	जिल्हा बेरीज	४६५	३,९५१	३,९९१	१,६३५	११.७५	३६.९३
	तालुके						
१.	भोकरदन	उ. ना.	९०८	६५३	२४३	१३.०५	८.३७
२.	जाफ्राबाद	उ. ना.	३६६	२६४	१५३	७.६५	५.१२
३.	जालना	उ. ना.	१,४७०	१,०५८	३०७	१५.३५	१०.२८
४.	अंबड	उ. ना.	६००	४३५	१७४	८.७०	६.६०
५.	परतूर	उ. ना.	६०७	४११	१६०	८.००	६.५६

टीप: उ. ना. = उपलब्ध नाही

आधार: जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ५.१

जालना जिल्ह्यात १९८८ वर्सात असलेल्या कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट व त्याचा सैक्तिक	संख्या		पत्र			स्तंभ ५मधील कामगार			काम केलेल्या	
		नोदणी झालेले कारखाने	बंद कारखाने	पाठविणारे कारखाने	रकूण	पुस्त्य	त्रिधा	श्रमदिनांची संख्या	पत्र न पाठविणारे कारखाने	स्तंभ १०मधील कारखान्यातील कामगार	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	
१.	०३३	शोतीय पदार्थ तसेच पत्राजन्य पदार्थांचा दर्जा ठरविण्याकियक उत्पादन	<	१	७	२६५	१०७	१५६	७२,०५९	---	---
२.	२०१	सुरक्षजन्य पदार्थांचे उत्पादन करणे	१	---	१	१३	१३	---	४,७२४	---	---
३.	२०४	धान्य गिरणी उत्पादने	२०	२	१८	३०७	२७२	३५	८५,८८६	---	---
४.	२०६	साखर मिर्मिती व साखर कारखाने [निर्वातपात्र साखर कारखाने]	२	---	२	१,२१७	१,२१६	१	३,६९,४९१	---	---
५.	२११	इतर खाद्य तेल आणि घेरवी यांचे [उदा. राई, भुईमूग, तीळ वगैरे यांचे उत्पादन]	९	---	८	१९३	१५३	४०	३७,३५७	१	२४
६.	२३०	कापूस वटन, निष्कासन व गाठी बांधणे	३५	५	२५	१,४६१	५५९	९०२	१,३१,५२१	५	२३४
७.	२३१	कापूस पिंजून साफ करणे सुत कातणे व कापड बनविण्यासाठी त्यावर गिरणीमध्ये इतर प्रक्रिया करणे	<	---	८	६३	३३	३०	१७,१४६	---	---

[६२]

[तक्ता क्रमांक: ५.१ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ५.१ पुढे चालू....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
८.	२६१	कोष्टात्याही प्रकारचे दोरखंड दो-या जाळी, इत्यादीचे उत्पादन	२	--	२२	२२	--	३,४४६	--	--
९.	२७१	प्लायवूड व्यतिरिक्त इतर लाकड कापून रंधा फिरवून कोरे तयार करणे	२३	२	१८	५३	--	१५,२०७	३	६
१०.	२७२	लाकडी अगूर घेत बाब कोरेच्या पेट्या, पिंपे, करड्या कोरे बनविणे	२	--	२	३१	३१	--	९,४६५	--
११.	२८०	लगदा कागद, वर्तमानपत्राचा कागद फडा, कोरे बनविणे.	१.	१	--	--	--	--	--	--
१२.	२८१	कागदाच्या व पुठ्याच्या पेट्या बनविणे	१	--	१	१२	१८	१	५,८५२	--
१३.	३०१	रबर व प्लास्टीकवर प्रक्रिया करून प्राथमिक स्वरूपाचे पादत्राणे तयार करणे	१	--	१	१५	७	८	४,४३८	--
१४.	३०३	अर्कीकृत प्लास्टीक वस्तू उत्पादन करणे [घेरगुती वापराच्या वस्तू व्यतिरिक्त]	१	--	१	१८	१३	५	५,४२५	--
१५.	३०५	अर्कीकृत पेट्रोलियम पदार्थ उत्पादन करणे	५	--	४	१८	१८	--	७,०६३	१
१६.	३११	रासायनिक खते व किटक नाशके तयार करणे	१	--	१	३५	३५	--	६,२३०	--
१७.	३१९	सिकीर्ण अधातजन्य पदार्थांचे [पाट्या सिलाकाच्या वस्तू इत्यादी]	१	--	१	७७	६२	१५	१२,२२८	--
१८.	३३०	लोखंड व पोलाद तयार करणे	३	--	२	७८	७८	--	२४,२८१	१

[६३]

[तक्ता क्र. ५.१ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ५.१ पुढे चालू.....]

क्र.	विवरण	१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
१९.	३३१ लोखंड व पोलादाच्या सळ्या, पत्रे बनविणे	१०	१	०	३६०	३६०	—	१,०५,४८२	—	—	—	—
२०.	३३२ कच्चे धातूचे उत्पादन करणे	१	—	१	७५	७१	४	२३,४५०	—	—	—	—
२१.	३४० अवर्णित नसलेल्या वस्तूचे उत्पादन करणे [उदा. लोखंडीपत्रे, बंदकीची नळी, लोखंडी टाकी] जहाजाचे साहित्य स्वयंसेवक गृहास लागणारी साहित्ये कोरे]	१	—	१	१६	१६	—	४,०२६	—	—	—	—
२२.	३४३ हाताने वापरावयाची हत्यारे व संबंधित सामुग्री उदा. खिळे, नट व बोल्ट इ. बनविणे]	१	—	१	४७८	४६९	९	१,४३,८४५	—	—	—	—
२३.	३४५ धातूची भांडी, टु-यां कोरे बनविणे	२	—	२	६२	६२	—	१८,९७९	—	—	—	—
२४.	३५१ ड्रील, क्रेन मासारखी अवजडयंत्रे बनविणे अगर त्याची दुरुस्ती करणे	१	—	१	१२	१२	—	३,६०९	—	—	—	—
२५.	३५६ इलेक्ट्रीक यंत्रे व्यतिरिक्त इतर यंत्रे व त्याचे सुटे भाग बनविणे उदा. मिक्सर व्हॅकम पंप बनविणे.	१	—	१	२५०	२४९	१	७६,३२९	—	—	—	—
२६.	३५९ विद्युत व्यतिरिक्त यंत्रे सामुग्रीचे उत्पादन व दुरुस्ती	१	—	१	१३	१३	—	३,९७०	—	—	—	—
२७.	३६० विद्युत औद्योगिक यंत्रे सामुग्री उपकरणे संप व त्याचे भागाचे उत्पादन	१	—	—	—	—	—	—	—	१	४०	—
२८.	४०१ घरगुती कारखाने व व्यापार धोरणकारिता वीज पुरवठा करणे	१	—	१	१७	१६	१	६,२०५	—	—	—	—

[तक्ता क्र. ५.१ पुढे चालू.....]

[६३]

[संज्ञा क्रमांक: ५.१ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	
२९.	६८४	पेट्रोल भरण्याचे स्थानके	८	१	७	३६	३६	—	१२,७२८	—	—
३०.	१७३	मोटर व्हान व मोटार सायकलीची दुरुस्ती	२	—	२	७९	७९	—	२९,०३४	—	—
जिल्हा: ४२		१५४	१३	१२९	५,२८३	४,०७३	१,२१०	—	१२	३५९	१२,४०,३४३

टीप: जिल्ह्याची पुनर्रचना झाल्याने तालुक्याबद्दलची सक्रित माहिती यात समाविष्ट आहे.

आधार: मुख्य कारखाने निरीक्षक, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ५.२

जालना जिल्ह्यात १९८८ व्षात चालू असलेल्या कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्याचे सैद्धांतिक	१० कामगार पेक्षा कमी	१० ते १९ कामगार	२० ते ४९ कामगार	५० ते ९९ कामगार	१०० ते ४९९ कामगार	५०० ते ९९९ कामगार	१००० ते ४९९९ कामगार	५००० व त्याहून अधिक कामगार	एकूण								
१.	२.	अ. ३.	ब. ४.	अ. ५.	ब. ६.	अ. ७.	ब. १०.	अ. ११.	ब. १२.	अ. १३.	ब. १४.	अ. १५.	ब. १६.	अ. १७.	ब. १८.	अ. १९.	ब. २०.	
१.	०३ शेती विकास सेवा	१	८	३	५१	२	६७	---	---	१	१३९	---	---	---	---	---	७	२६५
२.	२० अन्न पदार्थांचे उत्पादन	३	२३	१२	१६९	४	१२८	---	---	---	२	१२१७	---	---	---	---	२१	१५३७
३.	२१ अन्न पदार्थांचे उत्पादन	५	३२	१	१७	२	७३	१	९५	---	---	---	---	---	---	---	९	२१७
४.	२३ सुती कापडाचे उत्पादन	८	६३	२	३१	१६	५६०	८	५९८	४	५०६	---	---	---	---	---	३८	१७५८
५.	२६ वस्तू निर्माण उद्योग [परिधान करण्यात येणारे धरून परंतु पादत्राणे वगळून]	---	---	२	२२	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	२	२२
६.	२७ लाकूड व लाकडाच्या वस्तू फर्निचर व खिळण यांचे उत्पादन	२२	६७	---	---	१	२३	---	---	---	---	---	---	---	---	---	२३	९०
७.	२८ कागद व कागदाच्या वस्तू फर्निचर बनविणे छपाई प्रकाशन आणि सैलग्न उद्योग	---	---	१	१९	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	१	१९
८.	३० रबर प्लास्टिक पेट्रोलियम आणि कोळसा यांचे उत्पादन	५	२०	२	३३	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	७	५३
९.	३१ रसायन आणि रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन [पेट्रोलियम व कोळसाचे पदार्थ वगळून]	---	---	---	---	१	३५	---	---	---	---	---	---	---	---	---	१	३५
१०.	३२ खनिज पदार्थांचे उत्पादन	---	---	---	---	१	७७	---	---	---	---	---	---	---	---	---	१	७७
११.	३३ मूळ धातू व सैमिप्र धातू उद्योग	९	१	१५	७	२५९	४	२७५	---	---	---	---	---	---	---	---	१३	५५८

[तक्ता क्र. ५.२ पुढे चालू...]

[तक्ता क्रमांक: ५.२ पुढे चालू.....]

१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	२४.	२५.	२६.	२७.	२८.	२९.	३०.
१२.	३४	धातुजन्य पदार्थ व त्यांच्या भागांचे उत्पादन [सामुग्री वगळता]																		
		यांची																		
१३.	३५	यंत्र सामुग्री, यांत्रिकी/हत्पार यंत्रांचे संस्थापन यांची निर्मिती [विद्युत यंत्र सामुग्री वगळता]																		
१४.	३६	विद्युत यंत्र सामुग्री उपकरणे व त्यांचे भाग व पुरवठा यांचे उत्पादन																		
१५.	४०	बीज पुरवठा																		
१६.	६८	इतर किरकोळ वस्तूंचा व्यापार																		
१७.	९७	दुरुस्ती सेवा																		

जिल्हा-४२ ५२ २५८ २८ ४१५ ३७ १२७५ १०९६ ७ १३७३ २ १२१७ १४६ ५६३४

टोप: १] अ= कारखान्याची संख्या २] जिल्हयाची पुनर्रचना झाल्याने तालुक्याबद्दलची रकमित माहितीचा यात समावेश आहे.
ब= कायदार

आधार: मुख्य कारखाने निरीक्षक, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तत्वा क्रमांक: ५.३

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार जालना जिल्ह्यातील चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण १९८८ वर्षाकरिता

अ. क्र.	मुख्य उद्योग व त्याचे सैद्धांतिक	दिवसांचे संख्या अनुलेखित	६० दिवस किंवा त्याहून कमी		६१ ते १२० दिवस		१३१ ते २४० दिवस		२४१ ते ३०० दिवस		३००हून अधिक दिवस		एकूण				
			अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब					
१.	१३ शीती संबंधी सेवा	---	---	---	२	२५	१	१७	---	---	१	२७	३	२०६	७	२५३	
२.	२० खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	---	---	---	---	---	२	२३	२	२५	१	४७७	९	७३२	२१	१५३७	
३.	२१ खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	---	---	२	५४	१	१	२	२५	२	११	१	२५	---	---	१९३	
४.	२३ शीती कापडाचे उत्पादन	---	---	४	१४७	१७	११२	४	४०२	१	७	१	७	६	४९	२३	१५३४
५.	२६ तयार कपडे बनविणे [परिधान करण्यात येणारे धरून परत पादत्राणे काढून]	---	---	---	---	---	---	२	२२	---	---	---	---	---	---	२	२२
६.	२७ लाकूड व लाकडाच्या वस्तू व खिळण यांचे उत्पादन	---	---	---	---	---	---	---	२	६	६	१३	१२	६५	२०	८४	
७.	२८ कागद व कागदाच्या वस्तू बनविणे [छपाई, प्रकाशन, तत्सम धंदे]	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	१	१९	१	१९	
८.	३० रबर प्लास्टीक पेट्रोलियम आणि कोळसाचे उत्पादन	---	---	---	---	---	---	---	७	---	---	१	१५	५	३६	६	५१
९.	३१ रासायन आणि रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन पेट्रोलियम कोळसा पासूनचे उत्पादन काढून	---	---	---	---	---	---	१	३५	---	---	---	---	---	---	१	३५

[२३]

[तक्ता क्रमांक: ५.३ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.
१०.३२	अधातू खनिजे निर्मिती	--	--	--	--	--	--	१	७७	--	--	--	--	--	--	१	८८
११.३३	मूळधातू व मिश्रधातूंचे उद्योग	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	३	१४३	९	३७०	१२	५१३
१२.३४	धातूंच्या वस्तूंचे सुटेभाग बनविणे	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	४	५५६	४	५५६
१३.३५	की यांत्रिकी हत्यारे व यांत्रिक सुटेभाग यांचे उत्पादन [किटी ची सोडून]	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	३	२७५	३	२७५
१४.४०	वीज	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	१	१७	१	१७
१५.६८	इतर किरकोळ वस्तूंचा व्यापार	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	७	३६	७	३६
१६.९७	दुरुस्ती सेवा	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	२	७९	२	७९
जिल्हा- ४२		--	--	६	२८१	२०	९४५	१३	६०१	७	४९	२१	१०६७	६२	२४३०	१२९	६२८३

टीप: १] अ= कारखान्याची संख्या २] जिल्ह्याची, पुनर्रचना झाल्याने तालुक्यावदलची रकमिते पाहिलीया कांत
व= कामगार समावेश आहे.

आधार: सुदय कारखाने निरीक्षक, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ५.४

जालना जिल्ह्यातील १९८७-८८ वर्षातील उद्योगांच्या महत्वाच्या बाबींची आंकडेवारी

[रुपये हजारात]

अ.क्र.	उद्योगाचा उद्योगाचे वर्णन	स्थिर भांडवल खर्च	सर्व कामगारांची	सर्व कामगारांचे	एकूण	एकूण	एकूण	मूल्यवृद्धी		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.		
	संकेतिक	भांडवल	संख्या	वेतन	मिळकत	उत्पादन	निविडटी			
१.	२० आणि २१ खाद्योपयोगी उत्पादन तयार करणे	६,०२,६४	७,४७,७०	६५०	१,२००	२८,१६	१,१२,३६	३५,७३,९०	२५,२७,३५	६,५७,३६
२.	२३ कापसापासून कापड तयार करणे	४०,८०	९,६२	१,१२४	१,३२९	२२,९०	३२,९४	९१,६६	४६,९७	३८,५०
३.	३३ मूळ धातू व संमिश्र धातू उद्योग	२,९१,१०	[-]४७,०८	५२३	६०९	४२,५३	५७,५१	१४,६४,३२	१३,६४,९६	४८,२७
४.	इतर	२५,२५,१०	१५,१४,२७	२,९६०	३,४१६	२,११,८८	३,४२,२१	३९,४८,६०	२६,१६,६८	४,९३,९०
जिल्हा बेरीम		३४,५९,६४	२२,६१,५१	५,२४७	६,५५४	३,०५,४९	५,४५,०२	९०,७८,४९	६८,५७,९२	१२,३७,१३

टीप: १] आंकडे अस्थायी आहेत. २] आंकडे संक्षिप्ततः दिल्यामुळे सर्व बेरजना जुळतिलय असे नाही. ३] आंकडे गणना क्षेत्रातील सर्व कारखान्यांची प्राविती व गैर गणना क्षेत्रातील अंदाजे साहित्यीवर आधारित आहेत. ४] ज्या एकीकृत पत्रकातील आंकडे दोन किंवा जास्त जिल्ह्यातील आहेत. ती एकीकृत पत्रके व तक्ता तयार करताना पियारात घेतली नाहीत. आधार: अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

जालना जिल्ह्यात १९८८ वर्षातील रोजगार विनिमय केंद्रातील आंकडेवारी

अ. क्र.	बाब	वर्ष १९८८
१.	जाहीर केलेल्या रिक्त जागांची संख्या	१,१३९
२.	सेवा योजनांचा उपयोग करणारे मालक	२१
३.	पटावरील अर्जदारांची संख्या	२४,९८२
४.	नोकरी मिळालेल्या अर्जदारांची संख्या	१९१
	अ] खाजगी क्षेत्र	३
	ब] सार्वजनिक क्षेत्र	१८८
५.	नोकरी मिळालेल्या अर्जदारांची संख्या	
	अ] अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	६२
	ब] इतर	१२९
	क] एकूण	१९१
६.	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	१] व्यावसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	१] नोंदणी केलेले	१६५
	२] नोकरी दिलेले	८३
	२] प्रशासकीय शास्त्रीय आणि व्यवस्थापकीय कामगार	
	१] नोंदणी केलेले	१५
	२] नोकरी दिलेले	---
	३] लेखनिक व तत्संबंधीय कामगार	
	१] नोंदणी केलेले	८५
	२] नोकरी दिलेले	६
	४] विक्री कामगार	
	१] नोंदणी केलेले	८
	२] नोकरी दिलेले	---
	५] शेतकरी मत्स्यव्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	१] नोंदणी केलेले	३५
	२] नोकरी दिलेले	१०२
	६] खाणा कामगार	
	१] नोंदणी केलेले	---
	२] नोकरी दिलेले	---
	७] वाहतूक व दळणावळण व्यवसायातील कामगार	
	१] नोंदणी केलेले	७२
	२] नोकरी दिलेले	---

[तक्ता क्रमांक: ५.५ पुढे चालू...]

८]	क्रॉफ्ट्समन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार इतर ठिकाणी कार्यकरणा न झालेले कामगार	
	१] नोंदणी केलेले	३२
	२] नोंदणी दिलेले	—
९]	सेवा क्लक या तत्सम कामगार	
	१] नोंदणी केलेले	३२
	२] नोंदणी दिलेले	—
१०]	इतर ठिकाणी कार्यकरणा न केलेले कामगार	
	१] नोंदणी केलेले	५, ९४१
	२] नोंदणी दिलेले	—
११]	एकूण	
	१] नोंदणी केलेले	६, ३८५
	२] नोंदणी दिलेले	१९१

आधार: जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ५.६

जालना जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम १९८८-८९ सा कारकिर्तता

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्ग १९८८-८९
१.	<u>सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र:</u>		
	१] वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	३, ५०२
	२] सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांची चर्चा	"	---
	३] मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	"	---
२.	<u>विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन</u>		
	१] वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	२३६
	२] सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांची चर्चा	"	---
	३] मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	"	---

आधार: जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, जालना.

[७७]

तक्ता क्रमांक: ५.७

कर्मचारी गणना १९८७

जालना जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या

क्र.सं.	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
वर्ग - १	८३	१३	१
वर्ग - २	३११	१३९	४
वर्ग - ३	५,४९६	५,७११	३०८
वर्ग - ४	१,५४१	७३५	५०४
एकूण १ ते ४	७,३३१	५,८५८	८१७
इतर वर्ग *	१,०६५	१,१४६	३
५ ते ९ व ०			
एकूण १ ते ९ व ०	८,३९६	७,००४	८२०

टीप: १] *इतर = यापुढे कार्यव्ययी आस्थापनेवरील आकस्मिक खर्चातून रोजगार दिले जाणारे, रोजंदारीवरील, अशकालीन, मानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश होतो.

आधार: अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ५८

जालना जिल्ह्यात असलेल्या निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार ३१ मार्च १९८९ला संपणा-या कार्याकरिता

अ.क्र.	उद्योगाचे नाव	राष्ट्रीय उद्योग		माहिती देणा-या		कर्मचारी वर्गाची संख्या		एकूण
		संकेतिक	आस्थापनाची संख्या	शासकीय	निमशासकीय	खाजमी		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
१.	कृषी	०	१०	४२८	—	३५	४५३	
२.	खाणकाम	१	—	—	—	—	—	
३.	वस्तू निर्माण	२ व ३	३७	२८	३१	४,०२१	४,०७९	
४.	वीज निर्माती व गैस पाणी व सांडपाणी सेवा	४	१	—	२०५	—	२०५	
५.	बांधकाम	५	१०	२३१	१०३	१६	१,०५०	
६.	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	६	१८	—	—	१८७	१८७	
७.	परिवहन, गुदामे आणि दळणावळण	७	३	१६६	२५८	—	१,६२४	
८.	वीज परवठा विमा स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार वित्तियक सेवा	८	३१	—	५७९	५९९	१,१७८	
९.	सामूहिक सामाजिक आणि व्यक्तीगत सेवा	९	९१	५,५२२	३,०६९	८०५	९,४९६	
	एकूण	—	२०१	७,०७५	६,८४४	५,६५०	१८,५६९	

[५६]

आधार: जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ५९

जालना जिल्ह्यातील मार्च अखेर विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या

[लोकसंख्या: हजारात]

क्र.सं.	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेल्या गावांचे		विद्युतीकरण झालेल्या शहरांचे		एकूण विद्युतीकरण	
		गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१. महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, जालना	३१.३.१९६१	८७३	४	११	९	४	१२१	१५	१३०
	३१.३.१९७१	८७३	४	१७७	१५७	४	१२१	१५१	२७५
	३१.३.१९८१	८७३	४	७७०	७७०	४	१२१	७७४	८३५
	३१.३.१९८७	९१३	४	९०७	८७०	४	१६१	९०८	१०२९
	३१.३.१९८८	९१३	४	९६९	८७०	४	१६०	९१३	१०३०
	३१.३.१९८९	९१३	४	९६९	८७१	४	१६०	९१५	१०३०
२. खाजगी कंपनी	३१.३.१९६१	---	---	---	---	---	---	---	---
	३१.३.१९७१	---	---	---	---	---	---	---	---
	३१.३.१९८१	---	---	---	---	---	---	---	---
	३१.३.१९८७	---	---	---	---	---	---	---	---
	३१.३.१९८८	---	---	---	---	---	---	---	---
	३१.३.१९८९	---	---	---	---	---	---	---	---
३. जिल्ह्याची एकूण बेरीज	३१.३.१९६१	८७३	४	११	९	४	१२१	१५	१३०
	३१.३.१९७१	८७३	४	१७७	१५७	४	१२१	१५१	२७५
	३१.३.१९८१	८७३	४	७७०	७७०	४	१२१	७७४	८३५
	३१.३.१९८७	९१३	४	९०७	८७०	४	१६०	९०८	१०२९
	३१.३.१९८८	९१३	४	९०९	८७०	४	१६०	९१३	१०३०
	३१.३.१९८९	९१३	४	९६९	८७१	४	१६०	९१५	१०३०

[३६]

टीप: लोकसंख्येचे आकडे पत्रिकात केल्याने बेरजा कुदाचित् जुळणार नाहीत.
आधार: कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, जालना.

तक्ता क्रमांक: ५.१०

जालना जिल्ह्यात विकासा वापर १९८८-८९ या वर्षाकरिता

[हजार कि. घंटा तासामध्ये]

अ. क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विकासा वापराचा प्रकार						संबंधनाची कनेक्शनची संख्या	
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघुमाक्तीसाठी वजी वीज	आव्योगिक	सांघानिक दिवाघत्ती	कृषि	इतर		एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	
१.	धरमल	१७९३३	४४९३	३९७२२	२००२	२५५४६	३५०	९००४६	८९,२९२
२.	हायड्रो	---	---	---	---	---	---	---	---
३.	इतर	---	---	---	---	---	---	---	---
४.	एकूण	१७९३३	४४९३	३९७२२	२००२	२५५४६	३५०	९००४६	८९,२९२

आधार: कारिकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य, विद्युत मंडळ, जालना.

[६६]

[७८]

तक्ता क्रमांक: ५, ११

आर्थिक गणना १९८०

बिगर कृषी आस्थापना

आस्थापना व स्वयं कार्यरत उद्योगांसह

जिल्हा: औरंगाबाद

क्र.सं.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	२.	३.	३.	४.
[एक]	सर्व प्रकारच्या आस्थापना एकत्र	३२,७४५	१७,७३३	५०,४७८
१.१	आस्थापनांची संख्या	५,८०१	६,६२५	१२,४२६
१.२	आस्थापनांची मालकीच्या प्रकारानुसार संख्या			
	अ) सरकारी	३६७	२२०	५८७
	ब) सार्वजनिक	२,८९७	१,४२३	४,३२०
	क) खाजगी	२,५३७	३,९८२	६,५१९
१.३	मालकीच्या विशेष सांभाळिक गट			
	[एकूण संख्येची टक्केवारी]			
	अ) अनुसूचित जाती	१४.३८	३.७६	१८.१४
	ब) अनुसूचित जमाती	३.३७	२.६०	५.९७
१.४	जारीरहित कार्यान्वित असलेल्या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	२३.८१	१२.६६	३६.४७
१.५	शास्त्रीवर चालणा-या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	१४.२३	१६.७५	३०.९८
[दोन]	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या			
	अ) एकूण कामगार	५८,३५१	८२,४४५	१,४०,७९६
	ब) वेतनावर काम करणारे कामगार	२०,०७५	६१,६६६	८१,७४१
	क) वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांची टक्केवारी	३४.४०	७४.७८	५८.०६
	ड) कामगारांची प्रतिस्थापना सांभाळी संख्या	५	११	१६

टीप: जावन जिल्हयाची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्हयाचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१३

प्रमुख उद्योगानुसार विंगर कृषि आस्थापनांची संख्या व सर्वसाधारणापणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या

		जिल्हा: औरंगाबाद					
अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	कामगार	आस्थापना	कामगार	आस्थापना	कामगार
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
१.	खाणकाम	२७	१०६		१८	२८	१२३
२.	उत्पादन व दुस्तती सेवा	१४, ९५३	२५, २२२	५, ७१७	२७, ७७९	१९, ९७०	५३, ७०९
३.	बीज गैस व पाणी	४	४२	१२	७६	१६	११८
५.	बांधकाम	२७५	५३५	१०६	३७५	३८०	९१०
५.	घाडेक व्हिस्को व व्यापार	१०, ०४८	११, ९३१	७, ४४१	११, १४१	१७, ४८९	२३, ०७२
६.	निवासगृहे उपहारगृहे	१, १५८	१, ८०५	१, ०५७	३, ६६९	२, २१५	५, ४८४
७.	वाहतूक	५६	१४३	३६९	१, २२३	४२५	१, ३६६
८.	साठवणूक व वेखार	१६	२२	९६	२४७	११२	२६९
९.	दळणावळण	२१९	४५१	३६	५६०	२५५	१, ०११
१०.	अर्थ परवठा, विमो मालमत्ता व धर्तीव्यक्त सेवा	३३४	९२३	६५९	२, ८१७	९९३	३, ७४०
११.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	५, ६५६	१४, ६४७	२, ९३९	२८, ६८६	८, ५९५	४३, ३३३
१२.	इतर						
१३.	सर्व प्रमुख उद्योग गट	३२, ७४५	५५, ८२७	१७, ७३३	७६, ५९१	५०, ७१०	१, ३२, ४१८

टीप: जालना जिल्हयाची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे पु-या औरंगाबाद जिल्हयाचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

[८०]

तक्ता क्रमांक: ५.१३

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील महत्वाच्या उद्योगांकरिता उद्योगगटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतिक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	०५	२,७३५	८८२	३,६१७
२.	इतर वस्त्र निर्माण उद्योग	२७	३,७२०	१,०६३	४,७८३
३.	लाकूड व लाकडाचे उत्पादन	२४	३,६५२	३१०	३,९६२
४.	चामडी व चामड्याच्या वस्तू तयार करणे	३३	८४९	२१	९७०
५.	धातू उद्योग व त्यांचे भाग यंत्रसामुग्री व सामुग्री वगळता	४३	१,०१३	४०२	१,४१५
६.	दुरुस्ती सेवा	४८	१,५३८	१,००२	२,५४०
७.	किरकोळ व्यापार	५९	९,८१५	७,१३०	१६,९४५
८.	उपहारगृहे व कॅफे	६०	१,१३७	८६५	२,००२
९.	सांख्यिक प्रशासन	८८	१,०१६	७२८	१,७४४
१०.	शैक्षणिक सेवा	९०	१,४३०	४३७	१,८६७
११.	वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	९१	५६६	४२५	९९१
१२.	खाजगी प्रकारच्या सेवा	९८	१,८९३	८१९	२,७१२
एकूण			२९,३६४	१४,२५४	४३,६१८

टीप: जावन जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात येत आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

[८१]

तक्ता क्रमांक: ५.१३

१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील महत्वाच्या उद्योगगटानुसार
बिगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योगगट संकेतिक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	०५	६,१६८	२,५६३	८,७३१
२.	तंत्राखू व तंत्राखूचे उत्पादन	०७	- ४	१,८७८	१,८८२
३.	इतर वस्त्र निर्माण उद्योग	२७	४,७२२	१,८६३	६,५८५
४.	लाकड व लाकडाचे उत्पादन	२९	५,८१४	९७३	६,७८८
५.	चामडे व चामड्याच्या वस्तू तयार करणे	३२	१,१२४	२९५	१,४१९
६.	रसायन व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	३५	- ७	१,२९८	१,२०५
७.	अधातूजन्य पदार्थांचे उत्पादन इतरत्र वर्गीकृत न केलेले	४०	२,००५	- ४४३	२,४४८
८.	मूळ धातू व समिश्र धातू उद्योग	४१	- १२	२,००८	२,०२०
९.	धातू उद्योग आणि त्यांचे भाग येथे सामग्री व सामग्री काढता	४३	१,५४८	२,६८९	४,२३७
१०.	येथे व येथे सामग्री	४४	- १७	३,३२३	३,३०६
११.	वाहतूक साधन सामग्री उद्योग	४६	- -	१,९०९	१,९०९
१२.	दुरुस्ती सेवा	४८	१,९२१	१,९७०	३,८९१
१३.	घाऊरू व्यापार	५८	- ३७९	- ७२२	१,१०१
१३.	किरकोळ व्यापार	५९	११,५५२	१०,४१९	२१,९७१
१५.	उपहारगृहे व कॅफे	६०	१,७७८	२,९१६	४,६९४
१६.	वैकींग	७४	- ३९८	१,५६६	१,१६८
१७.	सांख्यिक प्रशासन	८८	५,१८२	१७,८०८	२२,९९०
१८.	शैक्षणिक सेवा	९०	४,८३७	६,१४५	१०,९८२
१९.	वैकीय व आरोग्य सेवा	९२	- ९४४	२,१८०	१,२३६
२०.	खाजगी प्रकारच्या सेवा	९८	२,४१९	१,३६७	३,७८६
एकूण		५०	५०,८३१	६३,३३६	१,१५,१६७

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या
औरंगाबाद जिल्ह्याची माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१५

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील विंगार कृषि सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट सकल]

अ. क्र.	बाब	गावीणा	नागरी	एकूण
१.	सहकारी औद्योगिक संस्थांची संख्या	३६७	२२०	५८७
२.	विजेवर चालणा-या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	२.७२	११.८२	६.१३
३.	सहकारी औद्योगिक अस्थापनात सर्व साधारणपणे काम करणारे कामगार			
	अ] एकूण संख्या	२, २८८	३, ०५६	५, ३४४
	ब] प्रती आस्थापना कामगारांची संख्या	६	१४	६

- टीप: १] सहकारी उद्योग या गटात सहकारी संस्था आहेत कारण सहकार प्रकारखाली स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.
- २] जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

[६२]

तक्ता क्रमांक: ५. १६

१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील प्रमुख उद्योगगटानुसार
सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		सकूण	
		आस्था- पना	रोजगार	आस्था- पना	रोजगार	आस्था- पना	रोजगार
१.	खाणकाम व दगडकाम	---	---	---	---	---	---
२.	उत्पादन व तुरुस्ती सेवा	९	६८५	३८	१, ५४२	४७	२, २२७
३.	चीज, गॅस, पाणी पुरवठा	---	---	---	---	---	---
४.	बांधकामाशी संबंधी उद्योग	---	---	१	१५०	१	१५०
५.	घाऊक व किरकोळ व्यापार	५९	९७	४७	९६	१०६	१९०
६.	उपहारगृहे व हॉटेल	२	२	१३	७०	१५	७२
७.	वाहतूक	---	---	---	---	---	---
८.	साठवणूक व वखार	३	४	६	६	९	१०
९.	दळणाकळणा	८	१७	१	२	९	१९
१०.	वित्त व्यवस्था इत्यादी सेवा	१६९	५१३	६६	७३०	२३५	१, २४३
११.	सामुहिक, सामाजिक व खाजगी सेवा	११७	९७३	४८	४६०	१६५	१, ४३३
१२.	इतर	---	---	---	---	---	---
बेरीज		३६७	२, २८८	२२०	३, ०५६	५५७	५, ३४४

टीप: १] सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था आहेत कारण सहकारी प्रकाराखाली स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.

२] जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याची माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१७

१९८०च्या आर्थिक गणानिनसार औरंगाबाद जिल्हयातील उत्पादन व हस्तुती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

म. नं. रोजगारांचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१-२	७१८	१,१९१	६५५	१,१६६	१,३७३	२,३५७
३	९८	२९४	२९४	८८२	३९२	१,१७६
४	६२	२४८	१९४	७७६	२५६	१,०२४
५	४६	२३०	१२५	६२५	१७१	८५५
६-९	१६४	१,२०९	२३१	१,६५९	३९५	२,८६८
१०-१९	१२०	१,५२०	१२७	१,६३४	२५७	३,१५४
२०-४९	२८	७१२	९३	२,८९३	१२१	३,६०५
५० त्यापेक्षा जास्त	८	१,४९९	८८	१५,१३५	९६	१६,६३४
सर्व आकारमान गट	१,२४४	६,९०३	१,८०७	२४,७७०	३,०५१	३१,६७३

[४७]

टीप: जालना जिल्हयाची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्हयाचीच माहिती देण्यात आले आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१८

१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्हयाची घाऊक करकोठे मिके संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांची आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१-२	४५९	७६०	८३४	१,५६४	१,२९३	२,३२७
३	८६	२५८	४६२	१,३८६	५४८	१,६३४
४	३०	१२०	२५२	१,००८	२८२	१,१२८
५	१४	७०	११५	५७५	१२९	६३५
६-९	२१	१४४	१७१	१,१६१	१९२	१,३९५
१०-१९	५	५८	४३	५४०	४८	५९८
२०-४९	—	—	८	२०५	८	२०५
५० त्यापेक्षा जास्त	—	—	१	६१	१	६१
सर्व आकारमान गट	६१५	१,४१०	१,८८६	६,५०३	२,५०१	७,९१३

टोप: जालना जिल्हयाची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या जिल्हयाचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

[५८]

तक्ता क्रमांक: ५.१९

१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील सामूहिक, सामजिक व व्यक्तीगत संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१-२	२,०८८	२,८३३	५४९	८५५	२,६३७	३,६८८
३	२०४	६१२	१७०	५१०	३७४	१,१२२
४	१२६	५०४	८०	३२०	२०६	८२४
५	१०६	५३०	८२	४१०	१८८	९४०
६-९	२५९	१,८६०	२१३	१,५७२	४७२	३,४३२
१०-१९	१४८	१,९६१	२६२	३,४७३	४१०	५,४३४
२०-४९	७२	२,०३७	२१८	६,७२८	२९०	८,७६५
५० त्यापेक्षा जास्त	१०	१,१९२	११५	१३,६०४	१२५	१४,७९६
सर्व आकारमान गट	३,०१३	११,५२९	१,६८९	२७,४७२	४,७०२	३९,००१

[३७]

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५: २०

१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांच्या आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नोगरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१-२	३,८५८	५,७०६	२,४१२	४,२६५	६,२७०	९,९७१
३	५०७	१,५२१	१,१४७	३,४४१	१,६५४	४,९६२
४	३०३	१,२१२	६७८	२,७१२	९८१	३,९२४
५	२०८	१,०४०	४२५	२,१२५	६३३	३,१६५
६-९	५०७	३,६४८	८०८	५,७७३	१,३१५	९,४२१
१०-१९	२९४	३,८९३	५७३	७,४६६	८६७	११,२८९
२०-४९	१०५	२,८६८	३५६	१०,८८६	४६१	१३,७५४
५० त्यापेक्षा जास्त	१९	२,७८१	२२६	३०,८५२	२४५	३३,६३३
सर्व आकारमान गट	५,८०१	२२,५९९	६,६२५	६७,५२०	१२,४२६	९०,११९

[६२]

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

[८८]

तक्ता क्रमांक: ६.१

जालना जिल्ह्यातील विविध सहकारी प्रकारच्या संस्था ३०. ६. १९८९ अखेर

अ. क्र.	संस्था प्रकार	संस्थांची संख्या
१.	<u>सहकारी पत संस्था</u>	[५७३]
१.१	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	१
१.२	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	५७१
१.३	शेतकरी सेवा संस्था [कृषक सेवा संस्था]	१
१.४	लॅम्पस सहकारी संस्था	—
१.५	धान्य बँका	—
१.६	इतर	—
२.	<u>बिगर शोती पत संस्था</u>	[५७]
२.१	प्राथमिक सहकारी	
	अ] नागरी बँका	३
	ब] कर्मचारी पत संस्था	—
२.२	इतर बिगर शोती पत संस्था	
	अ] कर्मचारी पत संस्था	५०
	ब] नागरी पत संस्था	५
	क] इतर	—
३.	<u>पणान संस्था</u>	[७]
३.१	जिल्हा पणान संस्था	
	अ] सर्वसाधारण उद्देश	—
	ब] विशेष उद्देश	—
३.२	प्राथमिक पणान संस्था	
	अ] सर्व सामान्य [तालुका खेदी विक्री सं.]	५
	ब] फळे भाजीपाला पणान	२
३.३	इतर	
	अ] जिल्हा कृषि सर्व सेवा औद्योगिक सहकारी संस्था	१

[तक्ता क्रमांक: ६.१ पुढे चालू...]

[तक्ता क्रमांक: ६.१ पुढे चालू....]

१.	३.	३.
४.	<u>उत्पादन संस्था</u>	[२७९]
	४.१ साखर कारखाने	२
	४.२ इतर कृषि प्रक्रिया संस्था	२१
	४.३ विणकर सहकारी संस्था [हातमाग व फेनमाग]	१६
	४.४ सूत गिरणी	१
	४.५ इतर औद्योगिक संस्था	८८
	४.६ दुग्ध संस्था	११७
	४.७ दुग्ध संघ	—
	४.८ मत्स्यव्यवसाय संस्था	१६
	४.९ प्रौढी संस्था	—
	४.१० लिफ्ट एरिगेशन संस्था [सिंचन संस्था]	७
	४.११ वन कामगार संस्था	—
	४.१२ इतर	—
अ	अ] पशुसंवर्धन संस्था	४
	ब] कुक्कुट पालन	६
	क] औद्योगिक वसाहत	१
५.	<u>सामाजिक संस्था</u>	[२२६]
	५.१ ग्राहक भांडार	१७
	५.२ गृहनिर्माण संस्था	११०
	५.३ कामगार कॅम्पटदार संस्था	९०
	५.४ परिवहन संस्था	१
	५.५ इतर	—
	अ] रिक्षा संस्था	१
	ब] मुद्रणालय	४
	क] अपण	१
	ड] गृहनिर्माण संघ	१
	इ] मत्स्य व्यवसाय संघ	१
एकूण सर्व प्रकारच्या संस्था		१, १४२

आधार: जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, जालना.

[१०]

तद्वत्ता क्रमांक: ६३

जालना जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती ३०. ६. १९८९ अखेर
[रुपये आणि सभासद संख्या]
हजारत

अ. क्र.	विवरण	संख्या
१.	संस्था	१,१४२
२.	रकूणा सभासद	३,०५
३.	भरणा झालेले भाग भांडवल	२२,५५,५८
	दरील पैकी सरकारी भाग भांडवल	११,२८,२९
४.	स्वतःचा निधी	१७,९६,६२
५.	ठेवी	२८,१७,४०
६.	खेळते भांडवल	१५९,४०,६२
७.	निष्कळ दिलेली कर्जे	१०३,०६,९१
८.	खरेदीची किंमत	१५,२५,२८
९.	विक्रीची किंमत	३३,९३,२५
१०.	नफा मिळालेला	
	अ) संस्था	४०४
	ब) रक्कम	२,४४,०१
११.	तोट्यातील	
	अ) संस्था	६४१
	ब) रक्कम	९,३०,९४

आधार: १] जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

२] जिल्हा दुग्ध व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक ६.३

जालना जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा वगप्रमाणे वर्गवारी ३०.६.१९८९ अखेर.

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	लेखा परिक्षा वर्ग				वर्गीकरण केलेल्या	लेखा परिक्षा न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्थांची संख्या.
		अ.	ब.	क.	ड.			
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
१.०.	एकूण जिल्हा	४९	७८	६०१	३४	५८	३२२	१,१४२
	<u>वेरीज</u>							
	<u>तालुके</u>							
१.१.	धोकरदन	५	९	९५	३	१	६०	१७३
१.२.	जाफ्राबाद	१	९	६६	२	२	३४	११४
१.३.	जालना	३१	३०	१५२	१५	३४	१०८	३७०
१.४.	अंबड	८	११	१५८	४	२१	८९	२९१
१.५.	परतूर	४	१९	१३०	१०	—	३१	१९४

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्का क्रमांक. ६. ४

जालना जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य ३०. ६. १९८९ अखेर

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँकांच्या शाखा	संभासद		भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खोऱ्ते भांडवल
			संस्था संभासद	वैयक्तिक संभासद				
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
१]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक	-	-	-	-	-	-	-
२]	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	६०	७७८	३	१,९४,३८	१,८५,५८	१७,९४,३१	५९,०१,४२
३]	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक	-	-	-	-	-	-	-
४]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व ग्रामीण विकास बँक जिल्हा शाखा जालना.	६	३०,७५०	-	९२,८१	-	३८,८५	-

[तक्ता क्रमांक: ६.४ पुटे चालू.....]

अ. क्र. वेंकाचा प्रकार	अल्प मुदतीची कर्जे			शोतीच्या	मध्यम	दीर्घ
	रोख पत [कॅश क्रेडीट]	देयकातील मुट	कर्जे	हंगामी कामासाठी	मुदतीची कर्जे	मुदतीची कर्जे
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१] महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक	--	--	--	--	--	--
२] जिल्हा मध्यमती सहकारी बँक	२१, ४४, १०	१५, ३१, ६१	१६, १२, ३६	११, ७६, ६८	८, ७३, ११	१३, ७६
३] जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक	--	--	--	--	--	--
४] महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व ग्रामीण विकास बँक जिल्हा शाखा, जालना	--	--	--	--	--	१०, ८४, ५१

[६३]

[तक्ता क्रमांक: ६.४ पुटे चालू...]

[तक्ता क्रमांक: ६.४ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	बँकांचा प्रकार	थणी कर्जे					
		थकलेले कर्जे			अथकलेले कर्जे		
		अल्प मुदतीचे	मध्यम मुदतीचे	दीर्घ मुदतीचे	अल्प मुदतीचे	मध्यम मुदतीचे	दीर्घ मुदतीचे
१.	२.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.
१]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक	---	---	---	---	---	---
२]	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	३४, १५, ९९	१२, ४६, ०३	४२, ५६	१६, ०२, ६५	२, ६३, ६२	२, ९३
३]	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक	---	---	---	---	---	---
४]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व ग्रामीण विकास बँक जिल्हा शाखा, जालना	---	---	१०, ०४, ५१	---	---	६५, ४०

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.५

जालना जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य ३०.६.१९८९ अखेर

[रुपये हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	संस्थांची संख्या	सकूण खातेदारांची संख्या	सकूण लहान खातेदार सभासद	सकूण मोठे खातेदार सभासद	इतर सभासद	भाग भांडवल	
	सकूण जिल्हा वेरीज	५७१	२,०४,८७९	१,८७,९०१	५५,९२९	१,१०,३६५	२१,९१७	४,५३,२६
	तालुके							
१.	भोकरदन	१०८	४२,६२२	३५,३०८	८,५१६	२०,९४८	५,८४४	८५,३०
२.	जाफाबाद	६५	२१,३११	२०,३९३	८,८७०	९,९३२	१,५९१	५२,०१
३.	जालना	१२०	४५,४३०	४२,०९५	११,८१०	२५,६५८	४,६२७	७९,१९
४.	अंबड	१५२	५३,३६४	५३,२९७	१६,०५१	३४,७७७	२,४६९	१,२३,०३
५.	परतूर	११९	४२,०९३	३६,८०८	१०,५८२	१८,८७०	७,३५६	१,१३,७५

[तक्ता क्रमांक: ६.५ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ६.५ पुढे चालू....]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	स्तंभ १ पैकी सरकारी भाग भांडवल	राखीव आणि इतर निधी	कर्जाची थकबाकी खेळते भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे	[अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची]	
						कर्जदार	कर्जाची रक्कम
१.	२.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
	एकूण जिल्हा बेरीज	५,३६	१६,४१	१२,३६,३६	४१,२४,५४	१६,२४,२१	२८,८३,१३
	तालुके						
१.	भोकरदन	२,४१	६,३९	१,६१,६२	८,५९,८१	२,९१,२६	६,२१,३४
२.	जाफ्राबाद	१,१३	४,४२	१,१०,५६	३,६१,४६	१,८१,२०	३,८९,५४
३.	जालना	७०	२,०६	२,२८,०१	८,०४,०२	३,५४,५०	४,८८,८५
४.	अंपड	७६	२,१०	४,०९,८६	११,६०,९४	४,४४,५०	७,०९,३०
५.	परतूर	३६	३,३४	३,२६,३४	९,३५,२४	३,१९,०५	७,४४,०४

[तक्ता क्रमांक: ६.५ पुढे चालू....]

[१२]

[तक्ता क्रमांक: ६.५ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	थेणो क्षेत्र	एकूण कर्जाची थकवाची	तीन व्यापिका कमी	तीन व्यापिका अधिक				
			[अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची]	[अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची]	की थकवाची				
		वाकी असलेली सभासद संख्या	रक्कम	थकवाचीदर	रक्कम	थकवाचीदर	रक्कम	थकवाचीदर	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	
	एकूण जिल्हा वेरीज	१, ६२, ४२१	३३, ३६, ७०	६७, ४११	३२, ३६, ३६	४३, ६०	६, १५, ९६	२५, २३३	३, ७०, ४०
	तालुके								
१]	भोकरदन	२९, १२६	६, ६८, ५३	११, ०५	१, ६१, ६२	७, ६१०	१, ३२, ७७	३, ४४८	२, ८५, ४५
२]	जांभवा	१८, १९०	३, २३, ००	६, ५४५	१, १०, ५६	५, ७१९	१, ९५, १६	४, २६	१५, ४०
३]	जालना	३५, ७५०	६, ५७, ३५	११, ९५०	२, २८, ०१	९, ६८७	१, ७२, २२	२, २६३	५५, ७९
४]	असिड	४७, ४५०	९, ८१, ७९	२४, ८६८	४, ०९, ८३	९, ३४६	१, ९१, ५८	१५, ५३२	२, १८, २५
५]	परतूर	३१, ९०५	७, ०६, ११	१३, ४२०	३, २६, ३४	११, २५६	२, ७४, २३	२, १७४	५२, ११

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.३

जालना जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य [३०.६.१९८२ अखेर]

[रुपये हजारत]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण खातदारांची संख्या	सभासद एकूण खातदार	भाग भांडवल	त्यापकी शासकीय व इतर निधी	राखीव कॅश	खंडीत भांडवल				
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.				
एकूण जिल्हा बेरीज												
	१	३,०१५	३,०१५	८०५	१,६७२	५३५	१४,६१	१,७१	६,०५	१,२१,७४	१,६५,७३	
तालुके												
१.	भोकरदन	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
२.	जाफावाड	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
३.	जालना	१	३,०१५	३,०१५	८०५	१,६७२	५३५	१४,६१	१,७१	६,०५	१,२१,७४	१,६५,७३
४.	अवड	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
५.	परतूर	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	दिलेली एकूण कॅश [अल्प, मध्यम व दीर्घ]	एकूण कॅश [अल्प, मध्यम व दीर्घ]	यॅश कॅश [अल्प, मध्यम व दीर्घ]	कॅशची एकूण थक्काकी [अल्प, मध्यम व दीर्घ]	थक्काकी तीन वर्षांपेक्षा कमी	थक्काकी तीन वर्षांपेक्षा अधिक				
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.				
एकूण जिल्हा बेरीज											
	२	१२५	७२,३६	२,१२५	१,३५,८३	११०	३७,११	६८५	३२,८३	२२६	५,०८
तालुके											
१.	भोकरदन	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
२.	जाफावाड	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
३.	जालना	२,१२५	७२,३६	२,१२५	१,३५,८३	११०	३७,११	६८५	३२,८३	२२६	५,०८
४.	अवड	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
५.	परतूर	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६७

जालना जिल्ह्यातील लॅम्पस संस्थेचे कार्य ३०.६.१९६९ अखेर संपणारे वर्गीकरिता

[सुधे हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण खेतिदारांची संख्या	सभासद एकूण	भाग त्यापैकी भांडवल शासकीय व इतर फिन्धी	राखीव व इतर फिन्धी	कर्म खेळते भांडवल
१.	३.	३.	४.	५.	६.	७.	८.

जिल्हा वेरीज

तालुके

१. भोकरदन
२. जाफावाद
३. जालना
४. अंबड
५. परतूर

नि रं क

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	दिलेली-एकूण-कर्म [अल्प, मध्यम, दीर्घ]	धेणे कर्म [अल्प, मध्यम, दीर्घ]	कज्याची एकूण थकवाकी [अल्प, मध्यम, दीर्घ]	थकवाकीची तीन वर्षांपेक्षा कमी तीन वर्षांपेक्षा अधिक
१.	३.	१४.	१५.	१६.	१७.

जिल्हा वेरीज

तालुके

१. भोकरदन
२. जाफावाद
३. जालना
४. अंबड
५. परतूर

नि रं क

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.८

जालना जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे [३०.६.१९८९ अखेर]

[रुपये हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण स्तंभ [४ ते १३]	अन्न धान्ये												
			खाद्य पिके					अखाद्य पिके							
			गहू	भात	ज्वार	कॉपिय धान्ये [ज्वारी, बाजरी, मका इ.]	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	आम	ताग व मेल्टा	इतर		
			१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
एकूण जिल्हा बेरीज			१४,४६,९२	३५,७२	—	१,३६,७०	११,२५	५९,१५	६,३६,२६	१,२३,७६	—	३०,४०			
	तालुके														
१.	भोकरदन		२,४०,४४	—	—	६०,३९	—	—	१,२८,४०	५८,३०	—	२३,३५	—	—	
२.	जाफाबाद		२,०५,२७	—	—	३०,९५	—	२०,१५	७०,६१	—	—	८३,१६	—	४०	
३.	जालना		३,८३,४३	१७,७३	—	१,१५	२,६०	—	२,३२,५०	४९,३३	—	८०,१२	—	—	
४.	अंबड		३,११,१९	१५,९०	—	६२५,००	८,६५	२२,८९	८०,२१	११,४०	—	—	—	३०,००	
												१,१७,१४	—	—	
५.	परतूर		२,०६,५९	२,०९	—	१९,२१	—	१६,११	१,२४,५४	४,७३	—	३९,९१	—	—	

[१००]

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तकता क्रमिक: 6.९

जालना जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थानि दिलेली पीक वेजे [३०.६.१९८९ अखेर]

[सिपये हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण स्तंभ [४ ते १३]	अन्नधान्ये										
			खाद्य पिके					अखाद्य पिके					
			गहू	भात	ज्वारी [ज्वारी, बाजरी, मका इ.]	कापूस	डाळी	इतर	कापूस	गळीतापी धान्ये	उस	ताण्डुल मिठ्या	इतर
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	
एकूण जिल्हा बेरीज			४३,०६	७६	--	३,७५	१,४०	४,८०	१६,३४	९४	१५,०७	--	--
तालुके													
१.	भोकरदन	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
२.	जाफनावाड	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
३.	जालना	४३,०६	७६	--	३,७५	१,४०	४,८०	१६,३४	९४	१५,०७	--	--	
४.	औरंगाबाद	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
५.	परभूर	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

[१०१]

तक्ता क्रमिक: ६.१०

जालना जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरी संस्थानी दिलेली पीक क्षेत्रे [३०.६.१९८९ अखेर]

[समजा हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण क्षेत्र	अन्नधान्य	अन्नधान्य									
		[५ ते १३]	खाद्य पिके	अन्नधान्य पिके									
			गहू भात ज्वार कॉरिय धान्ये डाळी इतर [ज्वारी बाजरी, मका इ.]	कापूस गळीतपिठे अस ताग व इतर धान्ये मेहटा									
१.	३.	२.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.

एकूण जिल्हा बेरीज

तालुके

१. भोकरदन
२. जाफ्राबाद
३. जालना
४. अंबड
५. परतूर

नि रू क

[१०२]

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.११

जालना जिल्ह्यातील बिगर कृषि पत संस्थांचे कार्य [३०.६.१९८९ अखेर]

[रुपये हजारात]

अ.क्र.	प्रकार	संस्था	समाप्त भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खेळते भांडवल	कर्म	अग्रिम	वसूल झालेले	येणे	थकीत
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
<u>प्राथमिक सहकारी बँक</u>											
१.	नागरी बँका	२	१०,०६५	१५,५५	१,६९,४२	९,७९,७३	१६,६५,६६	४,७५,७४	३,६२,३५	४,४२,१५	४६,२९
२.	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
<u>इतर बिगर शोती</u>											
१.	नागरी बँका	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
२.	कर्मचारी पतपेढी	५०	९,२०४	१,३३,१८	९,२३	९,२८	५,२४,६६	३,०६,६१	१,८०,७८	५,००,००	२५,९१
३.	इतर [नागरी पतपेढी]	५	१,८४४	१,०५	८	६	२,५४	६३	५५	१,५९	१५

[१०१]

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.१२

जालना जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणान संस्थांचे कार्य ३०.६.१९८९ला संपणाऱ्या व्षाचे कार्य
[रुपये हजारत]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	खेळते भांडवल	खेदीची किंमत			विक्रीची किंमत		
					कृषि उत्पादन	वैतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोग्य वस्तू	स्वतःच्या मालकीचे	अडत्या म्हणून	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	
<u>एकूण जिल्हा बेरीज</u>										
	तालुके	७	२२, ३३२	२, ६४, ५४	—	५, ३४, ४०	१, ४८, ७४	—	६, ०५, २४	६, ०५, २४
१.	भोकरदन	१	३, ३७०	१२, ५७	—	२४, ७०	२५, १०	—	५१, ८१	५१, ८१
२.	जाफ्राबाद	२	१५२	६१, ३३	—	७६, ७४	१३, १३	—	१२, ८४	१२, ८४
३.	जालना	२	१९२	७४, ५५	—	१, ६९, ७९	७४, १५	—	२, ४२, २७	२, ४२, २७
४.	अंबड	१	१२, ४३३	८४, १५	—	२, ०२, ५०	३६	—	१, २५, १४	१, २५, १४
५.	परतूर	१	४, ५८५	३१, ९४	—	६०, ६७	३२, ७०	—	९३, १८	९३, १८

[तक्ता क्रमांक: ६.१२ पुढे चालू.....]

[१०१]

[तक्ता क्रमांक: ६.१२ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	कृषि उत्पादनाची विक्री						शेततीला आवश्यक वस्तुंची विक्री				उपभोग्य				
		[अडत्या व मालक म्हणून]						[अडते व मालक म्हणून]				वस्तुंची				
		भात	गहू	इतर	कापूस	गळीताची	डाळी	इतर	रकूण	खते	वियाण	कृषि	अपजारे	इतर	रकूण	विक्री
		व तांदूळ	अन्न- धान्य													
१.	३.	१३.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	२४.	२५.	२६.
<u>रकूण जिल्हा घेरीज</u>		--	--	--	--	--	--	--	--	४,१९,०४	१४,९१	१५,७६	६,६१	४,५६,३२	१,४४,९२	
<u>तालुके</u>																
१.	भीकरदन	--	--	--	--	--	--	--	--	२६,०४	९२	--	--	२६,९९	२४,८२	
२.	जाफ्राबाद	--	--	--	--	--	--	--	--	७४,७५	३१	१	३,६५	७८,७२	१४,१२	
३.	जालना	--	--	--	--	--	--	--	--	१,५७,१८	५७	८,२४	--	१,६५,९९	७६,२८	
४.	अंबड	--	--	--	--	--	--	--	--	१,१०,३२	५,१७	६,०४	२,९३	१,२४,४६	६८	
५.	परतूर	--	--	--	--	--	--	--	--	५०,७५	७,९४	१,४७	--	६०,१६	३३,०२	

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

[१०६]

तक्ता क्रमांक: ६.१३

जालना जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य
[३०.६.१९८९ अखेर]

अ.क्र.	संस्था प्रकार	संस्थांची संख्या	भागांची संख्या	भांडवल	राखिले व हरि	खेळते भांडवल
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१. उत्पादक संस्था						
१.१	साखर कारखाने	२	८,६९५	८,७०,८४	८,००,०४	१०,०६,१९
१.२	इतर शेती प्रकृत्या संस्था	२१	२१,१००	४८,६७	४,४६	२,१४,१६
१.३	विणकर संस्था	१६	७९४	३९,०८	४६,२३	२,१२,५३
१.४	सुत गिरण्या	१	५,३३२	३,९३,८१	२,९९	४,३६,०८
१.५	इतर औद्योगिक संस्था	८८	९,३११	२३,५२	३,२३	१,१६,४४
१.६	दुग्ध व्यवसाय संस्था	११७	८,९११	१,९६	१,५०	८,९१
१.७	दुग्ध व्यवसाय संघटना	--	--	--	--	--
१.८	मत्स्य व्यवसाय संस्था	१६	७००	७४	२	२,२०
१.९	शेती संस्था	--	--	--	--	--
१.१०	उपसा जलसिंचन संस्था	७	४८६	६९	१	३,४१
१.११	वन कामगार संस्था	--	--	--	--	--
१.१२	इतर	११	४३७	४,२१	१	१३,४२
२. सामाजिक सेवा संस्था						
२.१	ग्राहकभांडार	१७	९,५५१	४,८७	२,४३	१६,६१
२.२	गृह निर्माण संस्था	११०	२,५७१	४,८८	१५,४६	१२,४४,११
२.३	कामगार कॅम्प संस्था	९०	२,०५६	१,६७	७	१३,७७
२.४	इतर परिवहन संस्था	१	१६	४	१	९०
२.५	इतर	८	२३७	३९	३	१,६२

आधार: १] जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, जालना.

२] जिल्हा दुग्ध व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

[१०७]

तक्ता क्रमांक: ६.१७

जालना जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा यांचे महत्वाचे कार्ये
३०.६.१९८९ अखेर

अ.क्र.	संस्था प्रकार	वाच	परिमाण	माध्य
१.	२.	३.	४.	५.
१.	साखर कारखाने	अ] गाळलेल्या उसाचे वजन ब] गाळलेल्या उसाची किंमत क] उत्पादीत साखरेचे वजन ड] उत्पादीत साखरेची किंमत	हजार मे.टन लाख रुपये हजार मे.टन लाख रुपये	३००.८७ ७५८.९९ ३१ २०९८.४०
२.	प्राथमिक हातमाग/ विणकर सहकारी संस्था	अ] चालू भाग ब] सुत खरेदी क] उत्पादन ड] विक्री	संख्या लाख रुपये —" —"	६ ०.७० ०.८० ०.६०
३.	सुत गिरण्या	अ] घोट्याची संख्या ब] उत्पादीत सुत	संख्या रेकड्यात हजार टन	— —
४.	इतर औद्योगिक संस्था	अ] कच्चा माल खरेदी ब] उत्पादन क] विक्री	लाख रुपये —" —"	१.०६ ०.१२ ०.७१
५.	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ] खरेदीची किंमत ब] विक्रीची किंमत	लाख रुपये —"	५५.४२ ५६.८६
६.	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ] खरेदीची किंमत ब] विक्रीची किंमत	— —	— —
७.	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ] पकडलेल्या माशांची किंमत ब] विक्रीची किंमत	लाख रुपये —"	०.५८ १.३२
८.	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ] पकडलेल्या माशांची किंमत ब] विक्रीची किंमत	लाख रुपये —"	— —
९.	शोती संस्था	अ] कलिले क्षेत्र ब] उत्पादन	शंभर हेक्टर लाख रुपये	— —
१०.	उपसा जलसिंचन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	शंभर हेक्टर	—
११.	वन कामगार अधिकारी	अ] दिलेली कुपे ब] वन उत्पादनाची किंमत	संख्या लाख रुपये	— —

[तक्ता क्रमांक: ६.१४ पुढे चालू...]

[१०८]

[तक्ता क्रमांक: ६.१७ पुढे घालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.
१२.	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ] खरेदीची किंमत व] विक्रीची किंमत	लाख रुपये ---"	०.१० ०.६५
१३.	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ] खरेदीची किंमत व] विक्रीची किंमत	लाख रुपये ---"	२६.५७ २६.१५
१४.	गृह निर्माण संस्था	अ] बांधलेल्या घरांची संख्या शंभरात किंवा गाळ्यांची संख्या		३.८२
१५.	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ] वर्षात हाती घेतलेली कामे व] हाती घेतलेल्या कामांची अदाचीत किंमत क] दिलेली मजुरी	संख्या लाख रुपये ---"	उ.ना. ११३.०१ उ.ना.

आधार: १] जिल्हा उपनिबंधक-सहकारी संस्था, जालना.

२] कार्यकारी संचालक, जालना सहकारी साखर कारखाना लि. रामनगर

३] कार्यकारी संचालक, समर्थ सहकारी साखर कारखाना लि. अकशानगर

४] जिल्हा दुग्ध व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना,

तक्ता क्रमांक: ६.१५

जालना जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची तालुका निहाय माहिती ३०.६.१९८९ या अखेर संपणारे वर्ष

[परिमाण टनामध्ये, मूल्य हजार स्मयांत]

अ. क्र.	बाजारपेठेचे नाव	तालुका	बाजारपेठेचा प्रकार	उपबाजारपेठांची संख्या	वार्षिक आवक					
					१) मूह		२) ज्वारी		३) बाजरा	
					परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
१.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना.	जालना	कृषि उत्पन्न बाजार समिती	१	६,०७०	१,८२,३५	३०,६३८	५,५४,४३	२४,२८८	४,५०,६७
२.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन	कृषि उत्पन्न बाजार समिती	७	८२३	२२,२३	२,७८१	५२,४९	१,६७४	१३,६६
३.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, अंबड	अंबड	कृषि उत्पन्न बाजार समिती	७	५२१	१५,५५	१,६२४	५०,१४	७१२	११,२८
४.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, परतूर	परतूर	कृषि उत्पन्न बाजार समिती	३	७२७	२०,८८	१,००५	२८,६०	२७६	३,६३
५.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, मठा	परतूर	कृषि उत्पन्न बाजार समिती	१	३७८	९,५९	३१२	४,८९	८०	१,३३
एकूण				१९	८,५१९	२,५०,६०	३५,७६०	६,९०,५५	२६,४३०	४,७९,५७

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	बाजारपेठेचे नांव	तालुका	बाजारपेठेचा प्रकार	वार्षिक आवक									
				४] मका		५] हरभरा		६] तूर		७] मूग			
				परिमाणा	मूल्य	परिमाणा	मूल्य	परिमाणा	मूल्य	परिमाणा	मूल्य		
१.	२.	३.	४.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.				
१.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना	जालना	बाजारपेठेचा प्रकार	१,३४६	२६,०२	८६२	४०,६२	१४,४६६	१०,१९	७४	१४,४७५	६,६९	७०
२.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन	बाजारपेठेचा प्रकार	१५१	२,५४	२२२	१४,३६	२८२	१३,३७	६२	२,४५		
३.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, अंबड	अंबड	बाजारपेठेचा प्रकार	१	३	९१	५,९९	१,४०७	७३,९६	१,६८८	७४,२४		
४.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, परतूर	परतूर	बाजारपेठेचा प्रकार	१	२	७४	४,२३	१,८२५	९६,११	१,२९७	५९,८६		
५.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, मठा	परतूर	बाजारपेठेचा प्रकार	--	--	४	२०	१०१	६,९६	५७५	२२,३९		
एकूण				१,४९९	२८,६१	१,२५३	६५,४७	१८,०८१	१२,१०,१४	१८,१०९	८,२९,०३		

[११०]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	वाजारपेठेचे नांव	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	वार्षिक आवक							
				१] उडीद		२] कुलथी		१०] मठ		११] गुळ	
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.		
१.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना.	जालना	कृषि	२०५	९, ६३	४२	१, ६३	१, ६९०	१, १४, ५६	६, ४११	२, ५०, ६३
२.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन	कृषि	९८	४, ९८	१	२	२	११	—	—
३.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, अंबड	अंबड	कृषि	—	—	१६	३७	४०	१, ८८	१३६	५, ७२
४.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, परतूर	परतूर	कृषि	२९	१, ४७	२	४	—	—	५६१	२०, ४६
५.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, मंठा	परतूर	कृषि	२२	१०	—	—	—	—	२२	७९
सकूण				३५४	१६, १८	१०१	२, ०६	१, ७३२	१, १६, ५५	७, १३७	२, ७७, ६०

[४४१]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक= ६.१५ पुढे चालू.....]

अ. क्र.		बाजारपेठेचे नाव	तालुका	बाजारपेठेचा प्रकार	वार्षिक आवक							
					१२] कापूस	१३] भुईमूग	१४] सूर्यफूल	१५] जवस				
					परिमाणु	मूल्य	परिमाणु	मूल्य	परिमाणु	मूल्य	परिमाणु	मूल्य
					२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
१.	कृषि उत्पन्न	बाजार	जालना	जालना	१३, २३०	७, १३, ७८	१३३	७८१	३, ८११	२, ५२, ९७	१०१	७, ६६
२.	कृषि उत्पन्न	बाजार	भोकरदन	भोकरदन	७, ९७७	४, ५३, ४१	४७	२, २९	३३३	६, ४७	--	--
३.	कृषि उत्पन्न	बाजार	अंबड	अंबड	--	--	२	१२	१७५	९, ७७	३३	२, १२
४.	कृषि उत्पन्न	बाजार	परतूर	परतूर	५, ०२५	२, ९५, ९५	२४	९२	९०	४, ७१	२१	१, ४६
५.	कृषि उत्पन्न	बाजार	पंढरा	पंढरा	४, ७०४	२, २९, २३	--	--	५०	२, ८८	१	४
एकूण					३०, ९०६	१६, ९२, ३७	२०६	११, २१	४, २५९	२, ७६, ८७	१५६	११, २८

(तक्ता क्र. ६.१५ पुढे चालू.....)

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू....]

अ.क्र.	बाजार पठेचे नांव	तालुका	बाजार पठेचा प्रकार	वार्षिक आवक						एकूण वार्षिक आवक	
				१६] सरंडी		१७] तीळ		१८] इतर		एकूण परिमाणा	एकूण मूल्य
				परिमाणे	मूल्य	परिमाणा	मूल्य	परिमाणा	मूल्य		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
१.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना	जालना	बाजार	१०७	७,०६	५५	५८२	१७,२११	५,३८,३८	१,३४,६४०	४८,५३,५७
२.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, भीकरदम	भीकरदम	बाजार	४४	२,५३	२३६	२०,०३	१५०	४१,७७	१४,०५३	६,५२,२०
३.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, अंबड	अंबड	बाजार	१	५	५	३३	४६७	२३,४७	६,११२	२,७५,१२
४.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, परतूर	परतूर	उत्पन्न बाजार	१	५	३	२०	६१४	२४,०१	११,५७५	५,६२,६७
५.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, मठा	परतूर	कृषि उत्पन्न बाजार	---	---	---	---	---	---	६,२४२	२,७८,४०
एकूण				१५३	२,६२	२२२	२६,४५	१८,५२२	६,२७,७३	१,७३,४७६	६६,२१,२६

आधार: सर्वे कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना जिल्हा.

तक्ता क्रमांक: ६.१६

जालना जिल्ह्यातील नोंदणी केलेले सावकार व त्यांनी दिलेली कर्जे [३१.७.१९८९ अखेर].

[सपन्न हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे	व्यापा-या व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण
एकूण	जिल्हा बेरीज	२९	६,६३	---	६,८३
	तालुके				
१.	भोकरदन	२	---	---	---
२.	जाफ्राबाद	१	---	---	---
३.	जालना	१७	५,४७	---	५,४७
४.	अंभड	२	---	---	---
५.	परतूर	७	१,३६	---	१,३६

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

[११४]

तक्ता क्रमांक: ७.१

१९८८ व्षात जालना जिल्ह्यात सार्वजनिक सहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकानिहाय माहिती

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	संख्या					
		संगणालये	दवाखाने	प्रसूती गृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	डॉक्टर व वैद्य परिचारिका	
	जिल्हा बेरीज	६	१७	--	३०	१०४	३५१
	तालुके						
१.	भोकरदन	१	३	--	५	१५	४९
२.	जाफ्राबाद	१	१	--	३	९	३५
३.	जालना	१	६	--	७	३१	१२०
४.	अंबड	१	२	--	१	२१	७६
५.	परतूर	२	५	--	६	३०	७२

[तक्ता क्रमांक: ७.१ पुढे चालू...]

[११५]

[तक्ता क्रमांक: ७.१ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण		
		एकूण	स्त्रियांसाठी	मुलांसाठी	[संख्या हजारत]			[संख्या हजारत]		
१.	३.	५.	६.	७.	१३.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.
	जिल्हा बेरीज	४५७	१९२	५०	२४	३०	१५	२,०२	२,४०	१,२६
	तालुके									
१.	भोकरदन	६४	३२	७	१	२	१	१	२६	२६
२.	जाफाबाद	५२	२४	७	१	२	१	२०	१७	१५
३.	जालना	१५७	४८	१५	२०	१९	१३	९९	११३	८०
४.	अंबड	८४	४४	७	*	२	*	१०	३४	३३
५.	परतूर	१००	४४	१४	२	५	१	५६	४९	२९

[१९६]

टीप: १] आंके पूर्णकांत केल्याने बेरजा कदाचित् जुळणार नाहीत. २] * = पाचशे पेक्षा कमी
 आधार: १] जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हापरिषद, जालना २] जिल्हा प्रमुख चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, जालना.
 ३] जिल्हा क्षयरोग अधिकारी, जिल्हा क्षयरोगकेंद्र, जालना ४] आरोग्य अधिकारी, नगरपरिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: ७.२

जालना जिल्ह्यातील १९८८ व्षात तालुकानिहाय नोंदणी केलेल्या जन्ममृत्यूंची संख्या

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या		नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
जिल्हावेरीज तालुके	एकूण	१०,०५६	६,५१४	३,५४२	२,६५६	२,०२९	४,६५५	२६२	२३६	५००
	ग्रामीण	७,६९७	६,४५०	१,२४७	२,२७७	१,७९३	४,०६७	२४३	१९६	४३९
	नागरी	२,३६१	२,०६४	१,२९५	३७९	२३६	६०४	१९	४०	६१
१. भोकरदन	एकूण	२,१५६	१,७७७	३,९३५	५३५	४३२	९६७	५७	५६	११५
	ग्रामीण	२,०३६	१,६७९	३,७१७	५०३	४१४	९१७	५५	५७	११२
	नागरी	१२०	९९	२१८	३२	११८	५०	२	१	३
२. जाफाबाद	एकूण	१,००६	९५१	१,९५९	२११	१६५	३७६	२७	२०	४७
	ग्रामीण	१,००६	९५१	१,९५९	२११	१६५	३७६	२७	२०	४७
	नागरी	—	—	—	—	—	—	—	—	—
३. जालना	एकूण	३,६५९	३,०९८	६,७७७	८७७	६१८	१,४९२	४३	७७	१६६
	ग्रामीण	१,६५७	१,३२६	२,९८३	५९३	४२४	१,०१७	६७	३६	१०३
	नागरी	१,९९२	१,७७२	३,७९४	२८४	१९४	४७५	१७	४१	६३
४. अंज	एकूण	१,६१८	१,३५०	२,९६८	५६९	४७२	१,०११	५०	३९	८९
	ग्रामीण	१,५१८	१,२६४	२,७८२	५४४	४३२	९७६	५०	३६	८६
	नागरी	१००	८६	१८६	२५	१०	३५	—	३	३
५. परतूर	एकूण	१,६२५	१,३४२	२,९६७	४५७	३७२	८२९	४४	४७	९१
	ग्रामीण	१,४७६	१,२३०	२,७०६	४२३	३५८	७८१	४४	४७	९१
	नागरी	१४९	११२	२६१	३४	१४	४८	—	—	—

[१५६]

आधार: उपसंचालक, अरोग्य सेवा, पुणे.

तक्ता क्रमांक: ७.३

जालना जिल्ह्यातील १९८८ व्षासाठी विविध कारणांनुसार मृत्यूची संख्या

अ. क्र.	हिक्ताप	पटकी	देवी	क्षय न्युमोनिया	अमाश व अतिसार व गॅस्ट्रो	हृदय विकार	विषम ज्वर	कर्करोग	प्रवसन् क्रियेविधीय रोग	आत्महत्या	अपघात कारण	इतर	एकुण मृत्यू	
१	—	—	—	८२	१५	१८	६५	१६	३९	१५१	१५	१५१	४,१२१	४,६७५

आधार: उपसंचालक, आरोग्य सेवा, पुणे.

[७४४१]

तक्ता क्रमांक: ७.४

जिल्हा: जालना

माताबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी वर्ष १९८८-८९

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	ग्रामीण नागरी सकुणा	त्रिगुणी लस [तिसरा डोस] [डी.पी.टी.]	पोलीओ [तिसरा डोस]	बी.सी.जी. गोवर	चिदगुणी [डी.टी.]	विश्व गुवर	१० वर्ष	१६ वर्ष	गरीब स्त्रिया
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
	जिल्हा बेरीज	ग्रामीण नागरी सकुणा	२५,९७२ ३,०८७ २८,६५९	३०,२२५ ३,७२८ ३३,९५३	१९,५२० ४,५५९ २४,०७९	१२,३९३ १,४८९ १३,८८२	२३,३९९ ३,९२२ २७,५२१	१२,२५४ ३,३२५ १६,५७९	९,२३० २,९०९ १२,१३९	१९,९१० ३,२१७ २३,१२७
१.	ता.भोकरदन	ग्रामीण नागरी सकुणा	४,९८७ ४,९८७ ४,९८७	५,६७० ५,६७० ५,६७०	३,८८५ ३,८८५ ३,८८५	२,९७३ २,९७३ २,९७३	५,०७९ ५,०७९ ५,०७९	३,९९३ ३,९९३ ३,९९३	२,९५६ २,९५६ २,९५६	३,४३३ ३,४३३ ३,४३३
२.	जाफ्राबाद	ग्रामीण नागरी सकुणा	२,२२२ २,२२२ २,२२२	२,८०० २,८०० २,८००	१,४९३ १,४९३ १,४९३	१,९९२ १,९९२ १,९९२	१,७८९ १,७८९ १,७८९	१,५७७ १,५७७ १,५७७	१,०२५ १,०२५ १,०२५	१,६३८ १,६३८ १,६३८
३.	जालना	ग्रामीण नागरी सकुणा	५,९७८ ३,०८७ ९,०६५	७,४४४ ३,७२८ ११,१७२	४,२२६ ४,५५९ ८,७८५	२,६५२ १,४८९ ४,१४१	५,२९९ ३,९२२ ९,२२१	२,५२० ३,३२५ ५,८४५	१,८३४ २,९०९ ४,७४३	४,५६६ ३,२१७ ७,७८३
४.	अंबड	ग्रामीण नागरी सकुणा	४,८८३ ४,८८३ ४,८८३	४,९७९ ४,९७९ ४,९७९	६,०५३ ६,०५३ ६,०५३	३,६८० ३,६८० ३,६८०	५,९६५ ५,९६५ ५,९६५	३,३७० ३,३७० ३,३७०	२,६८९ २,६८९ २,६८९	५,६५८ ५,६५८ ५,६५८
५.	परतूर	ग्रामीण नागरी सकुणा	५,७०२ ५,७०२ ५,७०२	६,३३२ ६,३३२ ६,३३२	३,८६३ ३,८६३ ३,८६३	२,६९६ २,६९६ २,६९६	५,२८४ ५,२८४ ५,२८४	२,५९४ २,५९४ २,५९४	१,६२६ १,६२६ १,६२६	४,६२३ ४,६२३ ४,६२३

आधार: जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हापरिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: ७.५

जालना जिल्ह्यातील तालुकानिहाय कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या ३१.३.१९८९ या काअखेरची

जिल्हा/ तालुका	एकूण ग्रामीण नगरी	३१ मार्च १९८९ रोजी असलेली केंद्राची संख्या		निर्बीजीकरण केलेल्यांची संख्या		एकूण	लूप पध्दती [आय.सू.डी.] संख्या	जननक्षम जोडण्याची संख्या
		पुरुष	स्त्रिया	पुरुष	स्त्रिया			
जिल्हा बेरीज	एकूण ग्रामीण नगरी	३५ ३१ ४	१५६ १४४ १२	७,५९९ ६,५४७ २,००२	८,०१७ ६,००१ २,०१६	७,४७७ ६,३६६ १,०९१	१,९७,१६० १,७०,३७६ २६,७८४	
१. भोकरदन	एकूण ग्रामीण नगरी	५ ५ —	३५ ३५ —	९१० ९१० —	९४५ ९४५ —	१,१०० १,१०० —	३०,४२० ३०,४२० —	
२. जाफ्राबाद	एकूण ग्रामीण नगरी	४ ४ —	४८ ४८ —	६२५ ६२५ —	६७३ ६७३ —	७६७ ७६७ —	१६,५८४ १६,५८४ —	
३. जालना	एकूण ग्रामीण नगरी	१० ७ ३	२८ १४ १४	२,७६५ २,०८८ १,८५७	२,७२३ २,२२२ १,८७१	२,६१५ १,५७३ १,०४२	६४,२२० ४०,७२० २३,५००	
४. अंबड	एकूण ग्रामीण नगरी	९ ९ —	३४ ३४ —	२,०९६ २,०९६ —	२,१३० २,१३० —	१,६६८ १,६६८ —	४८,७२६ ४८,७२६ —	
५. परतूर	एकूण ग्रामीण नगरी	७ ६ १	१३ १३ —	१,४६३ १,३१८ १४५	१,४७६ १,३३९ १४५	१,४२७ १,३७८ ४९	३७,९३२ ३३,९९८ ३,९३४	

आधार: जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: ८.१

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जालना जिल्ह्यातील तालुकांनिहाय साक्षरता

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	साक्षरांची संख्या [हजारात]		साक्षरतेची टक्केवारी			
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
	एकूण जिल्हा		२३८	७६	३१७	७५.५७	१७.२६	३०.७२
		ग्रामीण	१८८	७८	२३७	७२.७१	११.२७	२७.१२
		नागरी	५०	२६	७७	६०.७२	३५.९१	७५.७२
	तालुके							
१.	भोकरदन	एकूण	३६	९	४४	४३.१२	१०.५३	२७.११
		ग्रामीण	३३	७	४०	४२.७२	९.७६	२६.२१
		नागरी	३	२	४	५७.२५	२७.२०	४१.३७
२.	जाफाबाद	एकूण	२०	६	२६	४७.३६	१३.४६	३०.५६
		ग्रामीण	२०	६	२६	४७.३६	१३.४६	३०.५६
		नागरी						
३.	जालना	एकूण	८५	३२	११७	४८.१९	१९.५६	३४.५८
		ग्रामीण	४६	११	५६	४१.७८	९.९७	२५.७७
		नागरी	३९	२१	६१	६२.१६	३६.८०	७९.८३
४.	अंबड	एकूण	५६	१७	७३	४३.२०	१३.२१	२८.३८
		ग्रामीण	५३	१५	६८	४२.५३	१२.२९	२७.५७
		नागरी	३	२	५	५७.५३	३३.८६	७६.११
५.	परतूर	एकूण	४१	१३	५४	४३.७१	१३.७६	२८.९७
		ग्रामीण	३७	१०	४७	४२.७५	१३.०६	२७.४५
		नागरी	४	३	७	५६.६७	३१.५५	७४.३४

टीप: अंकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: ८.३

जालना जिल्ह्यातील शैक्षणिक संस्था, शिक्षकांची व विद्यार्थ्यांची संख्या

वर्ष १९८७-८८

अ.क्र.	शैक्षणिक संस्था प्रकार	संस्थांची संख्या		शिक्षक		विद्यार्थी	
		संख्या	एकूण	पुं.सं.	एकूण	पुं.सं.	एकूण
अ.	पूर्व प्राथमिक शाळा	४	१७	[१७]	१२	[१२]	७७
ब.	प्राथमिक शाळा						
	१] एक शिक्षकी शाळा	४४५	४२७	[५]	३६९	[५]	२२,६२२
	२] कनिष्ठ प्राथमिक शाळा	३६६	१,००१	[२७७]	९३०	[२४१]	६०,७४२
	३] उच्च प्राथमिक शाळा	२६५	१,५६५	[२४७]	१,४०३	[२६७]	७३,४२१
	एकूण [१-२-३]	१,०७६	३,०८३	[५६९]	२,७०२	[५७३]	१,५५,२२५
क.	माध्यमिक शाळा	९३	१,२३१	[१९०]	१,१७९	[१८४]	३६,३६९
ड.	उच्च माध्यमिक शाळा	८	२०२	[५१]	१९९	[५०]	७,५३२
इ.	सामान्य शिक्षणार्थे महाविद्यालय [कला-शास्त्र, वाणिज्य शास्त्र]	५	१६४	[२०]	—	—	४,१२४
	एकूण	१,१९०	४,६९७	[८४७]	४,०९२	[७५९]	२,०६,०५४

टीप: कंसातील आंकडे शिक्षकांची संख्या दर्शविताने.

आधार: शिक्षण संचालनालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक: ८.३

जालना जिल्हयातील पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागास वर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी ३०.९.१९८७ रोजीची

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या								एकूण	
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण	मुली
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली		
१.	पूर्व प्राथमिक	८०७	३०६	७४५	२६१	---	---	---	---	१,५५२	५६७
२.	इयत्ता १ ते ४	---	---	१,३४७	६३,०२०	---	---	---	---	१,३४७	६३,०२०
३.	इयत्ता ५ ते ७	---	---	२१,५१३	५,८७५	२०,५२८	५,६२५	---	---	२६,१५३	६,५००
४.	इयत्ता ८ ते १०	---	---	---	---	२२,०९०	४,३९८	---	---	२६,४८८	६,७९६
५.	इयत्ता ११ ते १२	---	---	---	---	१,२८३	३७३	२,०५६	३८०	३,३३९	७५३
६.	उच्च माध्यमिकनंतर [११ व १२ वगळून]	---	---	---	---	---	---	२,०४८	५०१	२,०४८	५०१
एकूण		८०७	३०६	१,५४७	७२,१५६	४३,१०१	१०,४९६	४,१०४	८८१	२,०६,०५७	७०,८०९

[तक्ता क्रमांक: ८.३ पृष्ठे ३ व ४...]

[तक्ता क्रमांक: ८३ पुढे चालू.....]

अ.क्र. शैक्षणिक स्तर		मागासकर्णीय विद्यार्थी							
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागासकर्णीय		एकूण मागासकर्णीय	
क्र.	व.	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१.	पूर्व प्राथमिक	२२५	८७	२	२	२२२	८८	४४९	१७७
२.	इयत्ता १ ते ४	२१,२२४	७,८५८	३,९३१	१,२९२	३३,०५१	१३,४७२	५८,२०६	२२,६२२
३.	इयत्ता ५ ते ७	५,५५२	१,२८१	८३३	१४६	९,१४०	२,३७३	१५,५२५	३,८००
४.	इयत्ता ८ ते १०	३,०५२	४६०	३६३	३८	४,३८८	७६६	४,८०३	१,२६४
५.	इयत्ता ११ते१२	३३०	४२	१३	१	५६७	७१	९१०	११४
६.	उच्च माध्यमिक नंतर [११ व १२ काळून]	१७६	२६	११	४	३९१	३३	५७८	६३
एकूण		३०,५५९	९,७५४	५,१५३	१,७८३	४७,७५९	१६,८०३	८३,४७१	२८,०४०

आधार: शिक्षण संचालनालय, पुणे.

[१४६]

तक्ता क्रमांक: ८७

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ वर्षात इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांबाबत माहिती

संस्थांचे प्रकार	संस्थांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या										एकूण			
		मागासवर्गीय जाती		मागासवर्गीय जमाती		इतर मागास-वर्गीय जाती		एकूण मागास-वर्गीय जाती		बिगर मागास-वर्गीय जाती		एकूण	एकूण स्त्री-शिक्षक		
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	एकूण		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	
१] शिक्षण नियंत्रक पदवी महाविद्यालय	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
२] विधी पदवी महाविद्यालय	१	१३	१	१	---	१०	---	२४	१	५३	४	७७	५	७	---
३] वैद्यकीय महाविद्यालय	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
४] आयुर्वेदिक महाविद्यालय	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
५] अभियांत्रिकी महाविद्यालय	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
६] इतर															
अ] तंत्रिकीतन	१	१८	---	---	---	२९	---	४७	---	७४	५	१२१	५	१५	---
ब] औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	२	५७	३	८	---	८२	१	१४७	४	२०१	११	३४८	१५	३६	---
क] अध्यापक विद्यालय	३	३१	९	४	---	१११	२६	१४६	३५	२९१	५७	४३७	९२	२५	७
ड] जी. सी. डी.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

[१२६]

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन पुणे.

तक्ता क्रमांक: ६५

जालना जिल्ह्यातील आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत सन १९८७-८८ वर्षाकरिता.

लाभार्थी संख्या									
अ. क्र.	माध्यमिक	कनिष्ठ	उच्च	अभियांत्रिकी	वैकीय	इतर	इतर संस्था	एकूण	पुन्यक्ष खर्च
	महाविद्यालये	शिक्षण		महा-	विद्यालय				[रु.लाखात]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
	२२६६	१०५७	१०००	—	—	—	—	२५१२३	५.००

टीप: अस्थायी अफिडेवारी

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक: ८.६

जालना जिल्हयात १९८८-८९ कार्यातील प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च

[समये हजारात]

कीर्णा	योजनेतर			योजनेतर्गत			एकूण			
	आवर्ती अनुदाना- विरहित अनावर्ती	बाधकाम अनुदाना- विरहित अनावर्ती	बाधकाम	आवर्ती अनुदाना- विरहित अनावर्ती	बाधकाम अनुदाना- विरहित अनावर्ती	बाधकाम	आवर्ती अनुदाना- विरहित अनावर्ती	बाधकाम अनुदाना- विरहित अनावर्ती	बाधकाम	एकूण बेरीज
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
१. जिल्हापरिषद	६,६६,०७	७,१२	---	४६,४६	१,४०	---	७,१२,५३	८,५२	---	७,२१,०५
२. नगरपरिषद	२०,९५	---	---	२,५२	---	---	२३,४७	---	---	२३,४७
३. कटक मंडळ	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
४. महानगरपालिका	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
५. इतर खर्च	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
[बाधकाम अनुदाना- विरहित]	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
एकूण	उ.ना.	उ.ना.	---	उ.ना.	उ.ना.	---	उ.ना.	उ.ना.	---	७,४४,५२

[६६६]

टीप: १] उ.ना. = उपलब्ध नाही २] ज्या ठिकाणी आवर्ती व अनावर्ती अशी स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही तेथे माहिती दोन्ही स्तंभांच्या मध्यभागी देण्यात आली आहे.

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

तक्ता क्रमांक: ८.७

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ कार्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन [कनिष्ठ विद्यालये] व तांत्रिक शाळा

[आठवी ते बाळगवी]

अ. क्र.	बाब	परिमणा	व. १९८८-८९
१.	शाळांची संख्या	संख्या	३
२.	पट्टीवरील संख्या		
	अ] मुले	संख्या	४२९
	ब] मुली	"	२९
	एकूण [अ+ब]	"	४५८
३.	एकूण खर्च [रुपयांत]	रुपये	७, ९७, ८३३

[१२३]

आधार: १] प्राचार्य जे. ई. एस. आर. जी. बगडिया आर्ट्स, एस. बी. लखोटीया कॉमर्स अँड बेझनजी सायन्स कॉलेज, जालना.

२] मुख्याध्यापक, शासकीय तंत्रशाळा, केंद्र, जालना.

[१३९]

तक्ता क्रमांक: ८८

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ वर्षातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे

अ. क्र.	जिल्हा:तालुका	प्रौढ शिक्षण केंद्रांची संख्या
	जिल्हा बेरीज	८००
	तालुके	
१.	भोकरदन	६३
२.	जाफ्राबाद	६३
३.	जालना	२५४
४.	अंबड	२४०
५.	परतूर	१८०

आधार: जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, जालना.

[१३०]

तपता क्रमांक: ८.९

जालना जिल्ह्यातील शिक्षारिता प्रशिक्षण संस्था ३०.९.१९८७ अखेर

अ. क्र.	बाब	परिमाणा	वर्ष ३०.९.१९८७ अखेर
१.	२.	३.	४.

१. शिक्षारिता प्रशिक्षण
संस्थांची संख्या

अ) पदवी स्तर	संख्या	—
ब) पदवी पूर्व स्तर	—	३
क) शाळा स्तर	—	—

२. पटावरील संख्या

अ) पदवी स्तर	संख्या	—
ब) पदवी पूर्व स्तर	—	३४५
क) शाळा स्तर	—	—

३. एकूण खर्च

वर्ष १९८४-८५

अ) पदवी स्तर	उपये	—
ब) पदवी पूर्व स्तर	—	२,९९,४००
क) शाळा स्तर	—	—

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

[१३१]

तस्ता क्रमांक: ९१

१३१ मार्च १९८९ रोजी जालना जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गाची लांबी

अ. क्र. रेल्वे मार्ग

लांबी कि.मी. मध्ये
३१.३.१९८९

१] ब्रॉड गेज

१] सकेरी

निरंक

२] बुहेरी

"

३] तिहेरी व अर्जाधिक

"

२] मीटर गेज

८८

३] नॅरो गेज

निरंक

एकूण रेल्वे मार्ग

८८

आधार: स्थानिक प्रमुख, दक्षिण मध्य रेल्वे, जालना

तक्ता क्रमांक: ९.३

जालना जिल्ह्यातील प्रकार व पुढभाग यानुसार ३१ मार्च १९८९ वर असलेली इस्त्याची लांबी

[लांबी कि.मी.]

अ.क्र.	कार्यकरण	सांख्यिक बांधकाम व परबांधणी	बिगर नगरपालिका रस्ते	एकूण	नगरपालिका हद्दीतील रस्ते
१.	२.	३.	४.	५.	६.
प्रकारानुसार					
१.	राष्ट्रीय महामार्ग	---	---	---	---
२.	अ) मुख्य राज्य महामार्ग	१२९.६०	---	१२९.००	---
	ब) इतर राज्य महामार्ग	५१३.४०	८६.८६	६००.२६	---
३.	मुख्य जिल्हा रस्ते	२५२.४०	६५२.१९	९०४.५९	---
४.	इतर जिल्हा रस्ते	६८.६५	६५८.१२	७२६.७७	---
५.	खेड्यातील रस्ते [योजनांतर्गत]	१३३.१०	३४२.५८	४७५.६८	---
६.	इतर [योजनांतर्गत]	---	---	---	१६९.९१
एकूण		१,०९५.९५	१,७३९.५६	२,८३५.५१	१६९.९१
पुढभागानुसार					
१.	सिमेंट कॉक्रीट	---	---	---	१२९.१५
२.	डांबरी	५५८.१०	२८.८०	५८६.९०	४४.०१
३.	खडीचे/पक्का रस्ता	४६३.५०	९६६.५५	१,४३०.०५	१६९.१३
४.	इतर माल वाहून केलेले [वाहन चालण्यास योग्य]	७५.३५	७०४.८१	७८०.१६	३१.६३
५.	इतर [वाहन चालण्यास अयोग्य]	---	३९.५६	३९.५६	६०.०६
एकूण		१,०९६.९५	१,७३९.५६	२,८३५.५१	६९९.९९

आधार: १) कार्यकारी अभियंता, सांख्यिक बांधकाम विभाग, जालना २) कार्यकारी अभियंता [बांधकाम] जिल्हापरिषद जालना ३) सर्व नगरपरिषद, जालना जिल्हा.

तक्ता क्रमांक: २.४

जालना जिल्ह्यातील महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची १९८८-८९ वर्षाची प्रवासी वाहतूक आंकडेवारी

अ. क्र.	उपक्रमाचे नांव	वर्ष अथवा मागाची संख्या	मागाची एकूण लांबी [कि. मी.]	मागाची सरासरी लांबी [कि. मी.]	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बस गाड्यांची संख्या	रस्त्यावर धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	प्रवाशांची दैनिक सरासरी संख्या [लाखात]	वाहतूकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न [रु. हजारात]	दर प्रवाशा- मागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न [पैशामध्ये]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.

महाराष्ट्र राज्य

मार्ग परिवहन

महामंडळ, जालना,

अंबड व परतूर डेपो

२०४

१५, ३२९

७५. ४९

१६८

१५०

०. ६१

७, ४४, ४४

३३५. ३८

[१३५]

आधार: विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, जालना.

तक्ता क्रमांक: ९५

जालना जिल्ह्यातील महत्वाच्या रस्त्यांवरील वाहतूक गणना मे १९८७ या वर्षाकरिता

अ. क्र.	गणना स्थानकाचे ठिकाण	पूडट	रस्त्याची रुंदी मीटर	जलद गती वाहने	मंद गती वाहने
	लांबी कि. मी.	भागाचा प्रकार	मोटारी जीप व व्हॅन्स	बस माल मोटार स्कूटर गाड्या	जनावरा सायकल इतर कडी कली [रिक्षा] ऑटो रिक्शा
१.	३.	३.	४.	५.	६.
७.	८.	९.	१०.	११.	१२.

१- राज्य महामार्ग

नाशिक-जालना-अर्धापूर- पट्टागुडम - राज्य महामार्ग क्रमांक: ६-अ.

१.	३१६/०	देवगांव डांबरी	५.५०	१५१	८१	४४३	५३	७२८	३६	१५	१७	६८
----	-------	----------------	------	-----	----	-----	----	-----	----	----	----	----

अहमदनगर-शोकाव-पाथी- वसमत- राज्य महामार्ग क्रमांक: ३९

१.	०/०	अंबट नाका डांबरी	३.७०	१०६	६५	१४४	७८	३९३	२६६	१२	११७	३९०
२.	११२/०	आष्टी ---"	३.७०	१२८	३५	१२८	१३२	४२३	२१२	१०३	१५७	४७२

मलकापूर-सीलापूर-राज्य महामार्ग क्रमांक: ५० अ

१.	२०१/६	वडीगोद्री डांबरी	५.५०	१७४	१२०	६२५	१५५	१०७४	२६७	१८८	---	४५५
----	-------	------------------	------	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----	-----

कन्नड-मिल्लोड-देऊळगांवराजा- राज्य महामार्ग- क्रमांक: ६५

१.	०/०	भोकरदन डांबरी	३.७०	२२३	८५	१५५	२३६	६८९	१६९	२२६	---	३९५
----	-----	---------------	------	-----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

मेहकर-लोणार- मठा- राज्य महामार्ग क्रमांक: ६६

१.	५३/७	वडगांव डांबरी	३.७०	१४४	४३	४३	६७	७८	३३२	११८	९३	११५
२.	५३/०	वडगांव डांबरी	३.७०	१४४	४३	६७	७८	३३२	११८	९३	१११	३२२
३.	६४/०	मठा ---"	३.७०	१७	३२	२५	३४	१०८	३०	६५	६	१०१

[तळणीपाटा]

[तक्ता क्रमांक: ९५ पुढे चालू ...]

[१३५]

[तक्ता क्रमांक: २५ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.
<u>औरंगाबाद-वडीगोद्री - राज्य महामार्ग क्रमांक: २७</u>													
६.	६५/००	वडीगोद्री	डाबिरी	३.७०	११२	१४५	३२१	६९	६४७	१२१	—	—	२०५
<u>जालना-भोकरदन-सिल्लोड- राज्य महामार्ग क्रमांक: २८</u>													
१.	५०/०	भोकरदन	डाबिरी	५.५०	७१८	१५८	७१२	६०१	२२४१	७७७	६७९	—	११६६
<u>सेलू-सातोना-परतूर - राज्य महामार्ग क्रमांक: १०१</u>													
६.	८/०	सातोना	डाबिरी	३.७०	७२	२५	११०	१७३	३६०	१९४	३०२	४४	४४०
<u>१ ३. राष्ट्रीय महामार्ग</u>													

आधार: सजा
 आधार: संशोधन अधिकारी [सांख्यिकी] बांधकाम विभाग, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ९. ६

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ वर्षातील पोस्ट, तारघरे व दूरध्वनी संघ यांची आंकडेवारी

अ. क्र.	पोस्टांची संख्या	तारघरांची संख्या	फोनोटांची संख्या	पोस्टमनांची संख्या	दूरध्वनींची संख्या	पोस्टाची सविधा असलेल्या गावांची संख्या	शासनाने वाटप केलेल्या दूरध्वनी संघांची संख्या
१.	१८१	१४	५५२	१४२	२,४४५	१७४	२३

आधार: १] प्रवर अधीक्षक, डाकघर, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद २] अधीक्षक, डाकघर, नांदेड विभाग, नांदेड.
३] विभागीय अभियंता, ग्रामीण ध्वनीक्षेपणा, औरंगाबाद ४] उपविभागीय अधिकारी [तार] जालना

तक्ता क्रमांक: १०.१

जालना जिल्ह्यातील १९८८-८९ कार्यातील स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

[रुपये लाखात]

अ. क्र.	ग्रामपंचायत		जिल्हा परिषद				नगरपालिका	
	संख्या	समाविष्ट असलेल्या खर्चाची संख्या	सकूण उत्पन्न	सकूण खर्च	सकूण उत्पन्न	सकूण खर्च	सकूण उत्पन्न	सकूण खर्च
१.	५५७	९००	५६.३५	५७.२८	१७७७.३१	१७३०.३५	४७०.८८	४७९.२५

आधार: १] जिल्हापरिषद, जालना २] जिल्हापरिषद [पंचायत विभाग] जालना.
३] सर्व नगरपालिका जालना जिल्हा.

तक्ता क्रमांक: १०.२

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ वर्षातील ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च

[रुपये हजारत]

अ.क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व शेत ग्रामपंचायतीची संख्या	उत्पन्न		अंशदाने	देणागी	कर	शुल्क	इतर	एकूण
			सहाय्यक अनुदाने शासकीय	इतर						
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
	एकूण जालना जिल्हा	५५७	९,६८	२,९२	---	६०	१३,५४	२०,९८	८,६२	५६,३५
	पंचायत समिती									
१.	शंकरदन	९०	१,८३	८५	---	१४	२,२९	५,९९	१,५६	१२,६७
२.	जालना	५०	५१	६	---	६	१,२९	२,७०	१,३०	५,९२
३.	जालना	१३४	२०	१५	---	३५	२,७८	५,१६	१,९६	११,६०
४.	अंबड	१४५	४,१२	९	---	५	५,१९	३,७४	३,०५	१६,८२
५.	परतूर	१३८	३,०१	१,२०	---	---	१,९९	३,४८	७५	१०,३४

[१३९]

[तक्ता क्रमांक: १०.२ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: १०.२ पुढे चालू.....]

अ.क्र. पंचायत समिती

खर्च

आरोग्य सेवा सांख्यिक सामाजिक प्रशासन समाज पशुधनाचे जमीन इतर स्कूणस्तंभ
बांधकाम आणि नैतिक वृध्दी कल्याण संवर्धन महसुलीपी वसली व [स्तंभ १२ ते १९]
देखभाल

क्र.	३	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
<u>स्कूण जालना जिल्हा</u>										
	१६,३७	१७,३२	१,१३	१४,६२	६,९८	---	---	८५	५७,२८	
<u>पंचायत समिती</u>										
१.	भोकरदन	२,९२	४,२०	११	२,९३	१,२३	---	---	३७	११,६८
२.	जाझाबाद	२,५६	२,००	५	१,३९	४९	---	---	५	६,५५
३.	जालना	२,७६	२,३९	६१	२,५७	१,६०	---	---	४९	१०,४१
४.	अंबड	५,८५	४,७१	३१	४,१५	२,५७	---	---	२	१७,६०
५.	परंतूर	२,२८	४,०१	६	३,६७	१,१०	---	---	---	११,०५

[१९६]

टीप: आंकडे केल्याने बेरजा कदापित जुळणार नाहीत.

अधार: मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद, जालना.

[१४१]

तक्ता क्रमांक: १०.३

१९८८-८९ व्षातील जालना जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च

[रुपये हजारात]

अ.क्र.	लेखाशिर्षक	प्रत्यक्ष सुधारित अंदाज		
		१९८७-८८	१९८८-८९	१९८९-९०
१.	अ] जमा			
	स्वनिर्मित उत्पन्न			
	अ] स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	१८, ११	२३, २४	३३, ८६
	ब] शिक्षणा	६०	६४	०१
	क] कृषी	३	२०	—
	ड] इमारत व दळणावळणा	-८२ [-]	- १	-३३
	इ] इतर	२७, ६५	४४, ७५	१०, १३
	एकूण	४७, २१	६८, ८३	४४, ३३
२.	शासकीय अनुदाने			
	अ] सहेतूक अनुदान	९, ०८, ४५	१०, २६, ०६	१०, ६१, ११
	ब] आस्थापना अनुदान	२, ०३, ९६	३, ०४, ८४	२, ४५, ५२
	क] योजनांतर्गत योजनासाठी अनुदान	२, ७५, ६०	३, ७८, ०४	३, ३३, ८७
	वजा भरणा [-]	४, ९९ [-]	२४, ५२	—
	ड] इतर	१३, १७	२४, ०३	१२, ५५
	एकूण शासकीय अनुदाने	१३, ९६, २०	१७, ०८, ४८	१६, ५२, ९८
३.	कर्जे			
	अ] कर्जे व अग्रिम	-१६, ३९	-५३, ८०	-१२, ५०
	ब] ठेवी व अग्रिम	१, ७३, ९९	१, ४४, ५६	१, २०, १०
	क] वित्तप्रेषणा	९, ७५, ३०	११, ४३, २२	—
	ड] इतर	—	—	—
	एकूण	११, ६५, ६७	१३, ४१, ५८	१, ३२, ६०
	आरंभीची शिल्लक	-३०, ७९	-२०, ४१	-१३, ७१
	एकंदर एकूण जमा	२६, ३९, ८६	३१, ३९, ३०	१८, ४२, ९१

[तक्ता क्र. १०.३ पुढे चालू..]

[तक्ता क्रमांक: १०.३ पुढे चालू...]

अ.क्र.	लेखा शिर्ष	प्रत्यक्ष सुधारित अंदाज		
		१९८७-८८	१९८८-८९	१९८९-९०
२.	ब] खर्च			
	अ] सामान्य प्रशासन	१, ६१, ६७	१, ९०, १२	१, ८३, २४
	ब] शिक्षण	७, ७८, ५६	९, १०, १५	१०, १०, २७
	क] कृषि	५, ६९	२, ६०	७, ००
	ड] वैद्यकीय	२, ९२	३, २६	३, ४२
	इ] पशुसंवर्धन	३१, ९९	३२, ७८	४०, ६४
	ग] इमारती व दळणावळण	१, ४६, १५	१, ५७, ०५	१, २३, १५
	ह] समाजकल्याण	१५, ५८	३०, ८७	२७, ६७
	म] सिंचन	७१, ००	१, ५४, ०७	८५, ९१
	न] इतर	२, ५९, ५५	२, ४९, ४६	२, १५, ८८
	[एकूण अ ते न]	१४, ७३, १०	१७, ३०, ३५	१६, ९७, १७

कर्जे

अ] कर्जे	१०, १९	४४, ०६	१२, ५०
ब] ठेवी व अग्रीम	१, ७६, ४२	१, ५५, ६२	१, २०, १०
क] वित्तप्रेषणा	९, ५९, ७३	११, ०९, ५०	---
ड] इतर	---	---	---
[एकूण अ ते ड]	११, ४६, ३४	१३, ०९, १७	१, ३२, ६०

अखेरची शिल्लक	२०, ४१	९९, ७८	१३, १४
एकंदर एकूण	२६, १९, ४५	३०, ३९, ५२	१८, २९, ७७
[खर्च-अखेरची शिल्लक]	२६, ३९, ८६	३१, ३९, ३०	१८, ४२, ९१

टीप: आंकडे पूर्णकांत केल्याने वेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: १०.४

जालना जिल्ह्यातील नगरपालिकांचा १९८८-८९ व्षाचा उत्पन्न व खर्च

[रुपये हजारात]

नगरपालिकाचे नाव	उत्पन्न						नगरपालिकेच्या मालमत्तेपासून मिळालेला महसूल	इतर	एकूण
	अनुदान व वर्गणी	नगरपालिकाचे दर व कर		घरे व जमीन यावरील कर		एकूण			
	शासकीय	इतर	जकात	घरे व जमीन यावरील कर	कर	एकूण			
एकूण सर्व नगरपालिका	१,१९,५०	--	१,७०,१६	२२,२१	३४,५७	२,२६,९४	१०,९३	१,१३,५१	४,७०,८८
नगरपालिका			४,९०						
१. भोकरदन	८,१९	--		१,०१	--	६,२०	--	१,३६	१५,८६
२. जालना	९३,७८	--	१,४४,५७	१८,५०	३१,५७	१,९४,६४	१०,८८	१,०५,८७	४,०४,३७
३. अंबड	५,६३	--	९,४८	१,७५	--	११,७७	४०	--	१८,१०
४. परतूर	११,९०	--	११,२१	९५	२,१७	१४,३३	३४	५,९८	३२,५५

[तक्ता क्रमांक: १०.४ पुढे चालू....]

[१३३]

[तक्ता क्रमांक: १०.४ पुढे चालू....]

नगरपालिकाचे नांव	खर्च							
	सामान्य प्रशासन	कर वसुलीचा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षण	इतर	एकूण
१.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.
एकूण-सर्व नगरपालिका	२०,८२	८४,२७	२०,१४	१,४०,३८	५१,३९	३६,३८	१,२५,८७	४,७९,२५
<u>नगरपालिका</u>								
१. भोकरदन	१,३४	१,६३	३८	५,८३	३,६४	२	३,४५	१६,२९
२. जालना	१६,६४	७०,८४	१७,३५	१,१७,३२	४४,४८	३५,६०	१,१३,१९	४,१५,४२
३. अंबड	९२	४,३९	१,६७	६,९३	१,१९	४१	२,५९	१८,१०
४. परतूर	१,९२	७,४१	७४	१०,३०	२,०८	३५	६,६४	२९,४४

आधार: सर्व नगरपालिका जालना जिल्हा.

[१४५]

तक्ता क्रमांक: १०.५

जालना जिल्ह्यातील १९८३-८४ व्षातील नगरपरिषद क्षेत्रातील इमारतीची वापरानुसार संख्या व त्यापैकी निवासितर उपयोगी असणा-या इमारती अगर त्यांच्या भागांमध्ये चालणा-या उद्योग/व्यवसायासंबंधी माहिती

अ.क्र.	तपशील	भोकरदन	जालना	अहड	परतूर	रकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
<u>इमारतीच्या वापरानुसार संख्या</u>						
१.	निवासी	१,४३१	१०,७२४	१,५५८	१,९७३	१५,६४६
२.	निवासितर	४००	२,७३५	८९०	५०९	४,४३३
३.	मिश्र	१०	१,७२१	७७	१३७	१,७३५
४.	रकूण	१,९२१	१४,५७९	२,५१५	२,५८९	२१,६०४
<u>निवासितर इमारतीमध्ये चालणारे महत्वाचे उद्योग/व्यवसाय</u>						
१.	पिठाची गिरणी	७	९८	३	१७	१२५
२.	बेकरी	२	१८	१	२	२३
३.	बर्फाचा कारखाना	—	२	—	—	२
४.	शिंविणकाम	२२	१४९	३२	२०	२२३
५.	घोगिड्या तयार करणे	—	—	—	—	—
६.	बुरड काम	—	—	—	—	—
७.	प्रिंटिंग प्रेस, बुकबाईंडिंग झेरॉक्स मॅटर, टायपींग करणे	१	३०	२	२	३५
८.	साखण व धुताई पावडर कारखाना	—	२	—	—	२
९.	टाईल्स व सिमेंट रिकवा दगडी जाती बनविणे	—	६	१	—	७
१०.	लेथ काम	—	—	—	—	—
११.	सोनार काम	—	५७	१०	५	७२
१२.	गेंस विक्री	—	१	—	—	१
१३.	डेअरी	—	—	३	—	३
१४.	पानपदटी दुकान	२०	५७	१०	२३	११०
१५.	धान्य व किराणा दुकान	५०	७४२	६७	६९	६३५
१६.	दाख्ये दुकान	—	३१	२	३	३६

[तक्ता क्रमांक: १०.५ पुढे चालू..]

[१४६]

[तक्ता क्रमांक: १०.५ पुढे चालू...]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१७.	फळे व भाजीपाला दुकान	---	१९	९	१	२१
१८.	कापड दुकान	१२	९८	९	२४	१४३
१९.	जनरल स्टोअर्स [कटलरी दुकान]	६	१२१	११	१४	१५२
२०.	औषधी दुकान	४	१७	५	५	३१
२१.	पेट्रोल पंप	---	८	१	---	९
२२.	फुले व हार तसेच इतर सामान विक्री	---	९	---	---	९
२३.	मोटारी व माटार सायकल विक्री	---	---	---	---	---
२४.	हॉटेल व लॉज	२४	१९८	६०	५०	३३२
२५.	वसतीगृहे	---	६	---	---	६
२६.	गोदाम	५	१५६	५९	५२	२७२
२७.	सायकली व गॅसबत्त्या भाड्याने देणे	---	१०३	९	१७	१२९
२८.	पेयकीय सेवा	---	---	---	---	---
२९.	गुराचा दवाखाना	१	१	१	१	४
३०.	दवाखाना	१२	१३०	१२	१७	१७१
३१.	सिनेमा, नाट्यगृहे वगैरे	१	१२	१	१	१५
३२.	वाचनालय, व्यायामशाळा इतर खेळाची केंद्रे [बँडपाटी वगैरे]	---	९	१	१	११
३३.	फोटो स्टुडिओ	१	९	२	१	१३
३४.	सलून	५	५३	११	१५	८५
३५.	लॉड्जी	५	४१	६	७	५९
३६.	इलेक्ट्रीशियन	---	---	---	---	---
एकूण		१७८	१,८९०	३२०	३४७	२,७३५

आधार: अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ११.१

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ व्षातील विविध विकास शिषाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

अ. क्र.	मुख्य विकास शिषा	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रु. हजारात]	झालेला खर्च [रु. हजारात]
गट-१	कृषि व संलग्न सेवा	८२,३१	२०,४५
गट-२	ग्रामीण विकास	२,८१,५८	२,७१,६८
गट-३	लघुपाटबंधारे, पूर नियंत्रण व आयाकट विकास	२,०८,३६	२,०७,३७
गट-४	विद्युत विकास	६५,००	६५,००
गट-५	उद्योग व खाणकाम	१६,०३	१२,५२
गट-६	वाहतूक व दळणावळण	४७,८७	४६,३९
गट-७	सामुहिक व सामाजिक सेवा	३,०५,७७	३,२२,९५
[एकूण गट १ ते ७]		१०,०६,१२	१०,१७,०६

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

[११७]

तक्ता क्रमांक: ११.२

जालना जिल्ह्यातील १९८८-८९ व्षात योजनाखालील महत्वाची भौतिक साधे

योजना क्रमांक	मुख्य शीर्ष/उपशीर्ष व योजनेचे नाव	बाब	परिमाण	भौतिक साधे १९८८-८९
६.	३.	३.	४.	५.
गट-१	कृषि व संलग्न सेवा			
	१] पीक संवर्धन			
२.	सिमांतिक व अल्प भू-धारक शेतकऱ्यांसाठी अनुदानाचा भरीव कार्यक्रम	१] तुणाधान्य २] कडधान्य ३] गळीत धान्य ४] कोरडवाहू फळभाडे	संख्या संख्या संख्या संख्या	४,००० ३,१०० ५,६०० ५०,०००
५.	एच-४ कापसाच्या उत्पादनाची व सधन कापूस जिल्हा कार्यक्रम/केंद्र पुरस्कृत योजना	१] फॅरीमोन हॅप्स २] ल्युअर्स ३] शेतकरी प्रशिक्षण ४] बियाणे अनुदान	संख्या संख्या संख्या क्विंटल	१,१०० ५,२०० १,५६० १,३६०
७.	अल्प भू-धारकांना कोरडवाहू [पावसाच्या पट्टीतील] जमीनीत निक्किटा संघ पुरविणे	१] अ. टाईप खेत २] क. टाईप खेत ३] ब. टाईप खेत	पाकीट पाकीट पाकीट	४,९५० २,२७० २,३९७
९.	तुषार व ठिबक सिंचन	१] ठिबक सिंचन	संख्या	२१
१२.	मागासकर्णिय व नक्कोध यांना दारिद्र्यरेषेवर आणण्यासाठी विशेष साध्य योजना [विशेष घटक योजना]	१] निक्किटा संघ २] लघुसिंचन	लाभधारक लाभधारक	३५० ९४

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू.....]

[१६६]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू....]

१.	२.	३.	४.	५.
१४.	तेबलिया उत्पादन कार्यक्रम	<u>बियाणे उत्पादन</u>		
		१] बिज प्रक्रिया	किलो	६१०
		२] तजार पंप	संख्या	११०
		३] पवारणी संघ	संख्या	९५०
		<u>सुधारित अक्जारे</u>		
		१] दुवारी पांभर	संख्या	२७५
		२] सपातरीत पांभर	संख्या	६, १५८
		<u>पीक संरक्षण</u>		
		१] भुईमुगावरील पान गुंडाळणारी अळी	हेक्टर	५२७
		२] भुईमुगावरील ठिबका	हेक्टर	५७३
		३] सुर्धपुलावरील केसाळ अळी	हेक्टर	२, ०५४
		४] करडीवरील मावा	हेक्टर	५, ९३२
२]	<u>फलोत्पादन</u>			
२.	बागायती मळपाये बळकटीकरण	१] विकास कामे	हेक्टर	०. ५६
३.	भाजीपाला विकासाकरिता उत्तेजन	१] मिनीकीट वाटप	संख्या	३३५
		२] बियाणे उत्पादन	हेक्टर	४. ८५
४]	<u>पशुसंवर्धन</u>			
२.	शेतक-यांना प्रशिक्षण देणे	१] प्रशिक्षणार्थी	संख्या	४२
५.	विक्रमान पशुचिकीय संस्थांना औषधी परविणे	१] औषधी पुरवठा	संख्या	४१
२१.	पशुखाद्य घेरणा विकासासाठी पायाभूत बाबींचे बळकटीकरण	१] घेरणा विकास प्लॉट क्षेत्रे	हेक्टर	५०

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.
५]	<u>दुग्ध व्यवसाय विकास</u>			
१.	दुग्ध उत्पादन/दुग्ध व्यवसाय विकास संस्था/संघ/महासंघ यांना व्यवसाय स्थापण्यासाठी आर्थिक सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या	१६
७.	निकट कार्यक्रमां/आदिवासी अनुसूचित जाती/जमाती तसेच दुर्बल घटकातील कुटुंबांना प्रशिक्षण	१] प्रशिक्षणार्थी	संख्या	६०
१०.	भाकड गाभण म्हशींचा पुरवठा	१] लाभार्थी	संख्या	३६
१२.	भाकड गाभण म्हशींसाठी खावटी अनुदान	१] लाभार्थी	संख्या	३६
६]	<u>मत्स्य व्यवसाय</u>			
१.	मत्स्यबीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना	१] प्रशिक्षणार्थी	संख्या	१६
५.	अवसृष्ट पाण्यातील मत्स्य संवर्धन	१] मत्स्यबीज २] मत्स्योत्पादन	लाख मे. टन	३६.९३ १,०३५
७]	<u>वनी</u>			
५.	निकट वनांचे पुनर्वनीकरण	१] विदतीय वनी कामे २] प्रथम वनी कामे	हेक्टर हेक्टर	१०० ११
१]	<u>सहकार</u>			
३.	गहान शोतक-यांना व्याजाकरिता अर्थ सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या	८१९
४.	मागासकर्णिय व नवबोधदांना व्याजाकरिता अर्थ सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या	६६
२०.	हरिजन वस्तीमध्ये प्राथमिक/मध्यवर्ती ग्राहक भांडाराच्या शाखा उघडण्यासाठी व्यवस्थापकीय अर्थ सहाय्य	१] संख्या	संख्या	३
गट-२	<u>ग्रामीण विकास</u>	<u>लाभधारक</u>		
१०.	सकार्त्तिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	१] जुने २] नवीन	संख्या संख्या	१२८१ ४,१५०
	<u>अवसृष्ट प्रवण व राष्ट्रीय रोजगार कार्यक्रम</u>			
११ व १२]	राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	१] मनुष्य दिव	लाखात	४.९३

[०५६]

[तक्ता क्र. ११.२ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू....]

१.	२.	३.	४.	५.
१४.	जमीन सुधारणा १] अतिरिक्त जमीनी दिलेल्या अभिहस्तांकिताना अर्थ सहाय्य देणे	१] लाभार्थी	संख्या	१५०
गट-३	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण			
१७]	१] लघुपाटबंधारे योजना [स्थानिक क्षेत्र] २] अयशास्वी विहीरींना अनुदान	१] सिंचन क्षमता १] लाभार्थी	हेक्टर संख्या	८४४ २५
१९]	आयाकट विकास	१] जमीन सपाटीकरण	हेक्टर	२६३
गट-४	विद्युत विकास			
२]	सामान्य विकास	१] व्यक्ति पंप २] डी.एफ.एल	संख्या संख्या	२०० २६४
३]	हरिजन वस्त्याधि विद्युतीकरण	१] रस्त्यावरील दिवे २] एच.बी. ३] डी.एल.एफ.	संख्या संख्या संख्या	६४ ५२ ९०२
गट-५	उद्योग व खाणाकाम			
५.	सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी अर्थ सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या	२९
६.	सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम	१] प्रशिक्षणार्थी	संख्या	३
७.	उद्योजकता प्रशिक्षण कार्यक्रम	१] प्रशिक्षणार्थी	संख्या	१७८
११.	गट पातळीवरील कारागारांच्या बहुउद्देशीय सहकारी संस्थांना सहाय्य	१] संस्था	संख्या	५
२०.	जिल्हा उद्योग केंद्र -छोट्या उद्योग धाकडारिता कर्ज योजना	१] लाभार्थी	संख्या	५

[६५६]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू....]

१.	२.	३.	४.	५.
गट-८	<u>सामाजिक व सामुहिक सेवा</u>			
१३.	अशासकीय माध्यमिक शाळांचा विकास व विस्तार [जादा तुकड्या]	१] तुकड्या	संख्या	१६
१७.	माध्यमिक शाळातून पुस्तक पेट्या उघडणो	१] पुस्तक पेट्या	संख्या	१, २०९
५३.	अशासकीय माध्यमिक शाळेत प्रयोगशाळा सहाय्यकाच्या नेमणूका करणो	१] प्रयोग शाळा सहाय्यक	संख्या	१०
३४.	<u>आरोग्य सेवा</u>			
३.	आरोग्य उपकेंद्रांना आर्कास्मिक अनुदानात वाढ करणो	१] उपकेंद्र	संख्या	६६
९.	प्राथमिक आरोग्य केंद्रांना औषधी अनुदानात वाढ	१] प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	३०
३५.	<u>ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता</u>			
	१. नळाने पाणी पुरवठा [खाद्य उपाय]			
	अ. जिल्हा परिषद	१] गाव	संख्या	१०
	ब. परिसर अभियांत्रिकी बांधकाम विभाग	१] गाव	संख्या	२३
	क. जी. एस. डी. ए. या नलिका विहीरी खादण्याचा कार्यक्रम	१] इंधन विहीरी	संख्या	१६
३६.	<u>गृहनिर्माण</u>			
११.	ग्रामीण क्षेत्रातील भूमीहीन गजरांना घरे बांधण्यासाठी जागा देणो व झोपड्या बांधणो आणि सिमातीक शेतकरी व भूमिहीन कामगारांसाठी निवा-याची तरतूद	१] घरकुल बांधणो	संख्या	५५९
३७.	<u>नगरविकास</u>			
३.	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	१] लोकसंख्या	संख्या	१, ६३७

[१५१]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पृष्ठे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.
३९.	<u>मागासकर्णियाचे कल्याण</u>			
१२.	मागासकर्णिय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क देणे	१] लाभार्थी	संख्या	५,०६१
५.	विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती	१] लाभार्थी	संख्या	६३
९.	मागासकर्णियांच्या वसतीगृहांना सहाय्यक अनुदान	१] वसतीगृह	संख्या	८
१६.	बालवाड्यासाठी सहाय्यक अनुदान देणे	१] बालवाड्या	संख्या	४
२१.	मागासकर्णियांच्या सहकारी गृह निर्माण मंडळात वित्तीय सहाय्य देणे	१] संस्था	संख्या	८८
२४.	हरिजन वस्त्यांची सुधारणा	१] वस्ती	संख्या	३३
२५.	आंतरजातीय विवाहास प्रोत्साहन	१] जोडपे	संख्या	७
४०.	<u>कामगार व कामगार कल्याण</u>			
१८.	संजय गांधी स्वावलंबन योजना	१] लाभार्थी	संख्या	३६५
४१.	<u>समाजकल्याण</u>			
२.	स्त्रियांसाठी परस्कृत योजना आणि निराश्रित स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायातील व्यवसायिक प्रशिक्षण पोहोचण	१] लाभार्थी	संख्या	५
१.	शालेय आहार कार्यक्रम [दुपारचे देवणा]	१] लाभार्थी	संख्या	२,३००

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

[६५१]

तक्ता क्रमांक: ११.३

जालना जिल्ह्यातील रोजगार हमी योजनेबाबतची आंकडेवारी १९८८-८९ या वर्षाकरिता

[रूपये हजारात]

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	नियोजित कामांची संख्या	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	कामासाठी केलेली तरतूद	कामावर झालेला सकुण खर्च	रोजगार निर्मिती [मनुष्य दिवस]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१.	तिथिन	८८	६०	५८	१६	१६	२,४९,४८	९८,०९	३,४६,२४३
२.	सांख्यिक कामे [रस्ते]	१६५	१३१	१३१	७	३२	२५,५०	९८,८६	३,६३,०९५
३.	कृषि [सुदसंधारणा]	३२३	२५१	२५१	७८	—	५२,५२	५६,२१	३,१०,३९६
४.	वनीकरण	४४	४४	३९	२०	—	९५,१५	२०,७७	१,१२,८००
जिल्हा बेरीज		६२०	४८६	४७९	१२१	४८	४,२२,६५	२,७३,९३	११,३२,५३४

आधार: जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

[६५६]

[१५५]

तक्ता क्रमांक: ११.४

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ व्षातील रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार व खर्च

अ.क्र.	महिना	खर्च [रु. लाखात]		मनुष्य दिवस	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
१.	एप्रिल १९८८	२.६१	२.६१	२२,९८७	५२२
२.	मे १९८८	१७.१८	१९.७९	१,२६,७०६	५३९
३.	जून १९८८	३५.५१	५५.३०	१,२४,५८२	५२७
४.	जुलै १९८८	१३.९६	६९.२६	३८,२३०	५६९
५.	ऑगस्ट १९८८	३२.९७	१०२.२३	१,०१,९९६	५८०
६.	सप्टेंबर १९८८	२७.०७	१२९.३०	८६,८७९	५६६
७.	ऑक्टोबर १९८८	१०.१७	१३९.४७	१३,५६९	५२९
८.	नोव्हेंबर १९८८	१२.४५	१५१.९२	३४,२४०	७२४
९.	डिसेंबर १९८८	२२.६४	१७४.५६	८९,००८	५९८
१०.	जानेवारी १९८९	१२.७३	१८७.२९	४३,०१८	६६६
११.	फेब्रुवारी १९८९	२८.४२	२१५.७१	१,४३,०८४	७०१
१२.	मार्च १९८९	५८.२२	२७३.९३	३,०८,२३८	६२६
सकूण १९८८-८९		२७३.९३	—	११,३२,५३४	—

आधार: जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.५

पिण्याच्या पाण्याची सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना १९८८-८९ या कार्याकरिता

जिल्हा: जालना

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	सकूण गावांची संख्या [१९८९च्या जनगणनेनुसार]	गावांखालील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	बाराही महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या गावांची संख्या	त्याखालील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या
१.	जिल्हा बेरीज तालुके	९००	३२८	९००	३२८
१.	भोकरदन	१४९	३५	१४९	३५
२.	जाफ्राबाद	१००	२५	१००	२५
३.	जालना	२२१	९९	२२१	९९
४.	अंबड	२३५	१०३	२३५	१०३
५.	परतूर	१९५	६६	१९५	६६

[तक्ता क्रमांक: ११.५ पुढे चालू....]

[३५१]

[तक्ता क्रमांक: ११.५ पुढे चालू....]

अ.क्र.	जिल्हा/त तालुका	पिण्याच्या पाण्याची टँकाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना								
		टँकरने पुरवठा होणा-या			वैलगाडीने पुरवठा होणा-या			इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या		
		गावांची संख्या	गावातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	टँकरची संख्या	गावांची संख्या	त्यातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	वैलगाडीची संख्या	गावांची संख्या	गावातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	साधन
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	जिल्हा बेरीज	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	तालुके									
१.	भोकरदन	--	--	--	--	--	--	--	--	--
२.	जाफ्राबाद	--	--	--	--	--	--	--	--	--
३.	जालना	--	--	--	--	--	--	--	--	--
४.	अंबड	--	--	--	--	--	--	--	--	--
५.	परतूर	--	--	--	--	--	--	--	--	--

[१५३]

आधार: कार्यकारी अभियंता [सिंचन], जिल्हा परिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.६

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ कांतील संकरीत व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व कत्याखालील क्षेत्र
[क्षेत्र: हेक्टरमध्ये]

अ. क्र. अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरीत पिके		सुधारित पिके	
पिकाचे नाव	क्षेत्र	पिकाचे नाव	क्षेत्र	पिकाचे नाव	क्षेत्र
१.	२.	३.	४.	५.	६.
१] गहू	३६,५००	१] खरीप ज्वारी	६३,९००	१] रब्बी ज्वारी	३००
२] तांदूळ	३,०००	२] बाजरी	७४,०००	२] बाजरी	६००
३] रब्बी ज्वारी	१४,६००	३] सुर्यफुल	५,०००	३] हरभरा	१२,७००
४] मका [रब्बी]	५००	४] उन्हाळी सुर्यफुल	६००	४] तूर	३४,९००
५] मका [खरीप]	३,०००	५] कापूस	८२,०००	५] मूग/ उडीद	१,०८,०००
				६] उन्हाळी भुईमूग	४,३००
				७] भुईमूग	८,५००
				८] सुर्यफुल	४,३००
				९] उन्हाळी सुर्यफुल	६००
				१०] जवस	६,०००
				११] करडई	६३,३००
				१२] तीळ	७,७००
				१३] कापूस	२६,४००
				१४] इतर कडधान्ये	१,३००

[७४६]

आधार: कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

[१५९]

तक्ता क्रमांक: ११.७

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९-वर्षातील रासायनिक खतांचे वाटप

रासायनिक खतांचे वाटप [मेटनात]

नियंत्रित संस्थांकडून	खाजगी संस्थांकडून	एकूण	शेरा
५,०४४	३३,६१४	४१,६६८	—

५,०४४

३३,६१४

४१,६६८

आधार: कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.८

जालना सहकारी कारखान्याची ऑक्टोवारी [३०.९.१९८९ अ.]

अ. क्र.	तालुका	साखर कारखाना	वर्गीकरण / वर्गीकरण	गळीत क्षमता [मे. टन] [प्रतिदिन]	प्रत्यक्ष झालिले गट [मे. टन]	साखर उत्पादन [मे. टन]
१.	जालना	जालना सहकारी साखर कारखाना लि. रामनगर	सहकारी	१,२५०	१,६८,८२१	१७,३५८
२.	अंबड	समर्थ सहकारी साखर कारखाना लि. अंकुशनगर	सहकारी	१,२५०	१,३२,०२३	१३,४२९

आध्यात्मिक सहकारी संचालक, जालना सहकारी साखर कारखाना लि. रामनगर
व्यवस्थापक सहकारी संचालक, समर्थ सहकारी साखर कारखाना लि. अंकुशनगर.

तक्ता क्रमांक: ११.९

जालना जिल्ह्यातील दुग्ध संस्थांची माहिती [३०.६.१९८९ अखेर संपणारे व्हाकिरिता]

अ.क्र.	जिल्हा	दुग्ध संस्थांची संख्या	सदसभासदांची संख्या	गोळा केलेले एकूण दुग्ध [हजार लिटर]	सरासरी प्रतिदिन [लिटर]	शीतगुहांची संख्या	शीतगुहांची क्षमता
--------	--------	------------------------	--------------------	------------------------------------	------------------------	-------------------	-------------------

१.	जिल्हा एकूण	११७	८,९११	१४,३७	३,९३७	--	--
----	-------------	-----	-------	-------	-------	----	----

टीप: जालना जिल्ह्यात जालना, परतूर तालुक्यात मंठा व अंबड तालुक्यात तिर्थपूरी येथे प्रत्येकी एक शीतकरण केंद्र असून त्यांची क्षमता अनुक्रमे दहा हजार, एक हजार व एक हजार लिटर आहे.

आधार: जिल्हा दुग्ध व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.१०

जालना जिल्ह्यातील अर्कणा प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती १९८८-८९ या वर्षाकरिता

जिल्ह्यातील या कार्यक्रमांतर्गत निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या १] केंद्र: पुरस्कृत = १
२] राज्य पुरस्कृत = ---
३] एकूण = १

अ. क्र.	प्रमुख विकास शीर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रु. लाखात]	झालेला खर्च [रु. लाखात]	खर्चाची टक्केवारी	भौतिक साध्याचा तपशील बाब	लक्ष साध्य परिमाण	साध्याची टक्केवारी	शेरा
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
१.	कृषि							
	१] पीक प्रात्यक्षीके	३.१५	३.१५	१००	१] ४० हेक्टर पीक खरीप संख्या प्रात्यक्षीके	१०	१०	१००
					२] ४० हेक्टर पीक रब्बी संख्या प्रात्यक्षीके	१०	१०	१००
	२] मृद संधारणा	३.०४	३.०४	१००	१] मृदसंधारणाची कामे हेक्टर	३२५	७७३	२३८
२.	लघुसिंचन	३.७०	३.७०	१००	१] लघुसिंचन तलाव संख्या	१	---	प्रगती पध्यावर
३.	सामाजिक वनीकरण	५.०९	५.०९	१००	१] पूर्व लागवडीचे कामे हेक्टर	५०	५०	१००
					२] प्रथम वर्षे कामे	---	४०	४०
					३] द्वितीय वर्षे कामे	---	७५	७५
					४] तृतीय वर्षे कामे	---	२५	२५
					५] पूर्व लागवडीचे कामे			
					प्रथम वर्षे कामे	---	५०	५०
					[एक वाच ओम-पीपीओ]			

[१९९२]

[तक्ता क्र. ११.१० पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ११.१० पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
४.	पशुसंवर्धन	२.२५	२.२५	१००	१] जुना चेरण विकास प्रकल्प २] नवीन चेरण विकास प्रकल्प	संख्या --	२ १	२ --	१०० --	परिरक्षण प्रगती पथावर
५.	मत्स्य व्यवसाय	०.४६	०.४६	१००	१] मत्स्यबीज साठवण २] नायलॉन जाळे खरेदी	लाखात किलोमध्ये	२.४० १५९	२.६५ १५९	११० १००	
९.	प्रकल्प व्यवस्थापन [आस्थापना]	०.८१	०.८७	१०७	१] कर्मचारी व [वाहन व्यवस्थापन]	संख्या	१	१	१००	
एकूण		१८.५०	१८.५६	१००.३२						

आधार: प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास कंपनी, जिल्हा परिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.११

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ व्षातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती, त्यावरील तरतूद व खर्च

कार्यक्रमाखाली असणा-या

- १] तालुक्यांची संख्या
- २] गावांची संख्या
- ३] एकूण लोकसंख्या [१९८१ जनगणनाप्रमाणे]
- ४] अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या [१९८१ जनगणनाप्रमाणे]

अ. क्र.

विस्तृत शिर्षक

१९८८-८९

खर्चाची तरतूदीशी टक्केवारी

१.

३.

तरतूद

खर्च

५.

- अ] १] कृषि व संलग्न सेवा
२] ग्रामीण विकास
३] पोटबंधारे व परनिष्फण
४] विकृत कविकास
५] उद्योग व खाणाकाम
६] वाहतूक व दळणावळणा
७] शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती
८] आरोग्य सेवा
९] पाणी पुरवठा गृहनिर्माण व नगरविकास
१०] माहिती व परिसंधदी
११] माबासकाय कल्याण
१२] कामगार व कामगार कल्याण
१३] समाजकल्याण व पोषण

एकूण

ब] माडा योजनेखालील तरतूद

क] न्युक्लीअसे बजेट

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

[४५४]

नि र क

तक्ता क्रमांक: ११.१३

वीस कलमी कार्यक्रम १९८८-८९ कार्याकरिता

जिल्हा: जालना

कलम क्रमांक	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
१.	२.	३.	४.	५.
१.	अ] एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
	१] जुने लाभार्थी	संख्या	१,१७४	१,१८२
	२] नवीन लाभार्थी	"	३,८००	४,१५०
	ब] राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	लाख मनुष्यदिन	४.५२	४.९३
	क] ग्रामीण भूमीहीन रोजगार हमी कार्यक्रम	"	५.७२	५.६४
	ड] लघु उद्योग	संख्या	१६०	१७१
५.	अ] अतिरिक्त जमीनीचे वाटप	एकर	१५५	१५.५५
	ब] लाभधारक			
	१] एकूण	संख्या	-----	२८
	२] अनुसूचित जाती/जमाती	"	-----	१२ [अ. जाती]
६.	पेठ बिगाराचे पुनर्संजन	संख्या	-----	-----
७.	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी			
	अ] खेडी	संख्या	११	११
	ब] लोकसंख्या			
	१] एकूण	"	-----	१,४९२
	२] अनुसूचित जाती/जमाती	"	-----	१,६४८ [अ. जाती]
८.	ब] प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	-----	-----
	क] उपकेंद्र	"	-----	-----
	ड] मुलांची रोग प्रतिकार क्षमता वाढविणे	संख्या		
	अ] डी.पी.टी.	"	२१,८५०	२७,६६६
	ब] पोलिओ	"	२१,८५०	३३,९५३
	क] बी.सी.जी.	"	२१,८५०	२४,०७२

[६३६]

[संज्ञा क्रमांक: ११.१२ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.
१.	अ] कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	१०,९००	८,०१७
	ब] समसुल्य शस्त्रक्रिया	"	२५,६२७	३४,०८९
	क] एकात्मिक बाल विकास सेवा गट	क्रमगामी संख्या	-----	-----
	ड] अंगणावाडी	क्रमगामी संख्या	-----	-----
११.	अ] अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	कुटुंब संख्या	२,३१८	३,३७७
	ब] अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	"	७००	२८०
१४.	अ] घरासाठी जागा	भूखंड वाटप	८६४	८६४
	ब] घरबांधणीसाठी अर्थ सहाय्य	घरकुल संख्या	८६४	५५९
	क] इंदिरा आवास योजना	संख्या	६८	७७
	ड] आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी घरे			
	१] भूखंड वाटप	संख्या	२७९	२७९
	२] गाळे वाळप	"	१८१	१८१
१५.	गलीच्छ वस्ती सुधारणा	लोकसंख्या	९००	१,६३७
१६.	झाडे लावणे	संख्या लाखात	५१.५५	६२.४९७
१८.	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	-----	-----
१९.	अ] खेड्याचे विद्युतीकरण	संख्या	१	१
	ब] सुधारित गु. नि. पंपसंचाचे विद्युतीकरण	"	३,५००	५,२५१
	क] सुधारित चुली	"	१,९१५	२,३६६
	ड] बायोगॅस	"	१,०००	१,००९

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.१३

विशेष घटक योजना १९८८-८९ या वर्किकरिता

जिल्हा: जालना

अ. क्र.	क्षेत्र [सेक्टर]	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रु. लाखात]	झालेला खर्च [रु. लाखात]	खर्चाची टक्केवारी
१.	कृषि व सलग्न सेवा	१४.२६५	१३.८२७	९७
२.	ग्रामीण विकास विशेष कार्यक्रम	१९.८७०	३३.८१०	१७०
३.	लघुपाटबंधारे व पूर नियंत्रण	०.५६०	०.५५०	९८
४.	विद्युत विकास	१६.७००	१६.८००	१०१.११
५.	उद्योग व खाणाकाम	१.१८०	०.९८२	८३
६.	वाहतूक व दळणावळणा	४.४८०	४.६००	१०३
७.	सामाजिक व सामुहीक सेवा	३.०००	३.०००	१००
८.	ग्रामीण पाणी पुरवठा व गृहनिर्माण	२२.६००	२२.३७०	९९
९.	मागासवर्गीय कल्याण	१५.२०९	१४.०४५	९२
रकूण १ ते ९		९७.८६४	१०९.९८४	११२
१०.	विशेष केंद्रीय सहाय्य	२१.५००	१९.६९०	९२

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

[१६३]

तक्ता क्रमांक: १२.१

जालना जिल्ह्यातील १९८८ वर्षातील शेतमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती

[प्रति क्विंटल मूल्य रुपयामध्ये]

धान्याचे नाव	प्रकार	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	
१.	तांदूळ	गावराज	३१२	३५०	---	---	३००	---	---	---	---	४२१	३८३	३५३	
२.	गहू	सुधारित	३०६	२८५	२६३	२९१	२९६	२७०	२९९	३०२	३३३	३२८	३५२	३६०	३०६
३.	गहू	पेशी	३७७	३८८	३६०	३७३	३६३	३३३	३५०	३३३	३५०	३६०	३७०	३७८	३६१
४.	ज्वारी	पांढरी	२१८	२१२	१९३	२०७	२०९	२०९	२३१	२२०	२४३	२९०	३४०	३६८	२५५
५.	बाजरी	संकरित	२०८	१६८	१९०	१८८	१८०	१८५	१९८	१५५	११७	९७	१२५	१३६	१६२
६.	मका	गावराज	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
७.	मका	लाल	१८१	१६९	१८०	२००	२१५	१८२	२०४	२००	१८५	१६२	१७२	२००	१८८
८.	हरभरा	गावराज	४१३	४०६	३९६	४४८	४८३	५०३	६०३	५२७	६१३	७८६	७६३	७२५	५५६
९.	तूर	स्थानिक	६९१	६४५	६७४	६८१	६८२	६४०	६७२	६२३	६१६	६४८	५९४	५५३	६४४
१०.	सुग	गावराज	४९०	५२८	५२५	७०७	५८०	५८८	५६३	३६०	४१४	५०८	५०८	४५२	५३३
११.	उड्ड	काळा	४३३	४५३	४५४	५००	६४१	४९२	५६३	४६९	५००	५१८	४८६	४५८	५००
१२.	कुलथी	गावराज	२१४	२४४	२५०	१८७	२०३	३६५	२१५	१५०	---	२०१	२२०	२३३	२२६
१३.	मूठ	स्थानिक	५७२	६०३	६२०	६१३	६०७	६२७	७१५	७११	६२०	७३१	५२०	४९८	६२०
१४.	गुळ	स्थानिक	३८२	३६५	३६६	३५३	३४७	३६४	४६२	४८३	५१९	४७९	३८६	३५३	४०५
१५.	भुईमुग	घुंगरु	६१२	---	४६३	६००	६२१	५८५	६५८	---	---	४४८	---	---	५६०
१६.	भुईमुग	ढोबळा	६७०	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	६७०
१७.	सुर्यफल	संकरित	६२५	६०८	६३६	६०१	६०४	६२३	६८६	६१२	५७०	५०५	४८१	५०६	५९४
१८.	तीळ	पांढरा	१०५०	१०००	---	११५०	१०२२	१०००	१०७२	८००	७५५	८१३	७४४	७८३	९२७
१९.	जवस	स्थानिक	८००	७५०	७३९	७४४	७१०	७६३	८३५	---	---	७७६	६६३	६३०	७४२

आधार: सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना जिल्हा.

तक्ता क्रमांक: १२.२

जालना जिल्ह्यात १९८८ व्षातील मुख्यालयाच्या ठिकाणचे महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमती

[मूल्य रुपयात]

मालाचे नाव	गुणवत्ता परि- प्रकार माणा विवरण	जानेवारी फेब्रु- वारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें- बर	ऑक्टो- बर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	व्यापारी सरासरी	
१.	३.	२.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१६.
१. तांदूळ	मध्यम कि. ग्रे.	६.००	६.००	६.००	७.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.०८
२. तांदूळ	मध्यम --	५.००	५.००	६.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५६
३. तांदूळ	जाडा --	४.५०	४.५०	४.५०	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	४.८८
४. गहू	मध्यम --	३.५०	३.५०	३.१०	३.१०	३.२०	३.३५	३.१६	३.२०	३.२८	४.१३	३.७०	४.१२	४.३६
५. गहू	जाडा --	उ. ना.	२.१०	२.२१	२.५०	२.६५	२.००	२.००	२.००	२.००	२.५०	२.५०	२.५०	२.२८
६. ज्वारी	पांढरी --	२.७७	२.५७	२.२५	३.५७	२.१७	२.५२	२.३४	२.४०	२.४५	२.२०	२.१५	२.८७	३.७५
७. ज्वारी	पिंपळी --			उ. ना.					उ. ना.			उ. ना.		
८. बाजरी	संकरित --	२.२०	२.१०	२.००	१.७५	२.१२	२.५०	२.१०	२.१०	३.००	१.८७	१.१८	२.१२	२.२२
९. हरभरा डाळ	स्थानिक- गावरात --	६.००	६.२५	६.००	८.५०	६.००	६.८७	८.४०	९.००	९.००	११.५०	११.५०	१०.७०	८.३१
१०. तूरडाळ	-- --	१३.००	११.३०	११.००	९.००	१२.५०	१२.००	१२.४०	१२.४०	१२.४०	१३.००	१३.००	११.४०	११.९५
११. उडीद डाळ	-- --	७.९०	८.३७	८.५०	११.२५	९.००	९.००	९.००	१०.४०	१०.४६	११.७५	११.५०	११.८०	९.९१
१२. मूंगडाळ	-- --	७.९०	८.७५	१०.५०	१२.२५	१३.००	१२.००	१२.२०	१२.००	१२.००	११.५०	११.६०	११.३४	
१३. मसूरडाळ	-- --	६.५०	६.५०	६.५०	९.००	७.००	७.००	७.००	७.५०	८.००	९.५०	१०.००	१०.००	७.८७

[तक्ता क्रमांक: १२.२ पुढे चालू...]

[तकता क्रमांक: १२.२ पुढे चालू...]

मालाचे नाव	गुणावत्ता प्रकार क्रिया थोडक्यात विवरण	ए.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.
साखर व गुळ																	
१४]	साखर [खु.बा.] कि.ग्री. डी.३०	६.४०	६.३२	६.१५	७.०३	६.३०	६.७७	७.४२	७.७०	६.८०	७.१६	६.७०	६.४८	६.७७			
१५]	साखर डी-३० [स्व.धा.दु.]	४.९८	५.१०	५.१०	५.२५	५.१०	५.१०	५.१०	५.१०	५.१०	५.१०	५.१०	५.१०	५.१०	५.१०	५.१०	५.१०
१६]	गुळ स्थानिक पिवळा	५.२०	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	६.००	६.३७	५.८१	४.९०	५.२७			
तेल व खनीजे																	
१७]	सुईस तेल स्थानिक	२६.००	२४.७५	२२.७५	२०.००	२०.९२	२१.००	२४.६०	२४.३०	२६.००	२५.४५	२४.२६	२३.६७				
१८]	पामतेल आयातीत	११.६२	१३.२०	१३.७०	१६.००	१३.७०	१३.७०	१३.७०	१४.५०	१५.०८	१६.००	१६.००	१६.००	१४.४३			
१९]	वनस्पतीतूप सूर्यफुल	२५.००	२४.५०	२४.७५	२४.५०	२५.७५	२५.५०	२५.६०	२६.३०	२६.२५	२६.५०	२६.९०	२५.६३				
२०]	दूध म्हशीचे स्थानिक लिटर	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००
२१]	मांस बोकडाचे कि.ग्री.	२८.००	२८.००	२८.००	३२.००	२८.००	२८.५०	३०.४०	३२.००	३१.००	३२.००	३२.००	३२.००	३०.१६			
२२]	मांस स्थानिक	२०.००	२०.००	२२.००	२८.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२१.००	२१.००	२०.००	२३.५०				
२३]	अंडी [कोबडीचे] डझन गावरात	९.००	९.००	८.५०	१२.००	९.००	८.५५	८.२८	८.३०	८.४०	९.३०	९.६०	९.६०	९.१३			

[तकता क्र. १२.२ पुढे चालू...]

[१७१]

[तकता क्रमांक: -१२.२ पुढे चालू .]

क्र.	व.	क.	उ.	र.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.		
२४] मीठ पांढराखडा कि.ग्रे.	०.८०	०.८०	०.७८	०.७५	०.६०	०.६०	०.६०	०.६२	०.६२	०.७३	०.७५	०.७५	०.७०
२५] हळकूंड निझामाबाद -"	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१६.००	१६.००	१६.००	१८.००	२०.००	१६.००	१५.७५	१४.४०	१५.६८
२६] सुकी मिरची गुंटूर -"	१४.४०	१५.५०	१४.५०	२२.००	१२.७५	२४.००	२७.२०	२७.८०	२८.४०	३५.७५	३१.२५	३८.००	२५.०५
२७] बटाटे स्थानिक -"	२.४०	२.००	२.००	१.७५	१.७५	२.७५	३.००	३.००	३.००	३.५०	४.००	३.२०	२.७०
२८] कांदे -"	१.१०	२.५०	१.८५	१.००	१.८५	१.३७	२.००	२.००	२.००	२.७५	३.२०	१.९८	
२९] केळी -"	डकन	३.४०	३.००	३.५०	३.५०	उ.ना.	३.२५	३.७०	३.५०	३.३०	३.३७	३.५०	३.३२
३०] चिडापत्ती सुटी कि.ग्रे.	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००
३१] कॉफीपावडर सुटी -"	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००
३२] रॉकेल इंडियनऑईल लिटर	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०
३३] कोळसा लाकडी ४८किलो	११०.००		१२५.००		१२८.००		१३०.००		१३०.००		१३०.००		१२६.५०
		११५.००		१३०.००		१३०.००		१३०.००		१३०.००		१३०.००	
३४] काडेपेटी लालधोडा १ नग	०.२०	०.२०	०.२०	०.२५	०.२५	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२१
३५] लाकूड अनगड ४८किलो	२८.००	२८.००	२८.५०	३०.००	३१.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.७५
३६] साडी सोलापूर १ नग.	६५.००	६५.००	६५.००	७५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६८.७५	७८.००	६६.५६
३७] ब्लाऊजपीस मोहीनी भांडी १ नग.	१०.००	१०.००	१०.००	२०.००	११.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१५.००	१५.००	१५.००	१३.०८
३८] पितळीभांडी नाश्रीक कि.ग्रे.	६५.००	६५.००	६५.००	८०.००	७५.००	६५.५०	६५.००	७०.००	७०.००	७०.००	७०.००	७०.००	६९.३८

[१३१]

[तकता क्रमांक: १२.२ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: १२.२ पुढे चालू.]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.
३९]	धुण्याचा साबण ५०१अर्धाबॉर	४.७५	४.६२	४.७५	८.००	५.००	४.००	४.६०	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.६४
४०]	अंगाचा लक्स शवडी साबण	३.९२	३.९२	३.९७	४.२५	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.०९
४१]	पान स्थानिक १००	३.००	३.३७	३.६२	४.००	३.५०	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	३.७९
४२]	सुपारी मंगलौर नग कि.गं.	३२.००	३०.५०	३०.५०	३६.००	३२.००	३२.७५	३२.००	३२.००	२८.००	३६.००	३८.००	३६.८०	३३.०५	
४३]	सिगारेट घनामा १० नग	२.५०	२.५०	२.५०	४.००	२.५०	२.५०	२.६०	२.७०	२.७०	२.७२	२.७५	२.७५	२.७३	
४४]	विडी मजूरछाप २५वीडी	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.१०	१.१०	१.१०	१.१०	१.१०	१.१०	१.१०	१.०७	
४५]	केशतेल टाटा मध्यम १२ बाटली	१२.००	१२.००	१२.००	१०.५०	९.५०	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	११.२०

आधार: जिल्हा तांख्यकी कार्यालय, जालना [साप्ताहिक बाजारभाव पत्रक]

[१७२]

तक्ता क्रमांक: १३३

१९८८-८९ व्षांत औरंगाबाद केंद्रातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

पायाभूत वर्ष १९६१ = १००

अ. क्र.	महिने/वर्ष	अन्न	पान, सुपारी, तंबाखू इत्यादी	इंधन व दिवाबत्ती	घरे	कापड, बिछाना व पादोष्ण	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
१.	एप्रिल १९८८	८९९	—	८३०	३३३	६९९	६७८	७९५
२.	मे १९८८	९३३	—	८७५	३३३	७००	७३०	८२६
३.	जून १९८८	९१७	—	८३०	३३३	७००	७२८	८१३
४.	जुलै १९८८	९६७	—	८५०	३३३	७०१	७२९	८४५
५.	ऑगस्ट १९८८	९७०	—	८५०	३३३	७०१	७२८	८४८
६.	सप्टेंबर १९८८	९६८	—	८७०	३३३	७१७	७२८	८४८
७.	ऑक्टोबर १९८८	१,०६२	—	८७०	३३३	७२०	७२८	९१०
८.	नोव्हेंबर १९८८	१,०९६	—	८७०	३३३	७१८	७२८	९२६
९.	डिसेंबर १९८८	१,१०५	—	८७०	३३३	७१८	७२४	९३१
१०.	जानेवारी १९८९	१,०६२	—	८७०	३३३	७१८	६९७	९०५
११.	फेब्रुवारी १९८९	१,०७४	—	८७०	३३३	७१८	७२४	९१२
१२.	मार्च १९८९	१,०५८	—	८७०	३३३	७१८	७२४	९०३
वार्षिक सरासरी		१,०१०	—	८६२	३३३	७११	७२०	८७२

[१५३]

आधार: कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.

[१७४]

तक्रार क्रमांक: १३.१

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ वर्गातील पोलीसदलाची एकूण संख्या

अ. क्र.	बाब	वर्ष १९८८-८९
१.	पोलीस दलाची संख्या	
	अ] पोलीस उपमहानिरीक्षक [वर्ग- १]	—
	ब] अधीक्षक	१
	क] सहाय्यक अधीक्षक	—
	ड] उपअधीक्षक	३
	इ] निरीक्षक	७
	ई] उपनिरीक्षक	३९
	पं] जमादार	४४
	फ] हवालदार	१९१
	म] शिपाई	७५५
	एकूण पोलीस दलाची संख्या	१,०४०
२.	पोलीस ठाणी	१६
३.	आऊट पोस्ट	९
४.	सब पोस्ट	६
५.	लॉक अप्स	१५
६.	पोलीस ठाणी, आऊट पोस्ट व सब पोस्ट आदिची सोय असलेली गावे व शहरे	२३
७.	पोलीस दलाचा एकूण खर्च [रुपये लाखात]	२७७.१०

आधार: जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जालना.

तक्ता क्रमांक: १३.२

जालना जिल्ह्यात १९८८ कार्यातील गुन्ह्यासंबंधी आंकडेवारी

अ. क्र.	गुन्ह्याचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी प्रकरणे	मागणी कोर्टात आलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशी करण्यासाठी प्रकरणे केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली शिक्षा दिलेली व जामीन दिल्यासह काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	कार्याभेटी न्यायालयातील पलंबीत प्रकरणे	१०.
१.	दखलपात्र गुन्ह्यात मदत करणे	--	--	२	--	--	२	--	--	--
२.	दखलपात्र गुन्ह्याबाबत कटकरणे	--	--	--	--	--	--	--	--	--
३.	सांख्यिक शांतता, सुरक्षितता व न्याय याबाबत गुन्हे	२२६	२४	६७४	२२३	६८	९४	१०८	६२७	
४.	व्यक्तीव्ययक गंभीर गुन्हे	७४	१९	१,५२४	४४	१	१२	९	१,५४६	
५.	व्यक्ती आणि मालमत्ताव्ययक गंभीर गुन्हे	२१२	२२	६५८	४२	३	४३	११	६४३	
६.	व्यक्तीव्ययक किरकोळ गुन्हे	५९८	५२	३९५	५१३	४३७	१३२	२३	३१५	
७.	मालमत्ता व्ययक किरकोळ गुन्हे	८२९	१०५	१,२१६	२१५	४१	११७	५०	१,२२३	
८.	वर नोंदलेले इंडियन पिनल कोड खालील इतर गुन्हे	१,२७०	१८२	१,०५८	१,०५८	१९०	५१५	१७८	१,२२३	
एकूण १ ते ८		३,२०९	४१८	५,५१६	२,०९५	७४०	९१५	३७९	५,५७७	
९.	वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे									
	अ) विशेष किंवा स्थानिक कार्याखालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे	१,४२२	७३९	३,२९१	१,१५२	७४४	१,५७१	१,२५४	८७४	
	ब) बी.एच.ओ.आर. या कार्याखालील गुन्हे									
एकूण १ ते ८+९ अ+ब		४,६३१	१,१५७	८,८०७	३,२४७	१,४८४	२,४८६	१,६३३	६,४५१	

[१७५]

आधार: जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जालना.

[१७६]

तकला क्रमांक: १३.३

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ वर्षाकरिता तुलांत दाखल केलेले गुन्हेगार

अ. क्र.	बाब	वर्ष १९८८-८९		
		परस्य	स्त्रिया	सकूपा
१.	२.	३.	४.	५.
१.	रेल्वे अधिनियम			
२.	मुंबई पोलीस अधिनियम			
३.	मुंबई दाख्खंदी अधिनियम			
४.	क्रिमीनल प्रोसीजर कोड अधिनियम			
५.	घरफोडी आणि चोरी			
६.	खोटे दस्त रेकम व फलवणूक			
७.	खून			
८.	डाके व दरोडे			
९.	हल्ला व दुखापत करणे			
१०.	फूस लावून पळविणो व बलात्कार			
११.	लकरी गुन्हे			
१२.	इतर			
	सकूपा			

टीप: जालना जिल्ह्यात रकही कारागृह नाही.

आधार: जिल्हा पोलीस अधिक्षक, जालना.

[१७७]

वाचता क्रमांक: १३.४

जालना जिल्हयातील १९८८-८९ वर्सात तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण

अ. क्र.	बाब	वर्ष १९८८-८९		
		पुरूष	स्त्रिया	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.
	<u>१८ कारावासी</u>			
१.	१.१ अशिक्षित			
	१.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	१.३ वाचता व लिहीता येणारे			
२.	<u>१८ ते २१ वर्षे</u>			
	२.१ अशिक्षित			
	२.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	२.३ वाचता व लिहीता येणारे			
३.	<u>२२ ते ३० वर्षे</u>			
	३.१ अशिक्षित			
	३.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	३.३ वाचता व लिहीता येणारे			
४.	<u>३१ ते ४० वर्षे</u>			
	४.१ अशिक्षित			
	४.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	४.३ वाचता व लिहीता येणारे			
५.	<u>४१ ते ६० वर्षे</u>			
	५.१ अशिक्षित			
	५.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	५.३ वाचता व लिहीता येणारे			
६.	<u>६१ कारावासी</u>			
	६.१ अशिक्षित			
	६.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	६.३ वाचता व लिहीता येणारे			
७.	<u>एकूण</u>			
	७.१ अशिक्षित			
	७.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	७.३ वाचता व लिहीता येणारे			

टीप: जालना जिल्हयात एकही कारागृह नाही.

आधार: जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जालना.

तक्ता क्रमांक: १३.५

जालना जिल्ह्यातील १९८८ व्षात दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे

दिवाणी				फौजदारी			
मुख	अपिल	मुख	अपिल	मुख	अपिल	मुख	अपिल
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
२,०७१	२०२	३६७	१५२	१०,६५१	१,१२८	१,४१९	३१३

[२०१]

टीप: कार्यकारी दंडाधिकारी, यांनी ज्या प्रकरणावर निर्णय दिला आहे अशा प्रकरणांचा समावेश आहे.

आधार: जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, जालना.

तक्ता क्रमांक: १४.१

जालना जिल्ह्यात १९८८ व्षातील बँक कार्यालये, वर्गीकृतबँका यांची संख्या व त्यांची ठेवी व कर्जे

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	खाली येत असलेली लोकसंख्या [१९८१ जनगणनेत]	वर्गीकृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांची ठेवी [लाख रु.]	वर्गीकृत बँकांच्या अगाऊ रकमा [लाख रु.]	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
	जिल्हा बेरीज	६४	१०, ३०, १७८	१३	६७	४६३८.११	४८१०.७६	६४
	तालुके							
१.	भोकरदन	११	१, ६४, ०५९	३	१०	उ.ना.	उ.ना.	१४
२.	जाफ्राबाद	६	८४, १६८	२	४	उ.ना.	उ.ना.	७
३.	जासना	१६	३, ३८, ५०९ ३, ३८, ९०९	१३	२७	उ.ना.	उ.ना.	१७
४.	अंबड	२०	२, ५६, २७४	६	१५	उ.ना.	उ.ना.	१८
५.	परतूर	११	१, ८६, ७६८	३	११	उ.ना.	उ.ना.	८

टीप: उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार: अग्रणी बँक अधिकारी, बँक ऑफ महाराष्ट्र, जालना.

[१६१]

तक्ता क्रमांक: १४.२

जालना जिल्हयातील ३१ मार्च १९८९ रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था

भाग भांडवल असलेल्या अ कंपनी

हमीने मर्यादित असलेल्या व नफ्यासाठी
करि करणा काम न करणा-या कंपनी

एकूण

सार्वजनिक

खाजगी

सार्वजनिक

खाजगी

१.

३.

३.

४.

५.

१२

१२

आधार: कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली

[१८०]

[१८१]

तक्ता क्रमांक: १४.३

जालना जिल्ह्यातील १९८८-८९ मधील उतरविलेल्या विमापत्रांची संख्या व
विम्याची रक्कम.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष १९८८-८९
१.	शाखा	संख्या	१
२.	उतरविलेली विमा पत्रे	"	५, ७७१
३.	व्यपगत विमा पत्रे	"	३, २२५
४.	विम्याची रक्कम	हजार रुपये	१५, ०९, ३४

आधार: शाखाधिकारी, भारतीय जीवन विमा निगम, जालना.

तक्ता क्रमांक: १५.१

जालना जिल्ह्यातील १९८८-८९ वर्षातील तालुकानिहाय चित्रपटगृहाचे वित्तियी अकडेवारी

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	कायम स्वरूपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपटगृहे		वसूल केलेला करमणाक कर [रुपये]
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता	
एकूण जिल्हा बेरीज		७	४,४४५	१०	२,०५०	२४,८५,१३९
तालुके						
१.	भोकरदन	--	--	१	२००	३२,४५९
२.	जाफ्राबाद	--	--	२	४००	४६,१६०
३.	जालना	५	३,६७२	१	२००	२२,२७,६५०
४.	अंबड	१	३७१	१	२००	३१,३४५
५.	परतूर	१	४०२	५	१,०५०	१,४७,५२५

आधार: जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

[१८२]

[१८३]

तक्ता क्रमांक: १५.३

जालना जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या

[स्पष्टीकरणे लाखात]

अ. क्र. योजना	१९८८-८९	१९८७-८८ मधील		१९८८-८९ मधील			
	अखेरील एकूण खातेदारांची संख्या	गुंतवणूक	नक्ता	गुंतवणूक	नक्ता		
	३	४	५	६	७		
१. टपाल कार्यालय बचत खाते	६, ९३५	२६९.८९	[+]	१४. ६०	१९०. ८६	[-]	३. २५
२. संचित मुदत ठेव	---	६.४०	[+]	२. ९७	८.०१	[-]	२. ४४
३. पुनरावर्ती ठेव	७२, ४११	२०३. ७४	[+]	५५. ९७	२६०. ४२	[+]	९७. २२
४. समयबद्ध ठेव [१, २, ३ व ५ वर्षीय]	---	२१. २८	[+]	१६. ८८	४४. ९९	[+]	३४. ०१
५. सार्वजनिक भण्डिय निवहनिधी [टपाल खाते]	३५६	०. ८७	[+]	०. ८७	०. २१	[+]	०. २१
६. सार्वजनिक भण्डिय निवह निधी [स्टेट बँक]	---	७. ५५	[+]	७. ५५	७. ५१	[+]	७. ५१
७. राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे [२ ते ८ मार्गिका]	---	१८३. ८७	[+]	१४०. ५८	१२२. २९	[+]	६२. ३७
८. इंदिरा विकासपत्रे	---	६७. ५४	[+]	६७. ५४	१२३. ९६	[+]	१२३. ९६
९. किसान विकासपत्रे	---	---	---	---	६८. ९५	[+]	६८. ९५
१०. मासिक प्राप्ती योजना	४६	८. ९६	[+]	८. ७५	८. ८०	[+]	८. ८०
११. राष्ट्रीय बचत योजना ८७	३०६	०. ८३	[+]	०. ८३	२७. ८०	[+]	२७. ८०
१२. सामाजिक सुरक्षापत्रे	---	---	---	---	---	---	---
१३. इतर सर्व योजना	---	---	[-]	०. ०९	---	[-]	०. ०१
एकूण योजना	---	७७०. २३	[+]	३१६. ४५	८६३. ८०	[+]	४२२. १३

जिल्ह्यातील १९८७-८८ व १९८८-८९ काळातील अल्पबचतीचे लक्ष्य [बलिष्ठ] स्पष्टीकरणे अनुक्रमे ३३५.०० व ३७५.०० लाख

आधार: सहाय्यक संचालक, अल्पबचत, जालना.

तक्ता क्रमांक: १५.३

जालना जिल्ह्यातील १९८८-८९ वर्षातील तालुकानिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल

[रुपये हजारात]

जिल्हा/ तालुका	चालू वर्षाची जमीन महसूलाची एकत्रित मागणी [पूर्वीच्या वर्षाची जमा रक्कम सोडून]	एकत्रित जमीन महसूलाची थकवाकी [अधिकृत व अनधिकृत]	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सुट	निव्वळीत वसुली	वसुली पात्र	प्रत्यक्ष वसुली	एकूण खातेदारांची सहया
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
एकूण जिल्हा वेरीज	९,४२	४३,४४	५२,८६	२८,९७	--	२३,८९	१,०७	२,०९,४८४
तालुके								
१. भोकरदन	१,७०	५,९६	७,६६	३,२२	--	४,४४	५९	५०,५८०
२. जाफ्राबाद	७८	३,२९	४,०७	७०	--	३,३७	४	३१,२९४
३. जालना	१,६७	१६,६०	१८,२७	१२,००	--	६,२७	१७	२२,०१७
४. अंबड	३,४१	१३,८४	१७,२५	९,८८	--	७,३७	२३	६१,५००
५. परतूर	१,८६	३,७५	५,६१	३,१७	--	२,४४	४	४३,०९३

आधार: जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

[१२६]

तक्ता क्रमांक: १५.४

जालना जिल्हयातील ३१ मार्च १९८९ या दिवशी छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	मुद्रपालयाचा संह्या	दैनिके					साप्ताहिके				
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरीज	४४	७	—	—	—	७	२३	१	—	४	२८
	तालुके											
१.	भोकरदन	१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
२.	जाफाबाद	—	—	—	—	—	—	२	—	—	—	२
३.	जालना	३५	७	—	—	—	७	२१	१	—	४	२६
४.	अंबड	२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
५.	परतूर	६	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

[१८१]

[तक्ता क्रमांक: १५.४ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १५.४ पुढे चालू....]

अ.क्र. जिल्हा/तालुका

छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे व नियतकालिके

१.	२.	पाक्षिके					मासिके				
		मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
१.	२.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	
	जिल्हा बेरीज	--	--	--	--	--	२	--	--	२	
	तालुके										
१.	भोकरदन	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
२.	जाफ्राबाद	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
३.	जालना	--	--	--	--	--	२	--	--	२	
४.	अंबड	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
५.	परतूर	--	--	--	--	--	--	--	--	--	

आधार: जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

[३७४]

तक्ता क्रमांक: १५.५

जालना जिल्हयातील १९८८ व्षात स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर

[आंकडे शंभर टनामध्ये]

तांदूळ			गहू			साखर			नियमित/स्वस्त धान्य वाटप दुकाने [संख्या]
जिल्हा मुख्यालय	जिल्हयातील इतर ठिकाणे	एकूण स्तंभ क्र. [१+२]	जिल्हा मुख्यालय	जिल्हयातील इतर ठिकाणे	एकूण स्तंभ क्र. [४+५]	जिल्हा मुख्यालय	जिल्हयातील इतर ठिकाणे	एकूण स्तंभ क्र. [७+८]	
३	१३	१६	४०	७३	११३	२३	३७	६०	१,११२

[४२६]

टीप: आंकडे पूर्णाकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय [पुरवठा], जालना.

तक्ता क्रमांक: १५.६

जालना जिल्ह्यात १९८८-८९ वर्षातील मागणी व वसुल केलेले धान्य

[आंकडे शंभू टमासध्ये]

		ले व्ही					मागणीशी वसुलीची	
मागणी	आधारभूत किंमत	योजनेतर्गत खरेदी झालेले धान्य					टक्केवारी	
सर्व धान्यांची एकूण मागणी	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकूण		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	
१६,७	१९	१३,८	१	--	--	१४,८	८९	

[११६]

आधार: जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय[पुरवठा], जालना.

तक्ता क्रमांक: १५.७

जालना जिल्ह्यातील डिसेंबर १९६४ मधील लोकसभा व मार्च १९६५ मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी अंकडेवारी

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	सकूण मतदान केल्या			सकूण मतदारांच्या संघाशी झालेल्या मतदारांची संख्या								
		पुरुष	स्त्रिया	सकूण	राष्ट्रीय काँग्रेस [आय]	शेतकरी जनता व कामगार पक्ष	जनता पार्टी	स्वतंत्र	राष्ट्रीय काँग्रेस [अस]	भारतीय जनता पार्टी			
१.	लोकसंख्या डिसेंबर १९८५												
	जालना	७८०७६०	२३३१२६	१७९६१४	४१२६४०	५२,८५	१८६३१८	—	—	८८५५६	—	—	११९७५१
	लोकसंघा सकूण	७८०७६०	२३३१२६	१७९६१४	४१२६४०	५२,८५	१८६३१८	—	—	८८५५६	—	—	११९७५१
२.	विधानसभा १९८५												
	१. भोकरदन	१३६३६३	३६५६७	८०७४०	५९,२०	३९७४६	—	—	१५३२	—	—	—	३७८७८
	२. जालना	१४१११४	३५५००	३२५६५	६८७६५	४८,२३	२३८०९	—	१५७९९	२७७५५	—	—	—
	३. वदनापूर	१३२४८०	४०७८७	३४८६७	७५६५४	५७,१०	२५१६४	—	—	८३७९	—	—	—
	४. अंबड	१३१८६१	३७९०४	२९८९०	६७४९४	५१,४१	३१४९५	—	—	११८१२	—	—	२१८५०
	५. परतूर	१३३३४७	४०७००	३४८५०	७५५५०	६१,२९	२४३३४	—	—	३११२	—	—	—
	विधानसभा सकूण	६६५०६५	१९९०६४	१६८७३९	३६७८०३	५५,३०	१४४१४८	—	१५७९९	५१७२०	८५७७८	—	५९७२८

आधार: जिल्हा निवडणूक अधिकारी, जिल्हाधिकारी, कार्यालय, जालना.

[१२०]

तक्ता क्रमांक: १५८

जालना जिल्हयातील ३१.३.१९८२ या दिवशीची अधिकारी व प्रवासी यादीसाठी असलेल्या बंगल्यांची तालुका निहाय यादी.

अ.क्र.	तालुका	बंगल्याचे नाव व पत्ता
१.	भोकरदन	१] विश्रंतीगृह, सा.बा. विभाग, भोकरदन २] तपासणी बंगला, जि.प. [बांध]राजूर ३] प्रवासी बंगला, जि.प. [बांध]भोकरदन ४] तपासणी बंगला, जुई प्रकल्प, दायापूर ५] तपासणी बंगला, धामणा प्रकल्प, तेलूद
२.	जाफ्राबाद	१] विश्रंतीगृह, सा.बा. विभाग, टेभूर्णी २] प्रवासी बंगला, जि.प. [बांध]जाफ्राबाद ३] तपासणी बंगला, जीवरेखा प्रकल्प, अकोला.
३.	जालना	१] विश्रंतीगृह, सा.बा. विभाग, जालना २] विश्रंतीगृह, न.पा. जालना. ३] तपासणी बंगला, अप्पर दूधना प्रकल्प, सोमठाणा ४] विश्रंतीगृह म.ओ. वि. मं. जालना. ५] तपासणी बंगला, सिंघन विभाग, जालना.
४.	अंबड	१] विश्रंतीगृह, सा.बा. विभाग, अंबड २] विश्रंतीगृह सा.बा. विभाग, गहमगड ३] प्रवासी/तपासणी बंगला ला.क्षे. वि. प्र. वडीगोत्री ४] प्रवासी/तपासणी बंगला ला.क्षे. वि. प्र. तिर्थपुरी ५] प्रवासी/तपासणी बंगला, ला.क्षे. वि. प्र. कुंभारपिपळगाव
५.	परतूर	१] विश्रंतीगृह, सा.बा. विभाग, परतूर २] विश्रंतीगृह सा.बा. विभाग, मंठा ३] प्रवासी/तपासणी बंगला, ला.क्षे. वि. प्र. आष्टी.

- आधार: १] जालना लघु पाटबंधारे विभाग/सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग [जि.प.] जालना.
२] सर्वनगरपरिषद, जालना जिल्हा
३] महाराष्ट्र राज्य धि औद्योगिक विकास महामंडळ, जालना.
४] लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, गारखेडा, परितसर, औरंगाबाद

तक्ता क्रमांक: १५.९

जालना जिल्ह्यातर्फे ३१.३.१९८४ या दिवसाची रेल्वे स्थानकाची तालुकानिहाय यादी

अ. क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वेचे क्षेत्र विभाग
१.	जालना	गेवराई		
२.	जालना	बदनापूर		
३.	जालना	दिनेगांव		
४.	जालना	जालना		
५.	जालना	सारवाडी		
६.	जालना	कोडी		
७.	अंबड	राजणी		
८.	अंबड	पारडगांव		
९.	परतूर	परतूर		
१०.	परतूर	उस्मानपूर		
११.	परतूर	सातोना		

मीटर गेज

दक्षिण मध्य रेल्वे

[१९९]

आधार: भारतीय रेल्वे वेळापत्रक, जालना.

तक्ता क्रमांक: १५.१०

जालना जिल्ह्यातील निवडक निर्देशांकाचे कल

अ.क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष									
			१९६०-६१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८७	१९८८	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	
१] क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या			[१९५१, १९६१, १९७१ व १९८१ जनगणनेप्रमाणे]									
१]	क्षेत्र	चौ. कि. मी.	७,३०३	७,३०३	७,३०३	७,७१८	७,६१२	—	—	—	—	
२]	एकूण लोकसंख्या	संख्या	५,७५	७,२८	८,९७	१०,३८	१०,३०	—	—	—	—	
		हजारात										
३]	दर चौ. कि. मी. मागे	लोकसंख्येची घनता	७९	१००	१२३	१३५	१३५	—	—	—	—	
४]	शेतकरी व शेतमजुरांची	एकूण कामगारांची	उ. ना.	८३	८३	७६	८३	—	—	—	—	
		टक्केवारी										
२] शेतते आणि तिथून			[१९९१]									
१]	जमलाखालील क्षेत्र	"०००" हेक्टर	उ. ना.	६	६	५	५	५	५	उ. ना. उ. ना.		
२]	लागवडीलायक क्षेत्र	"—" हेक्टर	उ. ना.	७,१४	७,००	६,९९	६,९९	६,९०	७,००	उ. ना. उ. ना.		
३]	शेतमजुरांमागे निव्वळ	लागवडी क्षेत्र	हेक्टर	उ. ना.	२,१९	२,४१	३,८१	३,८२	३,६३	३,७१	उ. ना. उ. ना.	
४]	एकूण पिकाखालील	"०००" हेक्टर	उ. ना.	६,२८	७,०९	७,११	६,९५	६,३४	६,७६	उ. ना. उ. ना.		
५]	निव्वळ पिकाखालील	"०००" हेक्टर	उ. ना.	६,०६	६,५७	६,३५	६,३२	६,०१	६,१३	उ. ना. उ. ना.		

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू. . .]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
५]	निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र	"०००" हेक्टर	उ. ना.	६,०६	६,५७	६,३५	६,३२	६,०१	६,१३	उ. ना.	उ. ना.
	अ] अन्नधान्य खालील	"--"	इ. ना.	३,९८	४,४९	४,८२	४,५७	४,४६	४,५७	उ. ना.	उ. ना.
	ब] उसाखालील	"--"	उ. ना.	२	२	४	९	९	६	उ. ना.	उ. ना.
	क] भुईमुगाखालील	"--"	उ. ना.	३३	१०	१०	९	१२	११	उ. ना.	उ. ना.
	ड] कापसाखालील	"--"	उ. ना.	१,२५	१,५८	१,२९	१,३०	१,१३	१,१२	उ. ना.	उ. ना.
६]	प्रत्येक शोतीकाम करणा-या भागे पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर	--	१.८६	२.२४	--	१.८४	१.७५	१.७८	उ. ना.	उ. ना.
	१९६१, १९७१, १९८१										
७]	दुबार परलेल्या क्षेत्राचे निव्वळ परलेल्या क्षेत्रांशी टक्केवारी	शोकडा	--	३.७०	१९.११	१२.०८	९.९८	१०.६०	१०.१४	उ. ना.	उ. ना.
८]	ओलिताखालील एकूण निव्वळ क्षेत्र	"०००" हेक्टर	उ. ना.	२१	४१	५५	७८	६९	७५	उ. ना.	उ. ना.
९]	एकूण ओलिताच्या क्षेत्राची एकूण पिकाखालील क्षेत्रांशी टक्केवारी	शोकडा	--	३.४१	५.७८	१०.१९	११.२०	१०.३४	११.१३	उ. ना.	उ. ना.
१०]	ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र	"०००" हेक्टर	उ. ना.	१६	३७	५३	५४	४८	५६	उ. ना.	उ. ना.
११]	कालव्याव्हारे पृष्ठभागीय झालेले ओलित	"--"	उ. ना.	निरंक	५	११	११	१७	१९	उ. ना.	उ. ना.

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू....]

[१११]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू....]

क्र.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१३.
१३]	विहीरीद्वारे झालेले ओलित	"०००"हेक्टर	उ.ना.	१६	३१	४३	४३	३१	३७	उ.ना.	उ.ना.
१३]	इतर साधनांनी झालेले ओलित	"-	उ.ना.	[x]	१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
१५]	ओलिताखालीलक्षेत्रे										
अ]	अन्नधान्ये	"०००"हेक्टर	उ.ना.	१६	२९	५८	६०	४७	४९	उ.ना.	उ.ना.
ब]	उस	"-	उ.ना.	२	२	४	९	९	६	उ.ना.	उ.ना.
क]	भूईसुग	"-	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	xx	xx	२	२	उ.ना.	उ.ना.
ड]	फळे व भाजी	"-	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	२	२	२	२	उ.ना.	उ.ना.
इ]	कापूस पाला	"-	उ.ना.	उ.ना.	३	५	६	६	१३	उ.ना.	उ.ना.
३]	मुद्रसंधारणा कमी	"०००"हेक्टर									
अ]	बांध वंदीस्त क्षेत्रे	"०००"हेक्टर	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
ब]	सरिया ट्रेड	"-	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
क]	नवीन क्षेत्रे लागवडीखालील आणलेले क्षेत्रे	"-	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
४]	कृषि विपक अकारे										
१.	नागर			१९६१	१९७३	१९७८	१९८३				
अ]	लाकडी संख्या		उ.ना.	३,२७७	३,१५९	८,७५४	५,५५७	--	--	--	--
ब]	लोखंडी संख्या		उ.ना.	१८,२२९	२०,७७८	२५,५५१	२२,२५२	--	--	--	--

[१९३]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
२.	ओलितासाठी तिलावर चालणारे पंप	संख्या	--	१, ११५	३, ३२६	३, ४४५	३, ६५७	--	--	--	--
३.	ओलितासाठी विद्युत पंप	"	--	२४	२, २२९	४, ८२२	५, ५७७	--	--	--	--
४.	उसाचे चरक										
	अ] शाक्तीवर चालणारे	संख्या	--	२९८	२५२	३७१	४२५	--	--	--	--
	ब] बैलाच्या मदतीने चालणारे	"	--	४५७	१४९	५७	२९	--	--	--	--
	पशुधन			१९६१	१९७१	१९७८	१९८३				
५]	१] एकूण पशुधन	संख्या हजारात	उ. ना.	६६६	५७५	६६१	७१२	--	--	--	--
	२] प्रत्येक बैलजोडीमागे उपलब्ध लागवड केलेली जमीन	हेक्टर	उ. ना.	५. ७४	७. ४२	६. ४३	६. ११	--	--	--	--
	३] कोंबडया	संख्याहजारात	उ. ना.	उ. ना.	१०१	१८१	१३५	--	--	--	--
६]	कारखान्यातील रोजगार			१९५१	१९६१	१९७०	१९८१	१९८३	१९८३	१९८७	१९८८
	१] चालू कारखाने	संख्या	३	१९	११४	३२३	८५	१८	१२८	१२९	१२९
	२] कामगारांची दैनिक सरासरी	संख्या	उ. ना.	५, ६५०	५, ४८२	३४, ९३४	४, १९३	३, ६३८	५, ७४५	५, ६३४	
	३] दर लाख लोकसंख्ये-मागे नोंदणीकृत कारखान्यातील कामगारांची संख्या	संख्या	उ. ना.	३६९	२८०	५७६	४०४	३५०	५५७	५४६	

[५१६]

[तक्ता क्रमांक १५.१० पुढे चालू.....]

[सक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
७] विद्युत	१९५०-५१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८५-८६	१९८६-८७	१९८७-८८
१] विद्युत निर्मिती	कि. कि. वॅट	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
२] वापरलेली वीज	मि. कि. वॅट	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२१	२२	३९	८२	९०	
३] विद्युतीकरण झालेली शहरे	संख्या	उ. ना.	४	४	४	४	४	४	४	४	
४] विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	उ. ना.	११	१२३	७७०	७८५	८६१	८८२	९०९	९११	
८] सहकार			३०. ६. ७१	३०. ६. ८१	३०. ६. ८३	३०. ६. ८३	३०. ६. ८५	३०. ६. ८६	३०. ६. ८८	३०. ६. ८९	
१] कृषि पत संस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	५८२	६७६	५७२	५७२	५७३	५७३	५७३	
२] कृषि बिगर पत संस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३२३	८५	१२२	१३८	१६७	१८०	
३] बिगर कृषि बिगर पत संस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	५६६	१५१	१६०	२१६	२९५	३३२	
समासद		३०. ६. ५१	३०. ६. ६१	३०. ६. ७१	३०. ६. ८१	३०. ६. ८३	३०. ६. ८३	३०. ६. ८५	३०. ६. ८६	३०. ६. ८८	३०. ६. ८९
१] कृषि पत संस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	६०, १३०	३, २३, ७७३	१, ५२, ४०८	१, ५२, ४०८	१, ५८, १५८	१, ६६, ३९०	१, ९१, ६९९	
२] कृषि बिगर पत संस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	७९, ४६७	२०, १३४	२५, २१७	२७, १५७	५७, ३३१	६२, ६६१	
३] बिगर कृषि बिगर पत संस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	८५, ७५३	२८, ६०५	३३, ३९९	४०, ६१८	५, ४८६	३०, ०२५	

[१९९३]

[सक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू....]

	१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
खेळते भांडवल												
१] कृषि पत संस्था	रु. हजारात	उ. ना.	उ. ना.	४०८७२	६५२१३५	११०२३७	३८७१६१	४४७७५५	७३१४३४	१०१९१६९		
२] कृषि बिगर पतसंस्था	रु. हजारात	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२१०४६०	५२४६	१४८५७	१६८४४	२०१२३६	१५८५७४		
३] बिगर कृषि बिगर पत संस्था	रु. हजारात	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१७५६१०	१४८४७७	५६७२९	७५६००	१७७६५८	२०४९२१		
द्विगुली कर्जे												
१] कृषि पत संस्था	रु. हजारात	उ. ना.	उ. ना.	२२५३८	२१६४२९	६९७७८३	१३४७४५	१६०३५७	१५१६४०६	१०३०६९१		
२] कृषि बिगर पतसंस्था	रु. हजारात	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	५२	---		
३] बिगर कृषि बिगर पत संस्था	रु. हजारात	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	८४२९	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	---	---		
५] शिक्षण						१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५			
१) प्राथमिक												
अ] संस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१,०२६	१,०४१	१,०४१	१,०७६	---		
ब] विद्यार्थी	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१०६	११२	११५	१५७	---		
	हजारात											
क] शिक्षक	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२,८१८	२,८४७	२,९०३	३,०८३	---		
२) माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक												
अ] संस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	७४	७६	८३	१०१	---		
ब] विद्यार्थी	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२९	३१	३२	४४	---		
	हजारात											
क] शिक्षक	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१,०५९	१,११९	१,१६३	१,४३३	---		

[१९९४]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.						
३] महाविद्यालयीय						१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८५-८६	१९८६-८७						
अ]	तंस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२	२	३	५	--						
ब]	विद्यार्थी	संख्या	हजारात उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२	२	३	४	--						
क]	शिक्षक	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१०६	९४	११३	१६४	--						
४] साक्षर लोकसंख्येची टक्केवारी						१९६१	१९७१	१९८१									
अ]	पुरुष	शेकडा	२५.८६	३७.९८	४५.५४												
ब]	स्त्रिया	शेकडा	५.३०	११.७०	१४.९८												
क]	एकूण	शेकडा	१५.७४	२५.११	३०.७९												
१०] वैयक्तिक व आरोग्य सेवा						१९६१	१९७१	१९८०	१९८१	१९८२	१९८३	१९८४	१९८५	१९८६	१९८७	१९८८	[२४६]
१]	दवाखाने	संख्या	उ. ना.	६	१३	२२	२६	२६	२६	२६	१७	१७					
२]	इन्स्पिक्टरे	संख्या	उ. ना.	१	१	१	१	२	२	२	६	६					
३]	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	उ. ना.	४	८	१३	९	९	९	९	३०	३०					
४]	खाटा	संख्या	उ. ना.	७२	१०२	१३३	१८५	२०३	२५३	४५७	४५७						
५]	दर लाख लोकसंख्ये- मागे खाटा	संख्या	उ. ना.	१०	११	१३	१८	२०	२४	४४	४४						
६] उपचार केलेले रुग्ण																	
अ]	बाह्यरुग्ण	संख्या	हजारात उ. ना.	१३४	२५१	४५१	५०२	५६९	५५०	५९०	६२५						
ब]	आंतररुग्ण	संख्या	हजारात उ. ना.	१	४	३	१०	११	११	५७	६९						
	जन्म दर	दरहजारी	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१५.१	१७.३	१४.८	उ. ना.	उ. ना.						
	मृत्यू दर	दरहजारी	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३.८	४.०	४.३	उ. ना.	उ. ना.						

[तकता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू...]

१. २. ३. ४. ५. ६. ७. ८. ९. १०. ११. १२.

११] दळणावळण व वाहतूक

	३१.३.५१	३१.३.६१	३१.३.७१	३१.३.८१	३१.३.८२	३१.३.८३	३१.३.८४	३१.३.८८	३१.३.८९
१] शिगर नगरपालिका रस्ते लांबी कि. मी उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२,८१६	२,९४६	२,४४९*	२,७३२	२,८३७
२] दर १०० चौ. कि. मी. मागे रस्त्यांची लांबी कि. मी. उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३६.४८	३८.१७	३१.७३	३५	३७
३] दर लाख लोकसंख्ये-मागे रस्त्यांची लांबी कि. मी. उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२७१.२९	२८३.८१	२३५.९३	२६५.२०	२७५
४] एकूण रेल्वे मार्गांची लांबी कि. मी. उ. ना.	८८	८८	८८	८८	८८	८८	८८	८८	८८
५] डाक कार्यालये संख्या उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२३०	२३७	१६६	१६६	१६३	१८१
६] तार कार्यालये संख्या उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१५	१५	१४	१४	१५	१४
१२] स्थानिक संस्था	१९५०-५१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८७-८८	१९८८-८९
१] पंचायत समिती संख्या	--	--	५	५	५	५	५	५	५
२] ग्रामपंचायत संख्या	--	--	उ. ना.	५५५	५५५	५५६	५५६	५५७	५५५
३] नगरपालिका संख्या	--	४	४	४	४	४	४	४	४
४] कटक मंडळे संख्या	--	--	--	--	--	--	--	--	--
१३] बँक कार्यालये संख्या उ. ना.	१९५१	१९६०	१९७०	१९७९	१९८२	१९८३	१९८४	१९८७	१९८८
	उ. ना.	४	१३	३२	८३	८५	९६	११८	१३१

[१९९]

[तकता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू...]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

- टोप: १] सन १९८०-८१ पर्यंतची माहिती जिल्ह्याच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या तालुक्याची आहे. त्यानंतरची माहिती पुनर्रचना झाल्यानंतरच्या तालुक्याची आहे.
- २] सन १९८२-८३ व १९८३-८४ वर्सांची शेती व सिंचनाखालील बाबींची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.
- ३] सहकारीसंस्था संबंधी ३०.६.१९८१ वर असलेली माहिती ही जिल्हा पुनर्रचनेनंतरच्या नवीन औरंगाबाद जिल्ह्याची आहे.
- ४] x= २०० हेक्टरपेक्षा कमी
- ५] xx= दिलेल्या प्रमाणाच्या निम्त्यापेक्षा कमी
- ६] उ.ना.= उपलब्ध नाही.